

ئاستىاڭ

و

مېنە و شازادەي دارستان

چىرۆكى ئەفسانەبى

دەزگاي چاپ و بلاوكىرىدىنەوەي

زنجىرەي پۇشىپىرى

*

خاوهنى ئىمتىياز: شەوكەت شىخ يەزدين

سەرنووسەر: بەدران شەھىد حەبىب

ناونىشان: دەزگاي چاپ و بلاوكىرىدىنەوەي ئاراس، گەرەكى خانزاد، ھەولىر

س. ب. ڈماره: ۱

www.araspublisher.com

ئاستىاڭ

و

مېنە و شازادى دارستان

چىرۇكى ئەفسانەيى

بەناز عەلى

ناوى كتىب: ئاستىاڭ و مېنە و شازادى دارستان. چىرۇكى ئەفسانەيى
نووسىنى: بەناز عەلى
بلاوكراوهى ئاراس- ژمارە: ۲۹۱
دەرىيەتىنى ھونەرى: بەدران ئەممەد
بەرگ: ئاراس ئەكرەم
پىيت لىدان: نسار عەبدوللە
ھەلەگرى: شىئىززاد فەقىئىسماعىل
سەرپەرشتىي كارى چاپخانە: ئاورەحمانى حاجى مەحمود
چاپى يەكم - چاپخانەسى وەزارەتى پەروەردە، ھەولىر - ۴۰۰
لە كتىبخانەي بەرىۋەبرايەتىي گشتىي پۆشىنېرى و ھونەر لە ھەولىر
ژمارە (۲۷۸) ئى سالى ۴۰۰۴ ئى دراودنى

ئاستىباڭ

هەبۇو نەبۇو... لە دىرزەمانەوە، لە وەزىتكى خۆش بەھار بۇو، زەۋى
بەرگى سەھۇز و، گولى پەنگاوارەنگى پۆشى بۇو...
هازەيى كانىيە شىتەكان گۆيى بىنیادەميان كاس دەكىد!...
كە سەپىرى تۆپكە بەرزمەت دەكىد، بەفرى نەتواوه
سېپى دەچۈونەوە!... لەو بەھەشتە خۆشەدا، لە داۋىنى
چىايەك، لە نزىك كانىيەكى سارادوھ... كۈنجىتكى
بچۈوك هەبۇو، كە خىېزانىيەكى بەختە وەرىلى دەشىيان...
خىېزانەك دايىك و باوک و سى مندال بۇون، دوو كور
و كچىيەكى بەتەمەن بچۈوكەت!... دايىك و باوکەكە
كچەيان زۆرخۆش دەويىست، چونكە يەكجار نازدار
بۇو، شۆخى وا بەۋىنە كەم هەبۇو... قىتىكى كال،
چاوگەش و بالا شەمىشل بۇو، گۇنايەكانى تىير لە
پەنگى سووربۇون... ئەم شۆخە نازدارە ناوى ئاستياك
بۇو... ئەم كچە خۇورپوشتىيەكى سەپىرى هەبۇو... نىسوھى
شەوان، لە خەوەلدىستا و دەستى بەگرىيان دەكىد...
دايىك و باوکە چەندە پرسىيارى خۆى ئەم گرىيانەيان لىنى
دەكىد... بەلام هىچ وەلامىيەكى نەبۇو!...

زەمانىيەك بۇو خۇوى بەم گرىيانە گرتىبوو... باوکە هەممۇ سپىيەدى
بەيانىيان، لەگەل تارىك و رۇونان، بەخۆبى و هەردۇو كورىكەي، دەچۈونە
كىيەنگەيەك كە لە دەپەنە شاخەكە بۇو، لەناو گىيەنگە كاريان دەكىد...
ئاستياكىش هەممۇ نىبۇرۇزىيەك، زەمبىلى پەلە خواردنى خۆش دەكىد و،
بۇيى دەبرەن... ئاستياك رېتگای كىيەنگەي پىن نەدەزانى، بۇيە رېتگاكەيان بۇ
نېشان كردىبوو، تا بىزى نەكەت، بەھارى ئەو رېتە زۆرخۆش بۇو، ئاسمان
سامالىيەكى بىتىگەرد بۇو، لەپەر ھەورىيەكى رەشى هيئا، بەرى رېتە گرت!...
ھەورەكە ھەر خۆى هيئاواپىد، لەناكماو!... دايىكەد باران و تاكو نىبۇرۇز
بارى... بارانەكە زۆرى درەختى شەكەند و، خۇنچە گولى تازىي وەراندە سەر
زەۋى، دەممۇ نىبۇرۇز ھەورەكە پەرتەي لىتكىد... ئاسمانىش كەرىمەوە سامال،
خۆرى پېشىنگ سەرلەنۈى، زەرددەخەنەي بۇزەۋى دەرگىستى كىد!...
ئاستياك ھەرۋەكە جاران، زەمبىلى پەلە خواردنى خۆشى كىد... ئىنجا
دۇعا بۇونى لە دايىكى خواتىت، زەمبىلەكەي ئاستياك پېپۇو لە خواردنى
خۆش و بەتام... ھەنگۈن و پەنیز و نان و دۆشاۋى ترى و شەرىبەتى
ھەنار!... لە بەرئەنەوە باران زۆر بارى بۇو، رېتگای چۈونە كىيەنگەي لە
ئاستياك تىكىدابۇو... ئاستياك لەوە ترسا نەنەوە كورى رېتگايەكە وۇن بىكتات...
بەلام لە دلى خۆبىدا و تى: بەدرېتىيەن ھەممۇ رېتە كە، باوک و برايەكانم،
بەپىن خواردن دەبەنەسەر... ئەمن ھەممۇ رېتە بەم رېتگايە دادىيم... چۆن بىزى
دەكەم!...

بۇيە بەرپېتگاكەدا بەردهوام رېتىت، ھەر رېتىت، ھەر نەگە يىشته كىيەنگە
ئەم رېتگايە زۆر درېتە كىد!... لەپېتىكا خۆى لە دارستانىيەكى چۈپپە
دۆزىيەوە لەناو دارستانەكە بىزىبۇو، رېتگاي دەرەوە بەھىچ بارىك
نەدۆزىيەوە!... دىسان ھەورە رەشەكە گەپرايەوە و، بەرى ئاسمانى گرتەوە...
ئەم جارە تەززەتى لەگەلا خۆى هيئا... تەززەكە وا بەتوندى دەكەوت... زەۋى
كۈن كۈن كردىبوو... وەكۈپېتىنگى لېتەتابۇو!... ئاستياك خۆى لەبىن دارىتى
گەورە شاردەوە... تاكو ئەو سەركە تەززەنەي پىن نەكەۋى!... دېنەنى دارستان

زۆر ترسناک بۇو، ھاواري دارەكان، لەگەل دەنگى تەزىزە كەوتۈۋە كان تىكەل بىعون... دارستان ھەزىشەي لە ھەورەكە دەكىد، كە ئەگەر نەوەستى دىكىتى پى دەكتات... لەگەل ئەوەش ھېچى بۇ نەدەكرا!! دواى ئەوەي ھەورەكە، بەتەواوەتى زەوي لە خۆزى تۆراندۇ!... ئىنجا وادەي پەرتىسونى ھات... بەلام دونيا تارىك داھاتبۇو... مانگ و ئەستىرە لە ئاسمان گفتۇگۆيان بۇو!... دىيەنى دارستان بەشەو ترسناكتىر بۇو، دەنگى گورگە كان، لە دوورى دارستان دەهات... كوندەپەپۇ دەستى بەقسە كىرىدىن كرد... سەربىرىدە ئەو مەرۆقانەي دەگىپايەوە... كە بەم دارستانە تىپەپى بۇو... ناوه ناوه دارىك ھاواري دەكىد و، سکالاى تەرىپۇنى بۇ دارىتكى تەركىد... ئاستىاكيش سەرتاپاي لەشى تەرىپىو... لە ترسان و لە سەرمان، ئۆقرەي نەمابۇو... چاوى بەدەرورپىشتى خۆزى گىزرا، بەلكو ئاودانىيەك بەدۆزىتەوە... جىيەك يان شۇتنىيەك، ترس و سەرمای تىدا بەرەتەوە!... لە تارىكى زياتر ھېچى نەكەوتەوە پېش چاوان... لەناكاو رۇوناكىيەكى لە دوور را بىنى... زۆرى كەيف ھات و، لە دلى خۆبىدا وتى: دىيارە ئاودانىيەك ھەيءە لىرە؟!... ئىنجا بەرە ئاودانىيەك رۇيىشت... كە گەيشتە نزىك رۇوناكىيەك، تەماشاي كىرىد لەناو ئەشكەوتىك دېتە دەرەوە... ئەشكەوتەكە زۆر بلند نەبۇو... رۇوناكىيەكەش كۆتاىي نەبۇو، ودكۇ رەنگى ئالىتون دەبرىسىكايدە!... ئاستىاک بەرە كۈورى ئەشكەوتەكەوە زياتر چوو... بەلام كەس دىيار نەبۇو... ئەويش پرسىيارى دەكىد: كىن لىرەيە؟ ئەرى ھۆ وەلام دەنەوە!...

ئەشكەوتەكە، ھىچ ھەستى تىيانەبۇو!... ھەر دەنگى ئاستىاک نەبى، چەند جارىتكى سەدارى دەدا و دووبارە دەبۈوهە!... لەپە ئاستىاک ھەستى كەد، شتىك خىرا بەدەوري دەسۈورىتەوە! بۇيە لە جىڭگاي خۆزى وەستا و تى: كىيە؟ ھىچ ھەستىك نەبۇو، كەس وەلامى نەدایەوە!... ئاستىاک دىسان وتى: كىن لىرەيە؟!

دەنگىيەك بەنەرمى ھات و تى: ئەمۇد منم!...

ئاستىاک، تەماشاي ئەملا و ئەمولاي كرد، كەس دىيار نەبۇو... بۇيە وتى: تۆ كىيى؟!

دەنگەكە: ئەمن پاسەوانى ئەم ئەشكەوتەم!... پارتىزگارى لى دەكەم و ناھىيەلەم، كەسانى دەررۇن خارپ، بەم ئەشكەوتە تىپەرن!...

ئاستىاک وتى: جا تۆ چۈزانى، ئەو كەسە خارپە يان نە ؟ دەنگەكە: ئەمن دلى، ھەممو بۇنەوەرييک دەخويىنەمەوە!

ئاستىاک وتى: بەلام ئەمن كەسيكى خارپ نىيم، بىزبۇوم و پىنگام كەوتە ئېرە!... چونكە رىگاى كىيلەكەم بىزىكىد... حەزىش دەكەم خۇقۇم نىشان دەي... چونكە نازانم بۆكى قىسە دەكەم!...

ئەو وەختە، ئاستىاک شتىكى زۆر بچووکى، بەچاوه كانى بىنى!... مەرۆتىكى زۆر گچكە، بەقەدر پەنچەي دەستى مەرۆف بۇو! لەشىكى سېبى و دوو چاوى گەش، تىرۇكەوانىكى زىيى بەدەستەوە بۇو!... دوو بالى تەنكى بەپشتىيەوە نۇوسابۇون!... بەرۇو خۇشىيەوە وتى: ئەزانم تۆ بىزبۇو!...

ئاستىاک بەسەرسىرمانەوە وتى: چۇنت زانى؟!

وتى: ئەمن پېم وتى... دلى ھەممو بۇنەوەرييک دەخويىنەمەوە... دەشزانم كە ناوت ئاستىاکە... (ئەو قىسانەي كرد و... تۈرە بۇو، رۈوى خىزى لە ئاستىاک وەرگىپا)...

ئاستىاکىش زەرددەخەنەيەكى پەلەپە ناسكەكانى كرد و تى: بىمە خشە ئازىزەكەم... مەبەستىم ئەوە نەبۇو، كە تۈرەت بىكمى!... باشە، ئىستا تۆ ناوى من دەزانى، بەلام ئەمن ناوى تۆ نازانم!

وتى: ئەمن ناوم دەنكە سېپىيە... چونكە زۆر سېپى و جوانم...

ئاستىاک وتى: بەرەستى ناويىكى خۆشە... ھەر لە خۇت دەدەشىتەوە!... دەنكە سېپى زەرددەخەنەيەكى كرد و تى: سوپايت دەكەم... توش وەكۈ

مانگى تابانى...

ئاستياك وتى: سوپاست دەكەم... بەلام دەنكەسپى، ئەمن چۈن دەتوانم، بگەزىمەوە مالەوە... چونكە ئىيىستا دەزانم كە دايىك و باوك و برايه كانم، بۆمن چەندە پەريشان...

دەنكەسپى وتى: ئەمن رېتگاي مالەوتان نازانم، چونكە ناتوانم لەم ئەشكەوتە بېىمە دەرەوە... بەلام تا كۆتاينى ئەشكەوتە كەت دەبەم... كە چۈويتە دەرەوە خەلکانىكەن! دەتوانن بۆ مالەكە خۇت بتېنهوە!...

دەنكەسپى فرى و ئاستياكىش، وەدوى كەوت... تا گەياندىي ئاخىرى ئەشكەوتە كە، پىكھاتبو لە كۈنىيكتى بچۈرۈك، دەنكەسپى بە ئاستياكى وت: لېرەوە بېۋە دەرەوە چونكە ئەمن ناتوانم زىاتر لەگەلت بىتەم!...

ئاستياكىش، سوپاسى دەنكەسپى كرد و، لە كونەكە چۈوه دەرەوە... كە سەرى دەرهىتنا دونيايەكى ترى بىنى!... لە ژيانىدا دونياى واجوانى، نە لە خەون دىتىبو، نە لە خەلکى بىستىبو!. ئامان لەگەل رەنگى شىن، شىت و هار بېبۇو... بالىندەكانى لە فېيشە دەچۈرون و... لەگەل دەنگى شەنەبا، سەمايان دەكەد و... گۇرانىيان بۆ سروشت دەچۈرى!... چىاكان لەپەپەرى جوانى و قەشەنگى بۇون... رەنگەكانيان لە چىرۇكە ئەفسانەيىەكانىش نەبۇو... دارەكان ئەۋەندە ناسك بۇون، چاوى مەرۇف لە روانىييان تىير نەدەبۇو!. گولەكان بەجۇرېك شۆخ بۇو... نازيان لەسەر ئەرز و ئاسمان دەكەد!... تاشگەيدەكى لە رۇخ ئەشكەوتە كە بىنى... رەنگى هەر لە زىبۇ دەچۈرۇ!... ماسىيەكانى هەرىيەكەيان لە رەنگىكى بۇون!... سوور - شىن - زىرد - مۇر... خۇرىش لە ئاسمان، وەكۆئە خۇرە نەبۇو، كە ئاستياك ھەموو بەيانىيەك دەبىىنى!... تۆيەلە ئاگرىتكى زېر بۇو... ئاستياك باودەپى بەچاوهكانى خۇي نەدەكەد... نەخەون نەخەيال، نەئەفسانە باوەريان بەم دىيەنە دەكەد... كە هاتە خوارەوە دەمىيىك رۇيىشت... تا لە دور پا كۆشكىيەكى گەورەي بىنى!... لەگەل ئاورىنگى خۇز دەپەپەرىيەوە... بەرەو كۆشكەكە چۇو تا گەيشتە شارىك؟! بىنى شۇورە شارەكە زېرە!... كە

چۈوه ژۈورەوە دار و بەرد زېر بۇون!... خەلکەكە بەرگىيان لە زېر نەخشا بۇو، كە چاوىيان بەم كچە بېڭانەيە كەوت، سەرسام بۇون!... هەر ھەمۇشىان مات و مەلولۇل بۇون... ھەوالىيان بەپاشا گەياند كە كچىتكى بېڭانە، ھاتووھ بۆشارەكەيان... پاشا فەرمانى دا كە كچەي بۆ بېتىن... كە ئاستياك گەيشتە كۆشكى پاشا... كۆشك و تەلارى وا زۆر دەگەمن بۇو، نەخشى دیوارەكانى دور و مەرجان بۇون!... پاسەوانە كان زېرىپان پوشى بۇو!... ئەمە زۇوي نەبۇو!... بەلکۇ ئەستىرەيەك بۇو، لە زېر دروست كرابۇو... ئاستياكىيان بىرە لای پاشا... تەختە كەپاشا زېر بۇو... جلویەرگى ھەمۇسى ياقۇوت بۇون!... پاشا بەخەمباري لەسەر تەختە كەپاشا دانىشتىبوو... ملى بۆلايەك شۆپ كردىبوو!...

پاشا پرسى: تۆكىتى؟!

ئاستياك وتى: ناوم ئاستياكە و، لە مالەكە خۆم داپراوم.

پاشا وتى: چۈن گەيشتىيە ئېرە؟!

ئاستياكىش ھەمۇ بەسەرھاتە كە خۆي گىرپايەوە!.

پاشا وتى: رۆلە گىيان، دەرچۈنەت لېرە مەحالە!..

ئاستياك وتى: بەلام پاسەوانى ئەشكەوتە كە، پىتى وتم، كە ئېيە دەتوانن بىگەرىيەنەوە، مالەكە خۆم!..

پاشا تاوايىك بىرى كردىوە، ئىنجا وتى: ئەوهى دەتوانى تۆبباتەوە، تەنپىا يەك تاقە كەسە!... ئەوپىش خاتۇونە بايە، بەلام ئىيىستا ئەپىش وەكۆ ئېيمە بەندە... لەلای پېرەزىنى چادووگەر!...

ئاستياك بەسەرسەمانەوە وتى: ئېيە بەندىراون؟ بەلام چەزن؟! ئېيە لەناو ئەم ھەمۇ نازۇنيعەمە تە دەزىن... كەچى بەندىراون!.

كە ھاتقە ناو شارەكەتان، خەلکەكەم زۆر بەمات و مەلولۇلى بىنى... سەرم لەم شارە سەيرە، سورماواه!... ئەمە چ پەنامىتىكە؟!..

پاشا ئەسپى خەيالى تاودا و، بۆساتىيك ئاستيياكى بەجى ھېشت! ئينجا كە سەرى بەرزىرىدەدە... چاودەكانى پې بیوون لە گریان!... بەئاستيياكى وت: سالانىك لەمەپىش، ئىرە شارىتكى ئاسايى بۇو... نەزىر ھەبوو، نەزىبو و مەرجان... خەلک بەختەور بۇون، بەماندو بۇونى خۆيان بەپىنى رەنجى سالىيان، بەرھەمى چىنگى خۆيان دەخوارد... ئىيمە لە هيچمان كەم نەبۇو، چونكە خاكىتكى زۇر بەپىت و بەرەكە تمان ھەبۇو... ئەمنىش زۇر بەختەور بۇوم... چونكە مىللەتىكى بەختەور ھەبۇو!...

پاشا تاوىك بىيەنگ بۇو... ئينجا درىزەپىتدا و وتى: خەلکى كامەران بۇون، ھەممۇ دەم سۈپاسى ئاسمانيان دەكىرد، بۆ بەشى خۆيان، هەتا جاريكتىان!... پىرەتنىك هاتە ناومان و ژيانىلى تىيىكداين!... ئەم پىرەتنە نەخوشى چاک دەكىرەدە... يارمەتى خەلکى دەدا، واي كرد كە خەلک بەگۈتى بىكەن و رېزىلى بىكەن... تەنانەت منىش، باودرم بەم پىرەتنە چەپەلە ھەبۇو... تەنيا كورە تاقانەكمى من نەبىن، كە ناوى ماڭو بۇو... ئەو ھەۋەسى پىن نەدەھات... ھەممۇ جار بەمنى دەوت: (باوه گيان...) ئەمن باودرم بەم پىرەتنە نېيە... دلەم ليتى حاتى نابىت)!... ماڭو كورەم، شازادىيەكى ئازا و دل نەرم بۇو... مىللەتەكە خۇزۇرخۇش دەۋىست، مىللەتىش، شازادىيان لە چاوى خۆيان خۇشتىر دەۋىست... رۆزىتكىيان پىرەتن، ھەممۇمانى لە گۇرەپانى شار خىركەدە... بەبىانۇوي ئەۋەدى كە چەند و تەيەكى ھەيە!... كە لە بەرۋەندى لەلات دايە!... پىرەتن وتى: (خەلکىنە، گۇيدىرەن... لە ناوا راستى ئەم شارە، زىپۈزۈپىكى ئەوندە زۇر ھەيە، تا ھەتايە دەرىكەن تەواو نابىت)!.

خەلکە كە بۇو بەمشتومپىان... يەك دەيىوت: شتى وانىيە!... ئەۋى تر دەيىوت: پىرەتن گالتەمان پىيەدەكەت!... يەكىكى تر دەيىوت: ئەم قىسىمە ناچىتە ئەقلى ھېچ كەسىك!... ماڭو شازادە راپۇو سەرىپى و، بەتۇرەپى لە پىرەتنى خۇورىيەدە: (پىرەتنى جادوگەر... بەجادوو گالتەبازى، ئەم خەلکەت فريو داوه... ئينجا نۆرەى زىپە، ھەر لە ئىيىستاوه خۆت ئامادەكە

و، لەم شارە بىرۇ دەرەدە... ئەگەرنا پەندىيەت پىن دەكەم... تا ھەتايە لە بىرى نەكەيت)... بەلام خەلکە كە ناچاريان كەرم، كە فەرمان بەدم بۆ دۆزىنەوە زىپە كە، لە بەرئەوە منىش بپوام، بەقسەكانى پىرەتن ھەبۇو... فەرمان دا زھۇي بکىتلەن لەو جىيگا يەپىزەتن دىيارى كەربۇو... پاشا دىيسان بىيەنگ بۇو... ئاستياكىش پەرۋىشى زانىنى پووداوه كان بۇو... پاشا سەرى بەرزىرىدە و وتى: دواى ماواهيدكە لە گەرمان... زىپە دۆزرايەوە، بەلام چ زىپەك!... ئەوندە زۇرپۇو، چەندجار دەرمان دەھىتىنا تەواو نەدەبۇو... زىپە كە ھەر لە زۇرى دابۇو، بەشى ھەممۇ خەلکى زھۇي دەكەد!... ئينجا پىرەتن خۆى فەپدايە سەر زىپەكان و وتى: (ئەم زىپە ھەممۇ بۆ منه... چونكە ئەمن دۆزىنەوە)... بەلام كەمس ئاگاى لە پىرەتن نەبۇو... ھەر كەمس بابا يى ئەۋەبۇو، زىپە خۆى كۆپكاتەوە... برا براي نەدەناسى، ئەۋەدى لەسەر گولدانى زىپە، لەگەل ئەۋى تر بەشەر دەھات... ئەۋەدى لەسەر ملاكى زىپە، لە برايەكە خۆى دەدا... ئەو ئافرەتەي لەسەر گەردانە و مروارى، دەيقيزىاندە سەر ئافرەتىيەكى ترا!... ئەو مندالىيە لەسەر بۇوكۆكەي زىپە، سەرى مندالىيەكى ترى دەشكاند!... سەيرپۇو ئەم خەلکە سادەي جاران... بەيەك دەم و كات گۈرمان!... ھەرچەندە ماڭو، لاۋىتكى ھەزەزەكار بۇو!... بەلام چاڭ دەيىزىانى كە تەماھى، چاوان كۆتۈر دەكەت، ئاۋاوه دروست دەكەت، لەتۆيە... ئەگەر تۆنەبواي، ئەم خەلکە وايان بەسەر نەدەھات)... بەلام پىرەتن بەتۇرەپىيەوە وتى: (ئەگەر ئېتە، بە جۆزە حەز لە زىپە دەكەن و، وا بەپەرۋىش بۇزىتىر و سامان!... شەرت بىن پەندىيەتىن بىن بىكەم... تا ھەتايە فرمىسىكى پەشىمانى بېتىزىن)!... پىرەتن لېتىمان دووركەمەتەوە و، چووە سەر گەرىتىكى بلنىد... لەۋى جادووگە خۆى بەكارھىتىنا... ئىيمە ئىيە ئەللى ئەنگوستىيلەيدكە و، لە پەنجە خۆى كەرم... ماڭو كورېشىمى، خىستە ناو ئەنگوستىيلەيدكە و، لە پەنجە خۆى كەرم!... لەو وەختەوە شارەكەمان، بۇوە شارى زىپەن... ئىيمە سىن سال جارىك دېيىنەوە سەر زھۇي، بۇ ماواھى دەرۋىش... ئينجا سىن سالى تر نقومى زىپە زھۇي دەبىنەوە

و... جيگاكه‌ي دهبيته ببابان، ئوهى تەماشاي بکات!... نازانى ئيره شاره و نقومى زېرىزوييە!.

ئاستيياك نەختىك بىدەنگ بۇو... ئينجا وتى: گەورەم، ئەم رووداوه، ھەمو شەويك لە مندالىيەد... لە خەونم دادەبىنم!...
پاشا وتى: لە خەون؟! بۇم باس بکە چۈنە؟!

ئاستيياك وتى: ھەمو شەويك لە خەونمدا، لاۋىك بانگم دەكت، كە جلوىرگى شازادە پۇشىووه!... شازادەكە لەناو ئەنگوستىلەيد ك دايىه، داواى يارمەتىم لى دەكت، بەلام كە دەستم دەگاتە شازادە، سېبەرىكى رەش و ترسناك، ناهىلىنى زېك بىمەوه!.

پاشا سەرى سرما و، نەيتوانى هىچ بللى!... بەلام ئاستيياك وتى: گەورەم ئەمن لەخۇرما، ئەم خەونە نابىنەم... وادىارە چارەنۇسەمە و، تا ھەتايم لەگەلم دايىه... ئەگەر شازادە ماڭو رېزگارى نەبى... منىش لەو خەونە رېزگارىم نابى!... چاكىش دەزانم كە ئاسمان رېگاى ئىرەمى نىشان داوم!... چۈنكە تا شازادە رېزگارى نەبى، ئەمن خۇشى نابىنەم... بۆيە دەبى شازادە ماڭو رېزگار بىكم، جىڭ لەمەش پېسىتىم بە خاتونە بايىه، تا بىگەرتىمەوه مەلېندەكە خۆم...
پاشا وتى: شازادە چۈن رېزگار دەكەيت؟ تو ناتوانى...

ئاستيياك وتى: گەورەم... دەبى ئەتىپىكايد كە نىشان بدهىت!...

پاشا وتى: رېزگاركىنى ماڭو... تەنيا بە كوشتنى پىرەزىنە، بەھۆزى شىرى ئەفسۇوناوى... كە هيپىزىكى ئەفسۇونى تىيدايد، دەلىن ئەم شىرى ئەفسۇوناوى، دەكەوتىتە نېيو چىاى ئاڭرىن... بەلام گەيشتن بەم چىايد مەحالە!.. ھەندىيەكىش دەلىن، بۇنى ئەم شىرى راستى نېيە، چۈنكە تەنيا ئەفسانەيە.

ئاستيياك وتى: چەند كەسىكەم لەگەل بىتىرە... تاكو يارمەتىم بەدن بۇ دۆزىنەوە چىاى ئاڭرىن!.

پاشا وتى: بەلام ئىمە ناتوانىن... چونكە ھەركەسيك، لە سنۇورى شارى زېپىن دەرچى، يەكسىر دەمرى!...

ئاستيياك وتى: كەواتا ناچارم بەتەنبا بېرۇم!...
پاشا وتى: دەمەۋى ئەمە بىزانتىت... كە ئىمە بۆ ماۋەي دەرچى، لەسەر زەۋى دەبىن... ئەمە سېيىمە رېزمانە... ئەگەر تا ھەوت رېزى تر، پىرەزىن لەناو نەبەيت... تاكو سىن سالى تر ھېچت پىن ناڭرى!...

ئاستيياك دوعابونى لە پاشا خواتى... ئىنجا بەرە چىاى ئاڭرىن كەوتە رېتىگا... ھەر رېقىشت، رېقىشت... تا گەيشتە ناو دارستانىتىك... ئەوكاتە لە سنۇورى شارى زېپىن رېزگارى بىوو... لەناو دارستانەكە گۈتى لە دەنگى ئاژاھەكەن بۇو، قىسىيان دەكىد... ئاستيياك دلى خۇش بۇو بەمە، كە لە زمانى گىاندارەكەن دەگەيشت!... دوو چۆلەكە خنجىلاتى ئىنى، لەسەر دارىتكەن لېنىشتىبۇون و قىسىيان دەكىد!... ئاستيياك لېيان زېك بۇو بە وتى: ئەم كاتەتان باش!...
چۆلەكە كان وتىيان: ئەم كاتەت باشتى!...

ئاستيياك وتى: چۆلەكە جوانەكەن... چىاى ئاڭرىن، لەكۈتىرە بەرۇزىمەوه؟...
چۆلەكە كان سەرىي يەكتريان كرد و!... لە شەقەي بالىيان دا و فېن، بەپىكەنینەوە وتىيان: چىاى ئاڭرىنى چى؟ ئەمە ترسناكترىن پارچە زەۋىيە!... دىيارە تو شىيت بۇویت!...

ئاستيياك دىسان ملى رېگاى گىرتەوە... ئەم جارە تۇوشى بەچكە مەيمۇنېك بۇو!... مەيمۇنەكە قاچى، لە چالىك گىر بۇو، ئاستيياكىش قاچەكە بۆ دەرھىتىنە، بۆيە توان كرد... پاشان ھەلى گىرت و بىرىدەوە لاي دايىك و باوکى!... ئەوانىش سوپاسىيان كرد و چەند مۇزىتىكىان بەدىيارى بۆ ھېپىنە، ئاستيياك بەمەيمۇنەكانى وت: دەتوانى شۇتنى چىاى ئاڭرىن، نىشان بەدن!...

پىرە مەيمۇنېك، كە باپىرە بەچكە مەيمۇنەكە بۇو، كە گۈتى لەناوى

چیای ئاگرین بورو... له جىنگاى خۆى پاچەنى... چاودەشەكانى، غەرقى زىز
ھەردۇو ئەبرۇيە سپىيەكانى بىسون... بۆيە بەحال ھەللى دەتىنان!... پېرىد
مەيمۇن بە ئاستىياكى وت: چىاي ئاگرېنت بۆچىيە؟!

ئاستىياك وتى: دەممۇي شىرە ئەفسۇنۋە كەم دەستكەمۇي...

پېرىد مەيمۇن وتى: گەيشتن بەم چىيايە، زۆر سەختە... بەلام كەسىيەك
ھەيە دەتوانى يارمەتىت بەتات!... لەدەبۈر ئەم شاخانە بەرامبەرمان...
دىيوبىكى گەورە دەزى... بەلام زۆر درىندىيە، ئەم دىيۇد لە ئەشكەوتىپىك
دەزى... خزمەتكارىيە زۆرىشى ھەيە... ئەوهى نزىكى ئەشكەوتەكەي
بىتىھە، تەفروتوناى دەكتات، ئەم دىيۇد دوو دلى ھەيە، دلىكى وەكۈئىمە
لەناو لەشى دايە، دلىكى ترىشى لەناو شۇوشە دايە، ئەگەر توانىت
دەلەكەي ناو شۇوشە دەرىيتنى... ھەرجى لى داوا بکەيت... بۇتى بەدى
دىنلى... تەنبا ئەويش، دەتوانى يارمەتىت بەتات! ئاستىياك، سوپاسى پېرىد
مەيمۇنەكەي كرد، بەرە ئەشكەوتى دىيۇ كەوتەرى... رېڭاى شاخەكە زۆر
سەخت و دىۋار بۇو... بەلام لە ئاكام گەيشتە ئەشكەوتى دىيۇكە، بىنى
چەند خزمەتكارىيە، دەھاتن و دەچۈن، كە چاوابيان بە ئاستىياك كەوت
داو ايان لىتكەد بپرات... ئەگىندا دىيۇكە لە تۈپەتى دەكتات!... بەلام ئاستىياك،
چاودەپىي كرد تا دىيۇ گەرايەوە... دەممەو ئېپوارە بۇو دىيۇ ھاتەوە... كە گەيشت
تەپوتۇزىتكى زۆرى لە گەل خۆى ھېننائەوە!... دوبالى زلى ھەبۇو...
چاودەكانى ئاگریان لى دەبارى... ددانەكانى وەك خەنچەر بۇون... لە گەل
سېپەرى خۆى بەشەر دەھات... دىيۇكە چاودەكانى، بەملاو ئەولۇ گېپا و
ھاوارى كرد و نەراندى: بىزىن دى، بۇنى بىنیادەمان دى!... ئەوهى ھاتۇوه ناو
مولك و سامانى من، با خۆى دەرخا... دەنا لە تۈپەتى دەكەم...

ئاستىياك لە ترسان، ئۆقرەدی نەمابۇو!... بۆيە بەترس و لەرزەوە ھاتە
دەرەوە و وتى: گەورەم، ئەمن لېردم!...

دىيۇ پرسى: تو كېيت؟ بۆچى ھاتۇويە ئېرە؟...

بەنزاز عملى

ئاستىياك وتى: گەورەم، ناوم ئاستىياكە... ئەمن خزمەتكارىيە زۆر گورج
و چالاكم... دەممەوى بىكەيد بەندەدى خۆت... چونكە لام سووە لە تۆزىاتر
خزمەتى هىچ كەسىيەكى تر بىكەم...

دىيۇ وتى: ھەرچەندە جارى لېت دلنىا نىم، بەلام با وابى... دەبىن تا
ھەتايم خزمەتم بکەيت... ئەگەرنا خۆت دەزانى چىت بەسەر دىت!...

ئاستىياك وتى: گەورەم، ئەمن تا ھەتايم بەندەدى تۆمە...
بەم جۆرە ئاستىياك توانى دىيۇكە رازى بکات... بەلام ھىشتا ئەركىيەكى
گەورەتى لەئەستۆ بۇو... ئەويش دەستكەمۇتنى دلەكەي ناو شۇوشە بۇو!...
بەيانى پىش ئەوهى دىيۇ بپرات، كۆمەلە كلىلىتىكى دايە دەست ئاستىياك
و وتى: ئەم كلىلانە ھى ژۇورەكانى منه... يەك بەيەك خاۋىتىيان
دەكەيتەوە... بەلام وریابە، ئەم كلىلە بچووکە، ھى ژۇورىتەكە نەيەكەيتەوە...
ئەگىنە خەبەرم دەبىت و خىترا دەگەمەوە سەرت... ئەوكاتە بەساغى قۇوتت
دەددەم!... ئاگادارىش بە، بەرلەوهى بەگەرپىمەوە، ھەموو ئىشەكانى تەمواو
كردبى...

ئاستىياك وتى: فەرمانىت لەسەر چاوانم...

دىيۇكە پۆيى... ئاستىياكىش ھەموو ژۇورەكانى خاۋىتىن كردىوە!... تەنبا
ژۇورە بچووکە كە نەبىي!... ئاستىياك دەبىزانى دلەكە لەم ژۇورە دايە... بېنى
ئەوهى گۈئى لە قىسەي دىيۇ بىگرى، دەرگاكە كە كردىوە و دلەكە لەناو
شۇوشە يەك بېنى... دلەكە لە جىنگاى خۆى ھەلدىبەزى و دادەبەزىوە،
ئاستىياك دەستەكانى درىزىكەد، ويستى دەربىيەنلى «لەپ دىيۇكە، خۆى كرد
بەژۇورەوە، ھاوارى كرد: ھەنە فەرەت لېتكەراو دەتەۋى دلەكەم بىزىت؟

بۆيە هيپىشى كرده سەر ئاستىياك، ئەويش دەستى بەشۇوشە كە كەوت...
شۇوشە كە لە جىنگاى خۆى لەقى، كەوتە خوارەوە و شكا، دىيۇ كە بېنى
دلەكە لەم گۇرە كەوتۇوە... سەرى لى شىپۇا و نەيزانى چى بکات!... بەلام
ئاستىياك پېرى دايە دلەكە و بەھەر دەوو دەستى گرتى!... دىيۇ بەسەر نواندەوە

وتى: خانم، بەندەت تۆمە، هەرچى دەخوازى بۇتى جىبېجى دەكەم... ئاستياك وتنى: جارى دەممۇنى، هەممۇ دىل و كۆليلەكانت رىزگار بکەيت، ئىنجا هەلەمگەر و بېبە چىاي ئاڭرىن... بۇ ھەينانى شىرە ئەفسۇناوېكە.

دىيو وتنى: بۇ كۆليلەكان، فەرمانت بەچاوان، بەلەم ئەمن ناتوانىم بىتىمە چىاي ئاڭرىن، تەننیا دەريايىك ھەيءە، لەمن زىياتر كەس ناتوانى بىپەرىتىهە؛ لەو دەريايىه دەتپەرىتىمە و، رىيگاكەت بۇ ساناتر دەبىتت...

دىبو ئاستياكى ھەلگرت... بەسەر دەريايىكى زۆر گەورەدا فېرى... دەعباى سەيرى تىيدابۇ!... ئەوهى بەلايان تىپەپ بوايە، قەت بەساغى دەرنەدەچۈو... كە دەعباىيەكان چاوابيان بەدىيەكە كەوت، سەربىان زېتىر نوقمى ئاۋەكە دەكىرەدە... تەننیا چاوابيان دىياربۇو... دىيو ئاستياكى لە كەنار دەرياكە دانا و، پېيى وت: لىرەوە بېرە دەگەيتە چىاي ئاڭرىن... بەلەم وريابە، رىيگات دەكەويتە ناو دارستانىك... دەلىن ئەم دارستانە دەنەدەيەكى زۆر گەورەتىدايە!... كەسىش نازانى كېيىھ و چىيە!... ئەوهى تووشى بۇوه لەم دارستانە دەرنەچۈو... جا ئاڭدارى خوت بىه!

ئاستياك سوپاسى دىيەكەي كرد و وىستى بېرات... بەلەم دىيەكە وتنى: خانم، دەكىرى دلەكەم پىن بېبە خشىتىهە!... ئاستياك وتنى: بېيەك شەرت... كە چىتر خەللىكى ئازار نەدەيت... بەلىن بې بەدە، لەمەدۋا كارى خراپە نەكەيت!

دىيەكە وتنى: بەلىن بې چىتر ئازارى كەس نەدەم!... ئاستياك، دلەكەي دايەوە دەست دىيەكە... ئەوپىش سوپاسى كرد و بەجيى ھېشت... ئاستياك ماودىيەك رۆيىشت، رۆيىشت... تا گەيشتە دارستانىك... لە دلى خۆيىدا وتنى: وا دىارە دارستان لە بەرۆكى من نابىتىهە...

بەلەم ئاستياك زۆر بەچرىپە و، بەھېىمنى ھەنگاوى دەنە... دەترسا لەوە دەعباىيەكە بۇ بىن و كەس نەزانى چى بەسەر ھاتووه... لەپېتىكى گوتى لە

نەرەيى دەنەدەيەك بۇو!... بەلەم ئاستياك بەترىسە وە ھەنگاوى دەنە، نەيدەزانى چى بکات... چونكە دەنگەكاني گپ و ترسناك بۇو!... ئاستياك سەرى لىنى شىيوا... بۆيە بەھەممو ھېيىزى خۆى پايكەر... راي دەكەر بەرەو كۆئى؟ خۆشى نەيدەزانى!... ھەر راي دەكەر دەنەدەكەش بەدوای بۇو... ئاستياك چاوى دەگىپە حەشارگەيەك نەبۇو، خۆى تىيدا مەلاس بەدات لەپەر قاچى بەدرىكى ئەستۇورى دارىتكى كەوت و... كەوتە سەر چۈزكەكاني... ئىدى ھېيىزى پاكلەنى نەما... بۆيە چاوهەكاني نۇوقاند، چاوهەپىيە كەد، كە مەرگى بەدەست ئەم دەنەدەيە بىت!... دەمپەك بەم جۆرە مايەوە... ھەستى ھېچ كەسىك نەبۇو... كە چاوهەكاني كرددوھ پېرە شىرىتىكى گەورەي بەرامبەر وەستا بۇو!... شىرىدەكە بەھەممو ھېيىزى خۆى نەراندى... ھەرچى ئازەللى ناو دارستانەكە ھەبۇو... بۇ حەشارگەكانيان راييان دەكەر... بالىندا كانىش خېرا دەفرىنەوە ئاسمان... شىرىدەكە رووى لە ئاستياك كرد و وتنى: بۆچى ھاتووە دەنە دارستانى من؟ ھەر ئىستا ھەنجن بەھەنجن دەكەم!...

ئاستياك وتنى: دەبىن لەم دارستانە، تىپەپ، چونكە دەچەمە چىاي ئاڭرىن، تا شىرى ئەفسۇوناوېكە بەھېتىم و شازادە ماكۆي پىن رىزگار بکەم... شىر وتنى: ھەرگىز رېت پىن نادەم... بەم دارستانەي مندا بېۋەيت... ئاستياك بەپارانوھ وتنى: ئەي شىرى بەرپېز... تکات لىنى دەكەم ھاواكاريم بکە...

شىر وتنى: نەخىر... ھەر ئىستا دەتتۇقۇم.

ئاستياك چاوهەكاني پېلە گەريان بۇو، ئىنجا وتنى: دەكەواتا ھەر ئىستا بىكۈزە... نەوهەكۈ بەسەر شۆرى بگەرىتىمە و، پېم بلىن نەيتوانى شارى زېپىن رىزگار بکات و بگەرىتىمە مالەكەي خۆى!... (پاشان دەستى بەگەريان كەد)... كەد)

شىر لە ئاستياك ھاتە پېش و وتنى: مەگىرە ئازىزەكەم... تو كچىكى دل نەرمى... ئەمن وامزانى، ھەممۇ مەرڙقىك، دل و دەرروون پىسە... گۈتىم بۇ

دېرە، با چىرۆكى خۇمت بۇ بىگىرمە وە...
ئاستیاک چاودىكانى پېلە گىريانى سېيەوە و، سەرنجى دايە شىرىكە!...
ئىنجا شىرىكە وتى: زەمانىكى پېش ئىستا، پاشايەتى ئەم دارستانەم
دەكىد... خىزانىكى بەختەورم ھەبۈو... ھەموو گياندارەكان، لەزىز سېيەرلى
من، ئازاد و كامەران بۇون... ھەتا جارىكىيان چەندىن مەۋھىتىك، ھاتىنە ناو
دارستانەكەمان... دەستىيان بۇ سەر گياندارەكان درېڭىرە، زۇرىان
ئازاردان... راپيان دەكىدن و چەندىن ئازەللىشىيان لەگەل خۆيان بىد... ھەتا
نۇرە گەيشتە سەر خىزانەكەى من... ئەو وەختە ئەمن لە راپىكەن بۇوم... كە
گەرامەوە ھەموو خىزانەكەميان لەناوبىدۇو... بەچكەكانى مەنيان سەرپى
بۇو... منىش ئاگر لە دىلم بەربۇو... بۆبە يەشىنيان كەوتىم، كە گەيشتەم
لايان ھېرىش بۇيان بىد... دو كەسم زۆر بەسەختى بىنيدار كرد نەمدەوەست
كەسيان، بەزىندۇوبي بەيىلەمەوە... بەلام چەقۇبەك لەناو قاچم چەقى...
نۇوكەكەى تىيىدا شىكا، ھەتا ئىستا، لەبەر ئازارى ئەم نۇوكە چەقۇبە
دەنالىيەن!...

ئاستیاک وتى: بەراستى رووداويىكى خەمناكە... ئەي ھەولت نەداوه ئەم
چەقۇبە لەناو قاچت دەرىيىنى؟!...
شىرى وتى: ئەمن بۇ خۆم ناتوانىم، كەسىش شىك نابەم، ھەتا بۆمى
چارەسەر بىكەت!...

ئاستیاک وتى: رېگام پىن دەدەيت... سەرنجىكى بىدەم، ئەمن شاردازىم
ھەيە، ئەگەر توانىم بۆتى چارەسەر دەكەم!...
شىرى وتى: دەتوانى ئەم كارە بىكەيت؟! ئەگەر ئەم چەقۇبەم بۇ دەرىيىنى...
تا ھەتايە ئەم چاکەيەت، لە ياد ناكەم...

ئاستیاک، تەماشى جىڭىز چەقۇبەكەى كرد دەبرىسکايمە، سەرى
چەقۇكەى گرت و، بەھەموو ھېزى خۆزى رايىكىشى... شىرى لەگەل دەرىيەنانى
چەقۇكە... بەھەموو ھېزى نەپاندى و، لە ھۆشى خۆزى چوو!... ئاستياكىش،

جيڭىز بىرىنەكەى، زۆر جوان بۇھە توان كرد...! پاش ماوەيەك، شىرى
گەزايەوە ھۆش خۆزى، بە ئاستىاکى وتى: تومنت لە ئازارىك رېزگار كرد...
چەند سالىيەكە بەدەستىيەوە دەنالىم، بخوازە لە مالى دۇنيا... چونكە ئەمن
زۆرم لە زېر و زېو ھە يە!...

ئاستىاک وتى: ئەمن مالى دۇنيام ناوى... دەمەوى بچەمە چىاي
ئاگرىن... بۇئەوە شىرىھ ئەفسۇوناوايەكە بىيىتم...

شىرى وتى: گەيشتن بەم چىايە ترسناكە، زۆر سەختە... بەلام يەك كەس
ھەيە... دەتوانى بەسانايى يارمەتتىت بىدات... ئەو يىش بالىنەيەكى زۆر
گەورەيە... ناوى بالەبانە!... ئەم بالىنەيەش زۆر لە خۆبایيە... يارمەتى كەس
نادات!...

ئاستىاک وتى: ئەي چارە چىيە؟...

شىرى وتى ئەم بالىنەيە دوزىمنىكى ھەيە... دوزىمنەكەى مارىكى زۆر گەورە
و بەھېزە... ھەركە بالەبان ھېلىكە دادەنتىت... لە ھەر جىيەك و شۇتىنەك
بىت!... مارەكە لېيى دەخوات و، بالەبانىش ھىچى پىن ناكىتى!... ئەگەر ئەم
مارەت، لە پېش چاوى بالەبان كوشىت!... بەبىن شىك يارمەتتىت دەدات!...

ئاستىاک وتى: مالا ويران خۆم... ئەگەر بالىنەيەكى گەورەي وەكو
بالەبان، ئەم مارەي پىن نەكۈزۈتىت... ئەمن ھەر ھېچ!...

شىرى وتى: ئاخىر بالەبان نايەوە پېشە جوانەكانى بەفەوتى!...

ئاستىاک وتى: لەبەر خاترى پېشە كانى... ھېلىكە كانى دەبەخشى!... ئەمە
چى بالىنەيەكە!...

شىرى وتى: بەلام مارەكەش بەھېزە... بالەبانىش دەزانى دەروەستى
نايەت!...

ئاستىاک بەخەمبارىيەوە وتى: وا دىيارە، لە چالىيەك رېزگارىم دەبىن... تاكو
بکەمەوە ناو چالىيەكى تر... ئەمن بەختە كەم بەمجۇرەيە... خەتاي كەس
نېيە!...

شىئر و تى: خەم مەخۇ... ئەگەر ئازا و ورە بەرزىيت... دەتونى لەناوى بېھىت!...

ئاستيياك و تى: ئاخىر چۈن؟!...

شىئر و تى: هەر ئىستا ھەلت دەگرم... دەتكەيەنە چەند رېزە دارىيەك لە كوارگ... ئەمانە دارى زل و بەھىزىن، رەنگىيان سەوزە... كوارگىيەك نېبى بەتاقى تەنپىا، كە رەنگى سوورە... چونكە ژەھراو بىيە!... كوارگەكە لە جىيگاي خۆى ھەلدىپىن... ئىنجا بەرەو رۆزئاوا دەرۋىن!... ھىلانەي بالەبان بەرپۇنى دەبىينىن... چونكە دەكەويتىه، سەرماھىنىكى بلېيند... بالەبانىش بەجوانى دەمانبىنى... مارەكە لە دوور را بەرەو رۇومان دىت!... چونكە جىيگايەكە دەشتە و، مولىكى مارەكەيە!... ژەھرى ئەم دارەش، زۆر بەھىزىزە لە ژەھرى مارەكە، ئەمن يارمەتىت دەددەم، كە لە دەمى مارەكەي بىكەيت، ئەو وختە بەسانايىلى ئەناوى دەبەين... ئەوهش بزانە، دەبىن بالەبان. لە وختى كوشتنى مارەكە، ئاگادارپىن، ئەگىنە يارمەتىمان نادات!... بەرلەوەي بېقۇن... شىئر تەوردا سىيىكى بۇ ئاستيياك ھيتا و و تى: ئەمە پاشماوهى كەلۈيەلى، مەرقۇقە كان بۇ، لېرە بەجيما، ئەمنىش ھەلەم گرت... ئىستاش بەكەلکمان دىت، بۇ بېنەوەي دارەكە!...

بەم جۆرە شىئر، ئاستيياكى ھەلگرت و بىرى!... ھەرچەندە پىر و كە تەخت بۇو، بەلام ھېز و تاقەتى ھەر مابۇو... لە رېڭادا ئاستيياك بىرى دەكرەدەوە، كە دوو رۆزى دېكە بەم پېڭايەدا دەرۋات... ئەگەر سى رۆزى تر... پېرەن لەزاو نەبات... ھەتا سى سالىتەر ھېچى پىت ناكىرىت!... ئەم دوو رۆزەي پېڭا... شىئرەكە ئاستيياكى ھەلگرت بۇو، حەساناوهى نەبۇو... چونكە كات فەرە بەپەلە بۇو... دەبوايە بەزۇوتىزىن كات بگەنە لاي دارەكان؛ دوای دوو رۆز لە رۆيىشتن و ماندووبۇون، ئاستيياك و شىئرەكە، گەيشتنە شۇىنى كوارگە كان... دارە سوورەكەيان، بەھۆى تەوردا سەكە بېرى و، ئاستيياكىش بەپەلکى دارىيەكى گەورە ھەللى گرت... چونكە ژەھراو بۇو!... ئىدى لەگەل پېرە شىئر، بەرەو رۆزئاوا، كە وتنەوە پېڭا، زۆر نەبرەد ھىلانەي بالەبان،

بەديار كەمەوت!... ھىلانەي ئەم بالەندىيە زۆر گەورە و فراوان بۇو... بالەبانىش يەكجار جوان بۇو... وىنەي لە ھېچ ئەرزىتكە و ئاسمانىيەك نەبۇو... پەرە نەخشىنە كانى سۆمائى چاويان دەبرەن... بالەبان كە چاوى بە ئاستيياك و شىئرەكە كەمەوت... دەستى بەخۇيندن كرد... ئاوازىكى ئەوندە خۆشى دەچىرى... ھەموو سروشىتى وە سەما ھىتابۇو! لە پې!... مارىكى گەورەي سەر زل و، دىزىتو بەديار كەمەوت!... مارەكە ئەوندە گەورە بۇو، سى چوار كەسى ھەر بەسانايى، قوت دەدا... رۇوپەرپۇرى ئاستيياك و شىئرەكە چوستا... سەرنجى ھەردوکيانى دەدا، كە يەكەم جار پەلامارى كاميان بەدان!... بالەبانىش كە مارەكەي بىنى، بىتدەنگ بۇو... چاودەپى دەكەد تا بىزانتى چى رۇو دەدان! شىئر بە ئاستيياكى و تى: ئەمن بۇ لاي خۆمى بانگ دەكەم... توش ھەرچۈزىك بىت، دارەكە بخە ناو دەمە!...

مارەكە زىاتر لېيان نزىك بۇوەوە... شىئرەكە نەراندى كە لە گەللى بەشەر بىت... مارەكە سەرنجىكى شىئرەكەي دا... بەلام بەرەو ئاستيياك سەرى سووراند... ئاستيياكىش ورە خۆى نەدۇراند... بەلکو خۆى ئاماھە كەد بۇ مارەكە... شىئرەكە لە پىشىتە و چىنۇوكى تىۋى لە مارەكە گرت... مارەكەش دەمى كەدەوە و وىستى پەلامارى شىئرەكە بەدان!... ئەم وختە ئاستيياك نزىك بۇوەوە و، دارەكەي خىستە ناو دەمى مارەكە... زۆرى نەبرە مارەكە رەنگى سوور بۇو، ھېچ ھەناسەيەكى لمبەر نەما!... بالەبان ئاگادارى ئەم رۇوداوا بۇو، بەبىن دەنگى تەماشى دەكەن!... ھەركە زانى مارەكە گىانى لمبەر نەما... ھاتە لاي ئاستيياك و و تى: بخوازە لە مالى دۇنيا بۇتى ئاماھە دەكەم!... تو دۇرۇمنىيەكى زۆر دېنەت لە بەرۋەكى من كەدەوە!...

ئاستيياك و و تى: داخوازىيەكەم ھەيە... ئەمۇيىش ھىنانى شىئرە ئەفسۇوناوايەكەيە، لە چىاي ئاگرین!... ئەم كارەش تەنبا، تو دەتونى جىيەجىي بىكەيت!...

بالەبان و و تى: ئەم چىايە، مەترسىيەكى زۆرى ھەيە... بەلام ئەمن بەھەر جۇرىك بىت يارمەتىت دەددەم... خىترا وەرە سەرپىشتم!...

ئاستیاک پیش ئوهى بروات... بهشیرەكە وت: ئەم چاكەيەت لە بير ناكەم، هەتا دەمم... شىر وتى: ئازىزەكەم - لە بىر نەكەيت توش يارمەتى منت دا... تۆ كچىكى چاكى... بېرى لە هەنگاوتىك... خىر و خوشى بىينى!... ئاستیاک ماچىتكى لە نىتوچاوانى شىرەكە كرد و وتى: تۆ باشتىن ھاوريتى منى!... ئىنجا ئاستیاک، دوغاپۇونى لە شىرەكە خواست و، سوارى پشتى بالەبان بۇو... ھەردوکىيان بەئاسماندا فىن... زۆرى پىتنەچوو، چىيات ئاگرىن وەديار كەوت، چيايەكە كەوتىووه ناو دەرياچىيەك، زۆر ترسناك و پىس بۇو... جانەورى بچووك و سەيرى تىدابۇو... سەرى ئاۋەكە بلقى دەكەر و دەتەقىيەوە... شىرە ئەفسۇناؤيەكە، لەسەر ترۆپكى دەپىسىكايمەد... بالەبان بە ئاستیاکى وт: (اله شىرەكە نزىك دەممەوە...) توش بەھەمۇو هيلى خوت رايكتىشە... بەلام ئاگادارى، دەبى خوت توند بەمنوھ بېرىت)!... ھەركە ئاستیاک شىرەكەي راکىشا... چيايەكە دەستى بەھەزان كەرت... تا هيلى تىدابۇو، ئاگىرى فېتىدا... ئاستىياكىش شىرەكەي راکىشا و، لەم ئاگىرلارانە بەدرەدەسەری و ماندووبۇون بېرىتىلەن بۇو... بالەبان ئاستیاکى، له جىيگايەكى دوور لە مەترسى دانا و، بەجىتى هيلىشت... ئاستیاک شىرەكەي ھەلگرت و، ملى رېڭىز گىرتەوە... ھەتا ماندووبۇو ھەر رېلىشت... له رېڭىز توشى گۈندىتىك بۇو!... خەلکەكەي ھەمۇو كورتە بالا بۇون... بەقەدەر مەندالىكى بچووك بۇون، بەلام گۈييان زۆر درېشىپۇون... ئاستیاک زەرددەخەنەي كەوتە سەر لېوان و، بەسەرسەپماوى تەماشى دەكردن!... كورتە بالا يەكانيش بەدەورى ئاستیاک، ھەلەدەبەزىن و دادەبەزىن، دەيانوت: شىرە ئەفسۇناؤيەكە بېرىتىلەن بۇ دەكەت... ئەفسۇناؤيەكەمان بۇ دەگەرېتىنەوە... جنۇكە گەورەمان بۇ دەكەت!... ئاستىياكىان بىرە لای گەورەي كورتە بالا يەكان... پىياويكى پىرى زۆر بەتەمەن بۇو... پشتى وەكۈرۈشك كۈپۈر بىسوو... خۆى بەگۆچانىكى خواروخىچىچ راگرتىبوو... كەپۈمى دەكە سەرگە بىزۇت سوور بۇو... پىشى سېپى

وەكۈلۈكە لە زەھى دەخشا، پىيرەمېردى... كە چاۋى بە ئاستىياک كەوت... بىزەرددەخەنەوە و تى بەخىرىتى كچە شىرىنەكەم... ماۋىدەكى زۆرە چاودەپىت دەكەين!... تا جنۇكە گەورە، لەناو بېبەيت و خاتۇونە با، لە چىنگى ئەم درېنەدە بېرىت... ئاستىياک وتى: بەلام ئەمن نەھاتۇوم، جنۇكە بىكۈزم... بەلکو دەممەوئ شازادە ماڭو، لە چىنگى پىيرەزنى جادۇوگەر!... بېرىت... پىيرەمېردى وتى: پىيرەزنى بەندە و ژىرىدەستە جنۇكەيە... بەفەرمانى جنۇكەش دەجۈولىتەوە... ئاستىياک وتى: ئەمن لەم رووداوانە ناگەم!... پىيرەمېردى وتى: وەرە كچە شىرىنەكەم، دانىشە و پشۇوەك بەدە... پىيدەچى زۆر ماندووبىي... پاشان ھەمۇو شىتىكت بۇ رۇون دەكەمەوە!... ئىنجا خواردن و خواردنەوەيان بۇ ئاستىياک ھىينا... ئاستىياكىش، كەمېك ھەسايەوە و ماندووبۇون بەرۋەكى بەردا... پىيرەمېردى دەستى بەگىرەنەوە قىسە كانى كرد و وتى: ئاستىياک گىان، ئىيەمە لەمېزە بەرۈو داوى شارى زېپىن دەزانىن... بەلام ھەمۇو لە بن سەرى جنۇكە گەورەيە... كە دەيھەپىت بەھەر بارىك بىت، دەست بەسەر جىهان بېرىت... تا كۆ ئېستاش نەيتوانىيە، چونكە ئىيەمە لەپەرى جىهانىن، دەتونىن بەھەزى بەردىكى ئەفسۇناؤى، ھەمۇو كاروبارى سەر زۇمى پېتى بخەين!... جنۇكە ھەولى ئەھە داوه بەھەر جۆرىك بىت، ئەم بەرەدى بکەۋەپىتە دەستى!... بۇ ماۋەي ھەزىدە سالا پارىزىگارىيان لەم بەرەدە كەردى... لە لە باب و باپېراغمان بۇ ماۋەتەوە!... لەبەرئەوە كەس نەبۇو بەكارى بىتنى... لە ترسى جنۇكە نەمادەزانى لەكوتى بشارىنەوە!... پىش چەند رېزىتىك، جىيگائى بەرەدەكەي بۇ رۇون بۇو، پاسەوانە درېنەدەكانى خۆى نارد و دىزىان!... ئاستىياک ھېشىتتا لە پىيرەمېردى حالى نەبۇو!... بۇيە پىيرەمېردى وتى: ئەم بەرەدە ئەفسۇناؤيە، ھەمۇو كەس ناتوانى

بەكارى بىتىنى، تەنپا يەك تاقە كەس نېبى، كە رۆزى لە دايىكبۇنى مانگ لە ئاسمان گىرابى!... لەناو ئىمەدا باوكم دەيتوانى بەكارى بىتىنى... بەلام باوكم كۆچى دوايى كرد، دواى ئەويش كەسمان شك نەدەبرد، چونكە ئەو باى ھەموو رېپەوهەكانى دەكرد... دواى ئەوهى سكى پېپۇو... وەختى دانانى كۆزىيەكە مانگ گىرا... كە جنۇكە بەممە زانى بەدواى خاتۇونە با كەوت!... تاكو كۆزىيەكە بۇ خۆزى بىات، و، لە پاشەرۇز بۇ مەمبەستى، خراب و دىزىوي خۆزى بەكارى بىتىنى!... بەلام پېش ئەوهى جنۇكە، دەستى بىگاتە كۆزىيەكە... خاتۇونە با كچەكەي لەناو سكى ئافرەتىيکى ئاسايى دانا... تاكو نەكەۋىتە دەست جنۇكە و نەيناسىتەوە، جنۇكە زۇرى ھەولدا، تاكو ئافرەتەكە بەذۆزىتەوە بەلام نەيتowanى!... بۆيە خاتۇونە باى بەدىل گرت و، بىرىدە كۆشكى خۆزى، چونكە دىيزانى رۆزىيک لە رۆزان، ئەم مەندالە دەگەرېتەوە ئېرە و بۇ رۈزگاركىرىنى، دايىكى دەجەنگى!... بۇ ئەوهى ئەو مندالەش، لە پاشەرۇز بەقسەي بىات!... دايىكى بەدىل گرت، تا نەتوانى هىچ شتىيک لە رووى جنۇكە بىات!... لەو كاتەوەش جنۇكە بەدواى بەرددە دەگەرەي... تا كەوتە دەستى!...

ئاستياك وتنى: جا باپىرە ئەم كۆزىيەي خاتۇونە با، نەگەر اۋەتەوە؟!... پىيرەمېرە وتنى: بىيگومان!... چونكە ئەودتا بەرامبەرم وەستاواه!... پىيرەمېرە لەگەل ئەم قسانە دەستى بۇ ئاستياك درېز كرد... ئاستياك بەسەرسەمانەوە وتنى: مەبەستت كىيە ؟ ئەمن!... ئىنجا بۆ؟!... ئەمن مەرۆقىيەكى ئاسايىم!...

پىيرەمېرە وتنى: بەدەستى من و تۆنېيە... ھەمووى لە كەتىيى قەدەر نووسراوه، كە تەمەنت بۇوه ھەڙدە سال، بگەرېتىمە جىهانى خۆت!... ئاستياك وتنى: بەلام ئەمن ئەو پالەوانە نىم... كە ھەمووتان چاودەپى دەكەن... ئەمن كچىيەكى زۆر ئاسايىم...!

پىيرەمېرە وتنى: تۆھەست بەخۆت ناكەي... چونكە هيئىيەكتەن، دەتوانى ھەموو جىهانى بىن و تۈران بىكەيت... دەشتowanى ھەموو جىهانى بىن ئاسوودە بىكەيت!...

ئاستياك باوھەرپى بەگۈيىەكانى خۆزى نەدەكەد... باوھەرپى نېبۇو كە كچى ئەو دايىك و باوکە نىيە، كە چەندىن سالە پەروردەت دەكەن، و، بۇ ساتىيەكى خۆشى ئاستياك، گىيانيان دەبەخشن... ئاستياك نەيدەتوانى باوھەر بەم پەستىيە بىات!...

بۆيە پىيرەمېرە وتنى: ئەزانم ئەمە پەستىيەكى تالە... چەندىن سال لەگەل دايىك و باوکىيەكى دىلسۆز بېرىت، پاشان بۆت پوون بىن، كە دايىكى پەستەقىنەت ئافرەتىيکى ترە، بەلام ئەوهەش بىانە، مەرج نىيە ئەو كەسە دايىك بىن، كە لە رەگۈرۈشەي ئەو ھەلقلۇلابى... ھەندىتكە جار ئەو كەسە دەبىتە دايىك، كە خۆشمەپەستىيەكى گىيانيتان لە كۈورەوە ھەبى... كچى خۆم... تۆ لە ئافرەتىيکى ئاسايى بۇوى... بۆيە كچىيەكى ئاسايى و كۆزىيە ئەم ئافرەتەي!...

ئاستياك خەيالى بەرەو دواوه بىردى... بۆيە وتنى: لە بىررمە دايىك دەيگەرپەيە و دەيپۇت: (كچى خۆم ئاستياك... ھېشتا تۆنەببۇوى... دوو بىرایەكانت زۆر منال بۇون... بەھارىكىيان دونيا زۆر ھېيمىن بۇو، ئىمەش ھەر لە سېپىتىدە بەرەبەيان، چۈۋىنە دەشتىتكى پەر لە گۆل و گولزار!... لە پېتىك بۇو بەھەور و زىريان... بروسك و باران دونىيائىان ھەۋاند... ئاسمان زۆر تۈرۈ بۇو... دەتونت زىريان و بروسك بەشەر دېن: ئىمەش نەمانتسوانى بەھىچ لايەك بېرۇن... ناچاربۇون خۆمان لە بن دارەكان شاردەوە... زۆرى پېنەچو ئاسمان كې بۇوهە... ھەورەكە نەما و ئاورىنگى خۆر، نازى سروشىتى ھەلگەرتەوە!... سەرنجى خۆم دا، سكەن گەورە بۇوه... ژان و ئازارىكى بەھىز، سەرتاپاي گىيانى داگرتم... ھەر ئەم كاتە تۆم بۇو... بەلام ئازىزىدەكەم، تۆ دىيارىيەكى بەنرخى ئاسمانى... تەنپا سەمەرەيەك بۇو، كە نىشانى ئىمە دا!)!... بىرایەكانم دەيانوت لە تەمەننېتىكى زۆر بچووک...

دەستم بەقسە كىردىووه... چەند ئازەلى نەخۇشم چاڭ دەكىردىووه، تەنبا
دەستم بەسەرى دادھەتىنا، ئەو وەختە بىلائى لى ئەددەما... رۆزىك لە رۆزان،
ھەستم نەكىردىووه كە ئازارم ھېبى، يان نەخۇش بىكمۇم... ماندووبۇونم
نەزانىيە... چەند جارىكىش، دايىك بەچاوه كانى خۆى بىنى بۇرى، كە شەو
دەنۈسىتم ئەگەر لېفەكەم لەسەر نەبوايە... سەرىبەخۆى لېفەكەم بەسەر
دادەدرايەوە!...

پىرەمېرىد زەردەخەنەيەكى كىردى و تى: ئەمانە ورەد با بۇون... دايىكت بۇ
پاسەوانى كىردىنى توپى ناردىبۇون... ئەو كاتەمى توپى بەسکى ئەم ئافرەتە
سپاراد... ئەم پاسەوانانەي لەلا بەجى هيپىشتى!...

ئاستيياك و تى: باپىرە... شازادە ماڭىز، ھەممۇ شەو لە خەوندا دەبىنم...
داواي يارمەتىم لىيدەكەت، بەلام ناتوانم پەزگارى بىكمۇ!...

پىرەمېرىد و تى: (شارى زىپىن)!... شارتىكى ئاسايى بۇو... دواي ئەۋە
جنۇكە خاتۇونە باي بەدەيل گرت و... كەسيش نەبۇ بەرەتكە بەكارىپىنى...
يەكەم پۇوداوى درېنەدىي بەسەر ئەم شاردادىتى!

ئاستيياك و تى: باپىرە، بەردى ئەفسوسوناوى چۈن بەكارىتى!... ئاخۇ دەبى
جنۇكە بەمەبەستى چى، بەكارى بىننى!...

پىرەمېرىد و تى: بەرەتكە تەنبا دەستى توپى پىتكەۋى پۇوناك دەبى...
ھەرجى لى داوا بىكەي بۆتى جىيېبەجى دەكەت!... چۈنكە كاتى لە دايىك
بۇونت، نەخۇر لە ئاسمان بۇوە... نەمانگىش دياربىوو... بەمجۇرە
كارىگەرەي ھىچ كامىيات لەسەرنىيە... ئەم بەرەت ھېزىز ئەستىرەتەكى
ئاسمانى تىدايە... ئەم ئەستىرەتەكى چەند جارىك لە خۇر گەورەتىرە... تەنها
ئەم كاتەش لە ئاسمان دىار دەبى، كە مانگ گىرايى. بۆتە ئەو كەسەتى كە
لە جىهانى ئىيمە... وەختى لە دايىك بۇونى مانگ گىرا... ھېزىتىكى بىن
دەبەخشى و دەتوانى ئەم بەرەت بەكارىپىنى!...

ئاستيياك و تى: ئىيە چۈن دەزانىن، كە ئەم ئەستىرەتەكى ھېزى دەبەخشى و؟!

جىگە لەمەش ئەم بەرەتان چۈن دەستكەم توووه!؟...
پىرەمېرىدەكە و تى: هەزارەها سال بەر لە ئىيىستا... باب و باپىرانان ھەر
لىپە زىباون... بەلام ژيانيان زۆر سەخت و دۇوار بۇوە... چۈنكە جنۇكە كانىش
لىپە دەزىيان...

ئاستيياك و تى: مەبەستت لە باب و باپىرانى جنۇكە... ئەو وەختە ئەوان
دەستييان بەسەر زەۋى گىرتبۇو!... ھەرچەندە تەنبا بەشەو دەھاتنە دەرەوە...
چۈنكە بەئاوريڭى خۆر دەتاۋىنەوە، لەگەل ئەۋەش بەئاڑەزۇوي خۆبان،
يارىيان بەزەۋى دەكەد... چۈنكە كەس نەبۇ بەرامبەريان بۇھىستى... بەسەدان
كەسييان لە ئىيىمە دەكوشت و... بەھەزارەھا تىريشىيان بەدەيل دەگرت و
ئازاريان دەدان، وېنەي خۆيان لەسەر دیوارەكان دروست دەكەد، چۈن لەسەر
لاشەي ئىيىمە دەرپۇن و، بەندە و كۆپلەيان لە ھەممۇ بۇنەوەرەتكە ھەيە...
يەكىك لە باپىرە گەورەكەمان... كە لەگەل چەندانى تر لە شوينىكى دوور لە
دەستى جنۇكە كان دەزىيا... رۆزىك بەردىكى زۆر جوان دەدۇزىتە و... لەگەل
خۆى دەبىاتە مالەوە و نىشانى ھاوسەرەكى دەدەت... لەبەرئەوەي بەردىكى
زۆر ناياب دەبى... بۆتە لە سووجىچىكى دىيارى مالەكەي دادەنیت... ناھىيەت
ھاوسەرەكەي بەھىچ جۇرىتىك دەستى لىدا... جارىك ھاوسەرەكەي
ناومالى پاڭ دەكىردىوە... سەرنجى بەرەتكەي دا و لە دلى خۆيدا و تى: ئەم
بەرەدە، بەھۇي تەپوتۇزۇدە جوانىيەكەي نەساوە... بەذى ھاوسەرەكەم پاڭى
دەكەمەوە... ئەو چۈزانى ئەمن دەستم لىي داوه)!... ھەركە دەستى لى
دەدەت... بەرەتكە رۇوناڭ دەبىتە و... ئافرەتەكە ھەست بەشتىكى سەير
دەكەت... بەلام لە تىسان بەرەتكە دەخاتەوە شوپىن خۆى!... كە مېرىدەكەي
دەگەرپىتەوە، ھەممۇ بەسەرەتەكەي بۆ دەگىرپىتە و... ئەوپىش داواي لى
دەكەت، دووبارە دەستى لى داتەوە... كە ئافرەتەكە چاۋى دەنۇقىتىن، بەبى ئەۋە
بەرەتكە رۇوناڭ دەبىتە و... ئىنجا ئافرەتەكە چاۋى دەنۇقىتىن، بەبى ئەۋە
ھەست بەخۇزى بىكەت... بەمېرىدەكەي دەلىتى: (ئەم بەرەت بېچۈوكە، لە
ئەستىرەتەكى دوورى ئاسمان، كە توپتە سەر زەۋى... ئەم بەرەت ھېزىتىكى

سەمەرەي ھەيءە... بەلام كەس ناتوانى بەكارى بىتني... تەنبا ئەو كەسى لە كاتى لە دايىك بۇنى، مانگ گىرابى!... چونكە ئەو ئەستىرە گەورەيە... ئەو وەختە ديار دەبىن و ھېزىتكى نائاسايى دەداتە ئەو كەسى!... ئەمنىش كاتى لە دايىك بۇونم، مانگ گىرابوو!... بۆيە دەتوانم بەكارى بىتنم و... ھەرچى لىنى داوا بىكم بۆمى بەدى دىنى!... ھاوسەرەكەي باوەرى پىن نەكىد... بۆيە بىرىدە لاي گەورەي خۆيان و، ھەموو شتىكىان بۆ باسکەرد... تاش ئەوهى رپوون بۇو كە ئەم شتە راستە... بۆيە بېرىاريان دا كە ئەم بەرە... تەنبا بۆ كارى چاکە بەكارىھېتىن و، جنۇكە كانىش لەناوبىئەن... بەمجۇرە توانيان جنۇكە كان، لە رەگۈرۈشەوە لەناوبىئەن... تەنبا چەند جنۇكە يەك مانەوه، ئەوانىش خۆيان بىزىرىد لەبەر چاوان... گەرانەوه زېرى زەوي... بەھۆزى ئەم بەرەدە، باب و باپىراڭان توانيان، زەوي لە خراپە و درندەبى جنۇكە كان، پاڭ بەكەنەوه... لەپال و ئىنمە جنەكە كانىش... و ئىنمە خۆيان دروست كرد، كە چۆن توانيان بەسرە خراپە زالىن... بۆيە تائىيەستا ئىمە پارىزگارى، لەم زۇيىيە دەكەين، بەھۆزى ئەم بەرە... بەسەددەها كەس... لە پاشا و، جوتىار و، لاو و، پېرىمېرەد، توانيان ئەم بەرە بۆ پارىزگارى زەوي و بەختەدرى خەللىكى، بەكارىھېتىن... بەلام ئەوان لە جىهانى ئىمە بۇون!... ئاستياك، سىنگى بەم قسانە فىئىك ببۇو... و دەكەن بەنەنەنەرم... دەكەن بەرگۇتى لە كۈورەدە هەستى دەجۇولۇ و و تى: بەراشتى سەيرە... ئەوهى تو دىيگىرېيەو، كەس لە خەونىش نەيىستووە!... پېرىمېرەد و تى: ئەزانم تو سەبرەت بەم قسانەى من دى... بەلام تو لە جىهانىك ژياوى، خەمى گەورەتان ئەوه بۇوە، چۆن بخۇن و بخەون و لە كوى بىشىو بىكەن!... بەلام خەمى ئىمە تەنبا ئەوه بۇوە، چۆن پارىزگارى لە ژيانتان بەكەين!...

ئاستياك و تى: بەلام باپىرە پىت نەوتە... جنۇكە ئەم بەرەدە بۆچىيە؟!

پېرىمېرەد و تى: دواى ئەوهى جنۇكە كان لەناوچوون!... چەند كەسيكىان لىنى مايمەوه و، ئەوانىش خۆيان لەبەرچاوان بىزىرىد... بەلام لە زېرەوە

خەريكى پلان دانان بۇون... كە چۆن ئەم بەرەدەيان دەستكەمەن!... بەلام بەھېچ بارىتكى نەيانتسوانى ئەم بەرەدە بخەنە زېرى رکيەن خۆيان... و دەكەن و تەن جنۇكە كان بەئاۋىرىنگى خۆر دەتاۋىئەن بۆيە دۈزمىنى گەورىيان خۆرە... جنۇكە گەورە دەيەۋى، خۆرى رۇوناڭ، تا ھەتايە ون بىكتە... بەمەش دەتوانى ھەموو جنۇكە كان زىندۇو بىكتەوە و، دووبارە زەوي داگىرەنەوه و، تۆلە ئەھەنەوه... كاتى كە خۆر دەگىرى... جنۇكە ھېزى بەرەدە ئاراستە خۆيان بەكەنەوه... كاتى كە خۆر دەگىرى... جنۇكە كان تا ھەتايە نامىتىن!...

ئاستياك بەسەرسەرمانەوه و تى: باشە خۆر كە دەگىرىت؟!... جنۇكە بەم مەبەستە خراپە ناگات...

پېرىمېرەد و تى: (خۇشىبەختى جنۇكە لەرەدایە، كە سېبەي ئېتىوارە خۆر دەگىرىت!... ئىمە فەلەكتاسمان ھەيءە... دەتوانىن ھەموو شتىكى دەرەوە و ناوهەوي زەوي بىزانىن)!...

ئاستياك و تى: ئەي ھاوار، ئەم كارەساتانە... بۆوا لىك نزىكىن!؟...

پېرىمېرە سەبىرى ئاستياكى كرد و تى: چونكە ھەموو نۇوسرادە!...

كە شەو داھات، پېرىمېرە تەماشى مانگ و ئەستىرە كانى دەكەد... بە ئاستياكى و تى: ئاسمان زۆر حەزى لە ئارامىيە... بەلام ئىمە بۇونەوەر، ھەموو كات لە شەپ و ئازاۋە و خراپەكارىن... باوەر ناكەم، ھېچ كەسىكى دلەرم، حەزى لە سەربەخۇرى و ھېتىنە بىت... تەنبا ئەو كەسانە نەبى... كە ھەست بەنرخ و گەورەيى دلىان ناكەن!...

پېرىمېرە ھەناسەيەكى كۈورى ھەللىكىشا و، ئىنجا بە ئاستياكى و تى: سپىتىدە زۇو لە گەل چەند جەنگاۋەرىتى ئازاى خۇمان بەرتىكە وە!... بۇقەنە كۆشكى جنۇكە... ئەو ئەزىيەتت نادات، چونكە پىيوىستى بەتۆيە... بەھەر جۆرىتكى بىن بەرە ئەفسۇوناۋىيەكە بىگەرپىنە و... كچى شىرىن... داواى لېپىرۇدنت لىنى دەكەم!... چونكە ھېچ پلانىكىم نىيە، بۆ لەناوبرىنى جنۇكە،

خوت دهزانى كامان فره بەپەلەيە... دەپى تەنيا زىرەكى و ئاۋەزى خوت بەكارىيتنى!... ئەوەش لەپېرى نەكەيت... شىرەكە بەكارىيتنە بەگەللىكت دى!... ئاستيياك خۆى ئاماھە كرد، سپىيەتى بەرەبەيانى لەگەل چەند كورته بالا يەك، بەرەو كۆشكى جنۇكە بەپېتكەوت!... لەپېگادا تووشى كەمتىيارىيکى درېنە بۇون!... كەمتىيارەكە رېگايلى گەرتەن و تى: بۆكۈن دەچن؟ ئاستيياك و تى: بەرەو كۆشكى جنۇكە... كەمتىيارەكە بەترىسەوە و تى: كۆشكى جنۇكە؟... ئەو جىيگايە پەلە مەترىسييە... تكايىمەرۇنە ئەويى... توڭچىتى نازدارى، جنۇكە رەھم بەكەس ناكات!... ئاستيياك و تى: تكايىمەپېشمانلى مەگەرە!...

كەمتىيارەكە بەھەناسەيەكى پەلە خەمۆكىيە و تى: سالانىيک پېش ئىستا... كۆشكى جنۇكە هي من بۇو!... ئەمن پاشاي ئەم ولاٗتە بۇوم!... لەبەرئەوەي ملکەچىم بۆ جنۇكە نەكىد... بۆيە منى كىرە ئەم كەمتىيارە دزبىوە... مىليلەتە كەشمى كىرە دېكودالى شۇينەكە... ئەگەر هەر كەسىيەك بچىتە كۆشكى جنۇكە... دېبى بەسەر دېكەكان تىپەرە!... دېكەكانىش لەزېير پېت قىزە و هاوار دەكەن... بەمجۇرە جنۇكە دهزانى، كەسىيک نزىكى كۆشكە كەيەتى...

ئاستيياك و تى: جنۇكە بەم شىرەدى دەستىم دەكۈژىتى... دلىيابە رووبەررووى من هيچى پىت ناكىرىت... چونكە ئەو كەسەم كە دەتوانم بەرە دەفسۇوناۋىيە كە بەكارىيتنى!...

كەمتىيارەكە و تى: توڭچى خاتۇونە باي!... بەلىنى كچى خاتۇونە باي!... كەواتا منىش لەگەل خوتان بېهن... يارمەتىستان دەدەم، باوەپم پىت بىكەن، يارمەتىستان دەدەم... يەكىك لە كورته بالا يەكان، بەگۇيى ئاستيياك چىپاندى و تى: مەترىسە، ئەوەي دېيگىپېتەوە راستە... با لەگەل خۆمانى

بېيىن... چونكە بەگەللىكمان دىت!... بەمجۇرە كەمتىيارەكە، لەگەل ئاستيياك و كورته بالا يەكان، بەرەو كۆشكى جنۇكە كەوتە رې... لە ملاۋەش جنۇكە ئاگادارى ھەموو شتىك بۇو... دەيزانى ئاستيياك كىتىيە و بۆچى ھاتووو!... دەتوانى ھەر لە رېنگا لەناوى بىات... بەلام جنۇكە باش دەيزانى، كە ئاستيياك، ئەو تاقە كەسەيە، دەتوانى بەرە دەفسۇوناۋىيە كە بەكارىيتنى... بۆيە لىتى گەپ، تا بەپېتىيەكاني خۆى دىتە بەرە دەمى!... دواي ئەوهى ئاستيياك و ھاورييكانى گەيشتنە نزىك كۆشكى جنۇكە... كەمتىيارەكە لەگەل دېكەكان قىسىي كرد و تى: ئەي خەلکىيە... ئەي مىللەتە دلسۆزەكەم... ئەمن پاشاي ئىيۇم... دەمەۋى لەگەل ھاورييكانىم بچىيەن ناو كۆشكى جنۇكە... تكاثانلى دەكەم، ھىچ دەنگە دەنگىيەك مەكەن... ئەزانم كە بەسەرتان تىيدەپەرىن ئازار دەكىشىن... بەلام بەرگە بىگىن... ئەم دەرە دەسەريە زۆرى نەماوه... چونكە ئاستيياك كچى خاتۇونە با گەراوەتەوە... تەنيا ئەويىش دەتوانى جنۇكە لەناو بىات، بەھۆرى بەرە دەفسۇوناۋىيە كە!...

دەرە بەرە كۆشكە مەمووى دېكودال بۇو... پەلە ھەورييکى رەش سەر كۆشكى گرتىبوو!... تارىكتانىيک بۇو بۆ خۆى... تەنيا دەنگى بوقە كان دەھات، لە زەلکاواھ نزىكەكان... ئاستيياك و ھاورييكانى زۆر بەسانايى پەرىنەوە، چونكە دېكەكان رېتگایان بۆ چۈل دەكىردن... كە گەيشتنە كۆشك دەرگاكەي والا بۇو... حەوشى كۆشك كەسى لى نەبۇو... دونيا كې و كې دەرگاكەي والا بۇو... حەوشى كۆشك كەسى لى نەبۇو... دەنگەن بەن ئاستيياك و ايزانى جنۇكە، بەھاتنى نەزانىيۇد... بەلام لەپەر كەوتىنە ناو تۆزۈك و ھەمووييان دەستىگىر كران!... ئاستيياكىان لە ئەوانى تر، جىاواز كەرددە... پاسەوانە كان سەرسىيمايان رەش پۆشى بۇو... بەپلىكانە يەك ئاستيياكىان بەرە خوارەوە!... ئىنچا لە ژۇورىيک، بەتەنيا بەجىيان ھىشتى!... ژۇورەكە ھەمووئى ئاۋىنە بەند بۇو، زۆر شتى گرانبەھا لە زېپ و زىو تىدا بۇو... بەسەدەھا مۇم لە ژۇورەكە داگىرسا بۇو... ژۇورەكەيان وەك رۆزى نىبۇرۇق، رۇوناڭ كەربۇو... لەپېتىكا ئاستيياك، گۇتى لە تەقەھى پېتى

كەسيك بولو... هەنگاوه كانى هيىدى، نزيك دەبۈونمۇد... ئەو وەختە يەكىيەك لە پشت ئاستياك وەستا و، دەستى لە سەر شانى دانا... ئاستياكىش كە دەستە كەي بىنى زراوى پژا!... دەمارە كانى شىن دەچۈرنەوە... نىنۇكە كانى لە خەنچەر تېرىتىرۇن، كە ئاورى دايەوە، وېستى بقىرىتنى... بەلام بەزۇرى دانى بەخۆى گرت... چى بىيىنى!... مەرۋە لە زيانى دا وىتەي وا كەم دەبىنى... بىگە زۆر بەدەگەمن... جانەورىيەك بولو، وىتەي لە ئەرز و ئاسمانان نەبوبو، ئەوەي لە خەن بىيىنى شىيت دەبى!... ئەوەي بەخەيال بولى بچى، خەيالى خۆى دەكۈزى... بەلام ئاستياك بەچاوه كانى بىنى... جانەورىيەكى رەش رەش... لاشە يەكى گەورە و زل... هەر دوو چاوى سووربۇون... كەپۈرى درېز و كەوانەيى بولو... دادانە كانى وەكۈزۈم شۇرۇ بىوونەوە سەرلىيوانى... دوو شاخى زۆر گەورەي بەسەر رېبەوە نووسابۇون... دەمى ئەي هاوار بۆ دەمى... چەند بەد و ناشىرين بولو! دەمارە كانى لەشى لەناو پېستە رەشە كەي، وەكۈزۈم بولۇن بولۇن... كلکى درېز بولو... هەمۇ لەشى درېك بولو... ئاستياك زۆرى نەمابابۇ دەست بەگىريان بىكات... بەلام هەر دانى بەخۆى داگرت...

جانەورە كە وىتى: بەخېرىيەت ئاستياك گىيان!... من جنۇكە گەورەم... ئاستياك ترسە كەي بەرى دا و، بە تۈورە بۇونەوە وىتى: كەواتا توپى جنۇكەدى درىندا!...

جنۇكە وىتى: (جنۇكەدى درىندا)، ئاي كە نازناويىكى خۆشە... (درىندا)!... ئەوە باش بازانە، كە ئەم درىنەيە... بەم زۇوانە دەبىتە سەردارى هەمۇ جىهان...

ئاستياك وىتى: دوور مەرۋە... چونكە ئەو شستانەي دەمانەوى... هەمۇ يان بۆمان ناينەدى!...

جنۇكە دەستى بەپىتكەنин كرد... ئاستياك تۈورە بولو وىتى: بەچى پېيدە كەنیت نەفرەت لېكراو... خۆت

بەچى زانىيە... كە بەمجۇرە لە خۆت پازى...
جنۇكە وىتى: تا ئىستا نەمزانىيە ئەمن چىم... هەركە چاوم كرددوھ لە تارىكى زىيام... كەس بەمن پازى نىيە... تەنانەت خۆرىش رقى لەمنە... هەر ئەوەندە فېرکرام... كە ئەوەي لە شىيە خۆم نەبىن... دوزەمنى منه... ئېتەمى جنۇكە بەناحەز و دزىيۇ ناومان دەبەن... بۆيە دەبىتى كە مۇو شتىيەكى جوان لەناو بېم... يەكە مەجارىش بەخۆر دەست پىن دەكەم... چونكە دوزەمنى گەورەي منه... ئەم خۆرە گەورەوگرانە بەھۆى بەرددە ئەفسۇونا ويىيە كە لەناو دەبەم... چونكە ئىستا بەرددە كە لە چىنگى منه!...

ئاستياك وىتى: تۆ دەزانى كە ئەم بەرددە، هەر ئەمن دەتوانم بەكارى بېنم... بەلام من ئەم كارە ناكەم!...

جنۇكە وىتى: تۆش دەزانى، كە خاتۇنە باي دايىكت، لەلائى من مىوانە!... ئەگەر بەقسەي من نەكەيت... تا هەتايە دايىكى راستەقىنەت نابىنەيە وە!... ئەزانى چىلىت دەكەم... دەيىخەمە ناو سىندوقىكى گچەكە و، فېن دەدەمە ناو ئاڭرا!...

ئاستياك بەھەلچۈرنەوە وىتى: تۆ هېيج نىت... بەللىن هېيج نىت... لە درىنەيەكى بېيدەسەللات و بېتەيز زىياتر نىت!...

جنۇكە ھاوارى كرد: من هېيج نىم!؟ (پاشان ھېيمىن بولۇدە و بەدەنگىيەكى ئارام) وىتى: ئەمن جنۇكە گەورەم... بەم زۇوانە ھەمۇ جىهان داگىر دەكەم... ھەمۇ مەرۋەقىك، ھەمۇ گىاندارىتك، بىگە ھەمۇ بۇونەورىك دەبەنە زېرىدەستە و كۆيلەي من (پاشان ھاوارى كرد): بەللىن ھەمۇ مەرۋەقىك، ھەمۇ شتىيەك، دەكمۇيىتە زېرى دەسەللاتى من!... (جنۇكە بەھەمۇ ھېتىكى ھاوارى دەكىد).

دەنگى جنۇكە ئەوەندە گەورە و تەرسنەك بولو... ئاستياك گۇيىيە كانى خۆت توند گىتبۇو... كارەكەر و خزمەتكارەكان، لە دەرەوە زەندەقىيان چووبۇو... ھەرجى شەمشەمە كۆتۈرە كۆشك ھەبۇون، لە تەرسانَا فېرىن...

قەلەرەشەكانىش دەنۈوكىيان خستەوە زىير بالەكانىيان و، لە هيلاڭەكانىيان مات بىيون!...

جنۇكە هييمىن بۇوهۇد... ئىنجا وتى: دەبى يارمەتىم بىدەيت... بۆئەوهى دەست بەسەر جىهان دابىگرم... ئاستياك وتى: بەلام تۆئازەلىت... ئازەلىش ناتوانى حوكىم بىگىرىپى و بەئەقل بىرىكاتەوهە...

جنۇكە وتى: ئازىزەكەم... ھەموومان ئازەلىن و ئەقلامان ھەيە!... بەلام مرۇشى نەفرەت لېتكراو... تەنبا خۇى بەسەردار و ئەقلەدار دەزانى!

ئەو وەختە لە دەرگا درا... پېرەزنىيېكى چىچ هاتە ژۇورەوهە... كېنۇشى بۆ جنۇكە بىردى و وتى: گەورەم وەختى ئەوهە هات کە خۆمان ئامادە بىكەين... تەنبا لەسەر فەرمانى جەنابت ماوهە!...

جنۇكە وتى: ھەر لە ئىستاوه خۇتان ئامادە بىكەن... خاتۇنە با لەگەل دىلەكانىش ئامادە بىكەن!...

ئاستياك كە سەرنجى پېرەزىنەكەمى دا... بىنى ئەنگوستىليلەكى گەورەي لە پەنجەيە... زانى ماكتۇ شازادە لەناو ئەم ئەنگوستىليلەكى بەندە!...

جنۇكە بە ئاستياكى وت: ئاستياك گيان... ئەگەر يارمەتىم بىدەيت، بۆ ونکردنى خۇر... دەتكەمە كەسىتىكى نزىك خۆم... ھەرچىت ويسىت لە زىير و زىيۇ و سامان پىت دەبەخشم... جىڭ لەمەش، دەتكەمە شاشنى ھەموو مرۇشەكانى سەر زەۋىي... ئەگەر يارمەتىش نەدەيت، لەگەل دايىكت دەتخەمە ناو ئاڭ!

ئاستياك لە دلى خۆيدا وتى: ئەگەر يارمەتى نەدەم... ئەوا دايىكم لەناو دەبابات... بەلام ئەگەر فيللىيكم ليىرىد و پىئەم وت يارمەتىت دەدەم... تاكو بەرددەكەم دەكەۋىتىه چىنگ... ئەو وەختە چارەنووس ھەموو شتىك بەديار دەخات...

بۇيە ئاستياك وتى: من رازىم... بەلام بەمەرجىيەك... دەبى پىش ھەموو

شتىك خاتۇنە با رېڭار بىكەيت و هيچى تر ئازارى نەدەيت... جنۇكە وتى: مەرجىكى زۇر ئاسانە...

بەم旡جۇزە ئاڭرىيەكى گەورە كرايەوهە... پاسەوانەكانى جنۇكە بەرەنگى رەش خۆيان رەنگ كردىبوو... لە دەوري ئاڭرىكە تەپلىييانلى دەدا و سەمايان دەكرد...

هاورىتىيە دىلەكانى ئاستياكىيان... لە نىزىك ئاڭرىكە ئامادە كردىبوو!... خاتۇنە با، لەناو سندوقىيەكى رەش بەندىيان كردىبوو... سەرى سندوقەكەيان توند قايم كردىبوو... ئاستياكىش بەفەرمانى جنۇكە بەرگىيەكى رەشى پۇشى بۇو... لېتى خۇى رەش كردىبوو... باز چاوهەكانى رەش كردىبوو... نىنۇكەكانى رەش كردىبوون، كە سەيرى ئاۋىتنەي كرد، بىتىزى لەخۇى بۇو... بەلام بەناچارى بەرگەكانى پۇشى... ئاستياك لەگەل جنۇكە، ئامادەي لاي ئاڭرىكە بۇون... خۇر بەتمەواوى گىرا... بەرددەكەيان بۆ ئاستياك ھېتىنا... ھەركە بەرددەكە كەوتە دەست ئاستياك، رۇوناڭ بۇو... جنۇكە چاوهەكانى خۇى توند گرتىبوو ھاوارى بۆ ئاستياك كرد: ھەركە خۇر بەدىيار كەوت... ھېتىزى بەرددەكە ئاپاستە بىكە... بەلام خاتۇنە با، لەناو سندوقەكە ھاوارى كرد: ئاستياك، كچى خۆم، ھېتىزى بەرددەكە ئاپاستە ئەنۇكە بىكە... جنۇكە كە لە رۇوناڭ بەھېتىز دەترسىت!...

بۇيە ئاستياك، بەرددەكە بۆ جنۇكە راڭرىت و وتى: ھەر ئىستا فەرمان بەدە ماكتۇ ئازاد بىكىتت... خېتاكە...

جنۇكە فەرمانى بەپېرەزىن كرد... كە ماكتۇ شازادە ئازاد بىكەت!... ماكتۇ لەناو ئەنگوستىليلەكە ھاتە دەرەوە و ئازاد كرا... شازادە ماكتۇ لاۋىتىكى چوارشانە كەلەگەتى زۇر جوان بۇو... ئەم ماودىيە لەناو ئەنگوستىليلەكە بۇو، تەواو گەورە بىبۇو... كە لەناو ئەنگوستىليلەكە ھاتە دەرەوە... ھەستى بەتامى ئازادى دەكىد... بۇيە دەستەكانى بەھەموو لايەك دەجۇولاندەوە...

ئاستياك وتى: خېتاكەن شىريھ ئەفسۇنوابىيەك بۆ شازادە ئامادە بىكەن...

ئە و دختەی، شىرە ئەفسۇنۇايەكەيان، بۆ شازادە ماڭۇھىتىنە... جنۇكە ئەمۇدى بەھەل زانى و لە ترسى پۇوناکىيەكە راي كرد... ماڭۇ خاتۇونە باي لەناو سندوقەكە رېزگار كرد... ئە و دختەی سەرى سندوقەكەي كردەوە... بايەكى توند ھاتە دەرەوە... ئاستیاکىش ھەممۇ ھاۋىتىيەكانى ئازاد كرد... خاتۇونە با ھاوارى كرد: ئاستیاک وەدۈوم كەون... ئەمن جىيگاى جنۇكە دەبىنەمەوە... ئە و دختەی ئاستیاک و شازادە ماڭۇ لە جنۇكە دەگەران... لە دەرەوە كۆشكى جنۇكە... بۇو بەھەرا و دنگەدەنگىكى زۇر... بەھەزارەها كورتە بالا، بەناو كۆشكەكە پەرت بۇون... دىيوي چىا، بۆ يارمەتىدانى ئاستیاک گەيشتە ناو كۆشك... شىرە دارستان، لەگەل چەند گىاندارىكى زل و بەھىز، بۆ يارمەتى ئاستیاک هاتن... لەگەل دەست و پىوهندەكانى، جنۇكە بەشەر ھاتن و، بەسرىاندا زالبۇون!... كەمتىارەكە پېرەزنى خستە ناو ئاگەكە... چونكە كاتى خۆزى زۇر ئازار دابۇو...

لە مەلاوەش دىيۇ، شۇينىتىكى پەنامى ھەبوو... لەزىئەرزى... خۆزى تېدا حەشار دابۇو... كە ئاستیاک گەيشتە ئەۋى... جنۇكە پەلامارى ماڭۇ دا و كەوتە گىيانى... ماڭۇ شىرەكە لە دەست كەوتە خوارەوە... ئاستیاکىش نەيدەتوانى بەرددەكە بەكارىتىنى، دەترسا بەر ماڭۇ بکەۋىت!... جنۇكە ماڭۇ بەمەلاو ئەولا فېرى دەدا... ماڭۇش لەپەر ئەو لاشە زلەي جنۇكە... ھىچى پى نەدەكرا... ماڭۇ تەواو بېھىز بۇو... ئاستیاکىش بەرددەكە لە دەست بۇو، نەيدەزانى چى بىكات... جنۇكە پەلامارى ئاستیاکى دا و گىرنى... ئىنجا بىن وت: تو فېيلەت لەم كرد... نەدەبۇو باودەپ پىن بىكەم... ئاستیاک بەگالىتەوە وتى: ئەى پىيم نەوتى... تو بىن ئەقللى و ناتوانى بىرکەيتەوە... جنۇكە زۇر توورەبۇو، دەستى بەر زىركەدەوە و، ويسىتى نىنۇكە كانى خۆزى، لەناو سكى ئاستیاک بچەقىيەنى... بەلام خاتۇونە با، لەتاو كچەكە خۆزى... شىرە ئەفسۇنۇايەكەي ھەلگەرت و... زۇر بەخىتارىي پىش ئەمۇدى دەستى جنۇكە بىگانە ئاستیاک... خاتۇونە با شىرەكە لە دەستى جنۇكە دا و... دەستى لى

كىرددەوە... ئاستیاک راي كىرددەوە لاي ماڭۇ... جنۇكەش كە بىنى، دەستىيەكى لەملاوە كە وتۈوە... ھاوارى كرد و ويسىتى پەلامارىان بۆ بىبات... بەلام ئاستیاک فەرمانى بۆ بەرددەكە كرد و، توانى جنۇكە لەناو بىبات... ئىدى جنۇكە گەورە نەما... شارى زېرىن... گەرایەوە بارى ئاسايى خۆزى... خۆز بەدياركەوتەوە و، دەروروبەرى كۆشك پۇوناڭ بۇوەوە... خاتۇونە با بانگى ئاستیاکى كرد... ئىنجا خۆزى نىشان دا، كە ئافرەتىيەكى يەكجار شۆخ بۇو... قىرى بەئاسمان و جلوىيەرگى بەدەروروبەرى، پەرت بىسون، لەناو لەشىدا ھەمۇو شتىيەكى، دەروروبەرى دىيار بۇو... ئاستیاک بەرامبەرى وەستا بۇو، قىرى بەملاو ئەولا پەرت بىسۇو... خاتۇونە با وتى: كچە شىرىنەكەم... بەراستى روونت كرد كە پالەمانى!... ئىستاش بگەرپىوه لاي دايىكى دلسىزەت ئەو دايىكە لە مندالىيەوە، پەرورەدەي كردى!... ئاستیاک چاوهەكانى پېپۇون لە گىريان و وتى: بەلام تو زەدەيى منى!... ئەمن نامەۋى جارىتىكى تر لېيم دووركەوېوە...

خاتۇونە با وتى: دلىنابە، جارىتىكى تر لېيت دوور ناكەوەمەوە... بېرقا وا خەللىكى چاوهەپىت دەكەن... بانگت دەكەن خېپرا بېرق... خاتۇونە با... زۇر بەقسەكانى ئاستیاک گىيا... بەلام دەبوايە ئاستیاکىش لمۇزىر چاودىرىي دايىكە دلسىزەتكە بوايە...

ئاستیاک و شازادە ماڭۇ، كە چۈونە سەر تاودرى كۆشكەكە... بەھەزارەها كەس، سلاۋىيان بۆ دەكەن و، سۆز و خۆشەويسىيان بۆ ئاستیاک دەناراد... ئەمۇدى جنۇكە تىيەكى دابۇو... سەرلەنۇق دەستىيان بەدرۇستكەنلىكى كىرددەوە... بەمجرۇرە ماڭۇ شازادە، زەماوەندى لەگەل ئاستیاک گىيرَا و، بۇونە ھاوسەرى يەكتىر!... ئاستیاکىش بەدواي دايىك و باوک و براڭانى نارد و... تا ھەتايە ئاستیاکى شۆخ... لەگەل خۆشەويسىتەكانى، لە ژيانىتىكى شاد و كامەران و هيىمن ژيان.

مینه و شازادهی دارستان

سەردەمیکى زوو پىش ئىستا... كە جياواز بۇ لە هەموو سەردەمانىك پاچىيەك ھەبۇو، ئەم پاچىيە بهتاقى تەنبا ھاتچۇ بىكەيت!...
پاچىيەكە مالىيەكى بچۈرۈكى، لە ناودەپاستى دارستانەكە ساز كردىبوو، كە جىيى حەسانەوه و نووسىنى شەوانى بۇ!

سېپىدەي ھەموو بەيانىانىش، لەگەل سەگە بۆرەكەي دەچۈوه پاوكىردن...
ھەتا زىرددەپەرى ئىپوارە لە دارستان دەسۋوراپايەوە. ئىيدى بەراۋىتكى يەكجار
زۆر، دەگەرایەوە مالەوە... ئىنجا راۋەكەي خۆى بەخەللىكى شار
دەفرۆشتەوە... بەم جۆرەش بىشىمى زىانى خۆى مسوڭەر دەكىر، ھەرچەندە
پاوجى لە دارايى دونيا كەسى نەبۇو، بەتەنبا دەزىيا، بەلام بەم زىانەي خۆى
پازى بۇو... رېزىتىك پاچىيەكە، لە پىش مالەكەي خۆى، خەرىكى
داربىنەو بۇو... بىتچۈوه ورچىيەكى لە نزىكىو بىنى... ورچەكە زۆر ساوا
بۇو... پىتى لىن ون بۇو... نەيدەزانى بەكام لا بروات، پاچىيەكە ويسىتى
بىگىرىت... ھەتا بىفەرۆشىتەوە... بەلام لە دلى خۆزىدا وتنى: ئەگەر
بىفەرۆشمەوە... بەدەستى مەرۆڤ، گرفتار دەبىت... چونكە زۆر ساوايە... و
باشتىر بەدواى دايىكىدا بگەرىم... يان بىگەرىتىمەوە ناو دارستان...
بەم جۆرە بىتچۈوه ورچەكەي گرت... ئەھۋىش زۆر بەنەرمى... لەزىئە دەستى
دەجۇولايەوە... پاچىيەكە ورچەكەي ھەلگەرت و ويسىتى بچىتە ناو
دارستانەكە... بەلام لە پىتىكى... بىتچۈوه ورچەكە بەقسە هات و وتنى:
تکات لىن دەكەم... لەم دارستانە بەتەنبا جىيم مەھىلە...
پاچىيەكە دەمى گىرا و نەيتوانى ھىچ قسە يەك بىكەت... سەرى سېما،
سەرەتا زۆر ترسا... بەلام پاش بىدەنگىيەكى كورت وتنى: توئاژەللى، چۈن
دەتوانى قسە بىكەيت؟!...
بىتچۈوه ورچەكە وتنى: ھەموو ئاژەللىك، دەتوانى قسە بىكەت... ئەمنىش
دەتوانىم قسە لەگەل مەرۆڤ بىكەم!...
پاچىيەكە دىسان پرسىيارى كردهو: بۆچى لە دايىكت ھەلپىراوى؟...
ھېشىتا تو ساواى!... نابىن لەم دارستانە، بەتاقى تەنبا ھاتچۇ بىكەيت!...
بىتچۈوه ورچەكە وتنى: بەلام ئەمن دايىكم نىيە، نازانم چى بەسەر
ھاتۇوە!... پاچى، نەيدەزانى چى لەم بىتچۈوه ورچە بىكەت... بۆيە دىسان
بىدەنگ بۇو... ماۋەيەك قسەي نەكىردى... لە بىتچۈوه ورچەكە پاما و بىرى

دهکرده‌وه... بهلام ئەم جاره، بېچووه ورچەکە، بېدەنگى بپى و وتى: تکاتلى دەكەم، لەلای خۆتم بېللەوه... نامەۋى لەم دارستانە، بەتاقى تەنبا يېشىم، ئەمن يارمەتىت دەددەم لە هەموو ئىشوكارەكان.

پاچىيەکە، پاش بىيركىردنەوه... بەزدىي بېچووه ورچەکە هاتەوه... ئە وختە وتنى: ئەمن را زىم... دەتوانى بەئارەزووی خۆت، لەلای من بېننېوه، بهلام دەبىن ناوىكت بۇھەلېزىرم!...

بېچووه ورچ وتنى: ئەمن ناوم فەرايە... دەتوانى بەم ناوه بانگم بکەيت...
بهلام دەبىن بەلېنىم بېدەى!

پاچى وتنى: بەلېنى چى؟!

بېچووه ورچەکە وتنى: نامەۋى كەس بزانى، كە ئەمن قسان دەكەم...
چونكە لهوانىيە زۆر كەس، هەولى ئازاردا نەم بەنگت لىن دەكەم، با ئەمە پەنامىيەك بىن، لە نىتوان من و تو... حەزىش دەكەم بەناوى باوه بانگت كەم؛

پاچىيەکە، زەردەخەنەيەكى پر بەلىسوانى كرد و وتنى: خەمت نەبىن، لەمەولا توچىچووی خۆشەوېستى منى!

بەم جۆره، پاچى و بېچووه ورچ، خۆشتىرىن رۆژانىيان بەسەر دەبرد، پاچىيەکە، جىيى حەوانەوهى ورجى ساواى، لەناو مالى خۆتى بۇ ساز دابوو، ورچەكەش يارمەتى دەدا و زۆرى پىز لى دەگرت!... رۆژگار هات و چوو، بېچووه ورچ گەورە بۇو، ورچىيەكى گەورە و زەبەلاحى لى دەرچوو!... رەنگى تۈوكەكەى، رەش و قاواهىي بۇو... دوو ددانى تىزى لە كەلبەمى سەرەدە بۇو... نىنۇكەكانى وەك بىزمار تىز و درېش بۇون... ئەوهى لە دووررا لىيى دەروانى، لە ترسان زراوى دەچوو!... بهلام لە راستىدا، ورچىيەكى زۆر دلنەرم و باش بۇو، هەموو خەلکى، دەيانزانى كە پاچىيەكى گەورەي هەيە... لە ئىشوكارەكانى يارمەتى دەدات، بهلام كەس نەيدەزانى، كە ورچى زەبەلاح، دەتوانى وەكى مەرۆف قسە بکات!...

پۆزىيەكىان، فەرای ورچ لەگەل راچىيەكە، لە دارستانەكە خەرىكى راوكىردن بۇون!... دارستانەكە يەكچار خۆش و دلگىرىوو، شنبايەكى نەرم، دارە سەوزەكەنی دەھەژاند، كانىيەكى سارد و تەزىوی پېيدا شۆر دەبۇوه... فەرە نزىكى كانىيەكە وەستابۇو!... لەپىر، لەناو ئاواكە، شتىكى بىرىسکاواھى بىنى... چاوى بەدوویدا گىرپا، لەناو تاشەبەردى بچووکى دەرھەتىنا، بىنى ملوانكەيەكى زۆر گرانىھا و جوانە...

پاچىيەكە وتنى: دەبىن بەدۇوۇ خاودەنى، ئەم ملوانكەيە بگەرتىن.

فەرای ورچ گوتى: بېڭومان باوهگىيان، بهلام ئەمن، بەخۆم بەدۇوۇ خاودەنى دەگەرپىم، ئەگەر خاودەنەكەي پىياپۇو، ئەوه يەكىسەر بۇي دەگەرپىنەوه، بهلام ئەگەر ئافەرت بۇو... ھەرچى ويست لە مالى دۇنيا بۇي دىتىم، بۇئەوهى شۇوم پېن بکات!...

پاچىيەكە، سەرى سېرما، چاودەكەنی زەق كرد و، دەمى كرده‌وه، ئىنجا وتنى: بهلام فەرای ئازىز، ئەوهى توچى دەيلەتى ناكىرى و نابى... ئاخىر ناچىتە ئەقللى ھېچ كەسى!...

فەرای ورچ وتنى: خەمت نەبىن باوهگىيان، ئەم كاره هەتا بلىتى سانايە...

زۆرى پېنچوو، ھەوالىدر بەشارى بلاوكىرده‌وه، كە كچى پاشاى ولات، ملowanكەيەكى زۆر گرانبەھاى لىن ون بۇوه... ئەوهى گەرەندىيەوه بۇلاي شازادە... پاشاى گەورە، خەلاتىتىكى باشى دەكات... پاچى و فەرای ورچ، بۇ بەم ھەوالەيان زانى... پاچىيەكە ويستى پى لە فەرای ورچ بىگرى، بۇ ئەوهى نەچىتە كۆشكى پاشا، نەھەكۈ بەللايەكى گەورە بەسەر بىن... بهلام كەلکى نەبۇو... چونكە فەرای ورچ، ھەوالى بۇ پاشا نارد، كە ملowanكەكەى شازادە دۆزىيەتەوه... بهلام پاشا، باوەرى نەدەكىد كە ورچىكە كەپ قسە بکات... بۇيە فەرمانى دا، بەخىرايى ورچەكەي بۇ ئامادە بىكەن!... خەلکى پىستە و ھورپان بۇو، لەناو خۆياندا دەيان وتنى: پاچى جادووگەرە... جادووى لەم ورچە كردووه، ئەگىينا ورچ چۆن دەتوانى، لەخۆبەوه قسە

بکات... مانهودی به تاقی ته‌نیا له دارستان، به بی سونگه‌یه ک نییه!...
ورچی زبه‌لاح چووه خرمه‌ت پاشا، چونیه‌تی دوزینه‌وهی ملوانکه‌که‌ی بو
باس کرد، ئینجا زانیسان که قسه‌کانی ورج هه‌مووی راسته، چونکه رۆژی
ونیونی ملوانکه‌که، کچی پاشا له‌گه‌ل خزمه‌تکار و پاسه‌وانه‌کانی...
چووبووه ناو دارستانه‌که!.

پاشا به فه‌رای ورجی وت: حمزه‌ده‌که‌م خه‌لاتیکی گه‌وره‌ت بکم...
دهمه‌وهی لهم کوشکه، له‌لای من بیتنيه‌وه... چونکه تو شتیکی زور زور
نایابی...
باش و تی: گه‌وره‌م، ئه‌من يه ک داخوازیم هه‌یه... هیوادارم بۆمی

به‌لام فه‌را و تی: گه‌وره‌م، ئه‌من يه ک داخوازیم هه‌یه... هیوادارم بۆمی
جیب‌ه‌جن بکه‌یت...
پاشا و تی: هه‌رچیت ویست، به‌دلنیا بیبیه‌وه بیخوازه.

فه‌رای ورج و تی: دهمه‌وهی کچه‌که‌ی خوتم بدیتی، هه‌تا بیکه‌مه
هاوسه‌ری خوم... هه‌رچی ویست له مالی دونیا بۆئی ئاماده ده‌که‌م...
پاشا زور به توره‌یی له سه‌ر ته‌خته‌که‌ی خۆی، هه‌لساوه و هاواری کرد:

چون ده‌ویری، قسمی وا به‌رووی مندا بکه‌ی؟! ئه‌من چون کچی خوم ده‌دده‌مه
ئازه‌لیک؟... هه‌ی بئ ندقـ... تو ده‌زانی داوای چی ده‌که‌ی!
به‌لام فه‌را و تی: گه‌وره‌م، شازاده ئازاده له بپارادانی خۆی.

پاشا زیاتر توروه بوو... بؤیه فه‌رمانی گرتتی ورچه‌که‌ی دا... هه‌روه‌ها
تاوانی دزینی ملوانکه‌که‌شی به‌سه‌ر داهینا... کچی پاشا، شازاده‌یه کی
یه‌ک جار جوان و ناسک بوو، ناوی شازاده ئامی بوو... ئه‌وهی بیروانیبا
جوانی شازاده... دهی و ت ئه‌مه مانگه له چوارددی... به‌لام شازاده ئامی،
کچبکی مه‌کرباز و زورزان بوو!... دهیتوانی هه‌موو خوریه‌ک له فیل‌بازی
بچنی... که گوئی لهم قسانه بوو هاته لای باوکی و و تی: باوکه گیان،
ئه‌من رازیم ببمه‌هه‌وسه‌ری ئه‌م ورچه، به‌لام داخوازیه کم هه‌یه... ئه‌گه‌ر
نه‌یتوانی جیب‌ه‌جن بکات، ئه‌وه ده‌ستیبه‌جن ده‌کوشین!...

پاشا رازی نهبوو بهم قسانه... به‌لام شازاده ئامی به‌گوئی که‌سی
نددەکرد، ته‌نیا فیله‌کانی خۆی نه‌بی... بؤیه به‌فه‌رای ورجی وت: ئه‌ی ورج،
ئه‌من رازیم ببمه‌هه‌وسه‌ر... به‌لام ئه‌من داخوازیه کم هه‌یه... ئه‌گه‌ر
نه‌تتوانی بۆمی جیب‌ه‌جن بکه‌ی... ئه‌وه سه‌رت ده‌برم!...
فه‌رای ورج و تی: ده‌توانی هه‌ر شتیک بئ، داوای که‌ی.

شازاده ئامی و تی: ده‌لین لهم سه‌رزه‌مینه... گولیک هه‌یه، ناوی گوله
بەیانیه... ئه‌فسانه‌یه که‌هه‌یه، ده‌لین ئه‌م گوله جنوكه‌کان ده‌بیاریز، گوله‌که
رەنگی سووره و بۆنیکی سه‌مەردی هه‌یه... ئه‌وه‌ی بە‌لایدا بپوات، يه‌کسەر
مەستى دەکات و بۆ‌لای خۆی رايدە‌کیشى... ئه‌گه‌ر خاوه‌نە‌که‌ی لە‌ناو
گول‌دانیکی زىپ‌چاندی و ئاوى دا، يه‌ک داخوازی بۆ‌بە‌دی دېتى... ئه‌گه‌ر
زور گران و ئاسته‌میش بئ! کە‌سیش نازانى ئه‌م گوله لە‌کوئیه!... چەند
کە‌سانیک و دەدوايدا چوون، به‌لام نه‌گە‌رانه‌وه...
فه‌رای ورج و تی: ئه‌گه‌ر ئه‌م گوله‌ت پیشکەش کە‌م... دەبیه‌هه‌وسه‌رم?

شازاده ئامی و تی: به‌لین.

فه‌رای و تی: به‌لام خانم، دەبیي ئه‌وه بزاپی، که ئه‌گه‌ر له به‌لینه‌کەت
پاشه‌گەز بوبویه‌وه، پاش هیتنانی گوله‌که، ئه‌وه‌ی زور خراپه رپو دەدات.
شازاده ئامی و تی: ئه‌من خاوه‌دنی به‌لینى خۆمم!...

بەم جۆره، فه‌رای ورج کوشکی پاشای بە‌جی‌هیشت، بە‌دووی گوله‌بە‌یانى
ملی پتى گرت... پاشا زور له کچه‌که‌ی پەست بوو... به‌لام شازاده ئامی،
بە‌گوئی باوکیدا چرپاندی و و تی: مەترسە باوکه گیان، ئه‌م ورچه بئ ئەقلە
ناگە‌پیتەوه.

پاشا و تی: هیوادارم وا بئ، چونکه تو به‌لینت پتى دا، وە نابى لە
بە‌لینى خۆت پاشه‌گەز بیتەوه... خۆت ده‌زانى، به‌لینى پاشایان پاشه‌گەز
بۇونه‌وهی نییه.

فه‌رای ورج چەند رۆژیکی بە‌پیدا رۆژیشت... هه‌تا گە‌یشتە دەریا‌یه کی زور

گهوره... نه یده‌توانی لهم دهربایه گهوره‌یه بپه‌ریته‌وه... بؤیه لهپرینکی هاواري
کرد: کودز له کوئی؟ تکایه ده‌رکده، ئەمن فهراي هاوريتيم...
پاش ماوه‌یه‌ک، نه‌نه‌نگیکی گهوره، سه‌ره‌ی دهربينا لهناو دهربایه‌که،
به‌زدده‌خنه‌وه و تى: فهراگیان، به‌خیریتیت، ئاي که دهمیکه حمز
به‌دیدارت ده‌که‌م... وا دیاره کاریکت هه‌یه به‌من؟!
فهراي ورج و تى: به‌لئی هاوریتی ئازیزم... ده‌مه‌وئ گوله‌بیانی بدوزمه‌وه...
هه‌تا پیشکه‌شی شازاده ئامیتی که‌م... به‌لام ناتوانم لهم دهربایه بپه‌رمه‌وه...
دهکری پیم نیشانده‌ی؟!...

کودزی نه‌نه‌نگ و تى: له‌مه ساناتر نییه... خیرا وره سه‌ر پشتی...
نه‌نه‌نگه‌که، فهراي ورچی هله‌لگرت و له‌سهر زه‌وییه‌که خشی... هه‌تا گه‌یاندیه
بیابانیکی گهوره... ئینجا پیتی و ت: لیزه‌وه بپ، هه‌تا ده‌گه‌یته ناوه‌پاستی
بیابانه‌که... ئینجا ده‌گه‌یه چه‌ند کیوتیک... گوله‌که له‌سهر کیوه‌کانه.
فهراي ورج سویاسی ماره‌که‌ی کرد و ملی پیتی گرت... بیابانه‌که زور چول
و فراوان بwoo... له خوّل و ته‌پ و توّز زیاتر هیچی تر دیار نه‌بوو، فهراي
ورچ له بیابانه‌که ون بwoo... هه‌تا گه‌یشته شوینیک، زه‌وییه‌که‌ی قلیشا و
وشک بwoo... هه‌مووی درزی دریث و بچووک بwoo... پیتده‌چوو پاشماوه‌ی
دهربایه‌کی زور گهوره بوبی... ئەم جاره‌یان کەسیتیکی دی هاته‌وه یاد و
هواری کرد: سورمه تۆ له کوئی؟ فهراي گهوره‌ت بانگت ده‌کات!...
ئه‌و وخته، مارمیلکه‌یه‌کی بچووک... له‌ناو یه‌کیک له درزه‌کانی زه‌وی،
هاته درده‌وه و به‌زدده‌خنه‌نه‌وه و تى: سلاوت لئی بى، گهوره‌ی بھریزم... خیره
ریت که‌وتتنه ئەم بیابانه چوّله؟.

فهراي ورج و تى: ئازیزه‌که‌م پیم ون کردووه... ده‌مه‌وئ گوله‌بیانی
بدوزمه‌وه... که ده‌که‌ویتیه کیوه‌کانی بیابان.
سورمه‌ی مارمیلکه و دنگ ناسک و تى: گهوره‌م فهراستان به‌جییه...
بته‌نیا به‌دووم که‌وه.

ورچی زده‌لاحیش نه یده‌توانی، له کوّل خوّیانی بکاته‌وه... بؤیه
نینوکه‌کانی به‌کار هیتنا، زور به‌تیشی له ره‌گه‌کانی چه‌قاند... بهم جوّره
ره‌گه‌کان به‌خیرایی لیتی دوورکه‌وتنه‌وه... فهرا دهیزانی که ناتوانی و
بسانایی لهم دارستانه چروپه ده‌چی!... بؤیه بانگی کەسیتیکی کرد و
هواری کرد: دایکی میه‌هبانم... تۆ له کوئی؟... ئەمن فهراي تاقانه‌تم.
له‌پر ماریتکی زور گهوره، له دووررها به‌دیارکه‌وت... ماره‌که ئه‌وه‌نده گهوره

بwoo!؛ کەس نه‌یده‌زانی کۆتاپی لاشه‌کەی له‌کوئی ماوه... ماره‌که سه‌ری بلند
کرد و بددنگیکی خەماوى و پر له میه‌ر و سۆز، به‌هەناسەیه‌کی پر له
گریان و تى: رۆلەی شیرینم به‌خیریتی، دەمیکه لیتک ھەلپراوین... شتیک
پرووی داوه، بؤیه ئەم رتیه دووره‌ت بېریوه!... چیت له دله بۆ منی بېرثه!...
فهراي ورج و تى: دایه گیان... شازاده ئامنی، رازیبیه بیتی به‌هاؤسەرم، به‌لام
بەمه‌رجى، ئەگەر گوله‌بیانی پیشکەش کەم، به‌لام نازانم جیتی له کوئیه!...
ماره‌که و تى: هەمسو وەختى، هاوار بۆ ناسمان دەبەم... هه‌تا ئه و
نه‌گبەتییه‌ی له‌سەرمانه، به‌خیرایي بپوا... ئیستاش رۆلە‌گیان، وەرە با
ھەلت گرم، هه‌تا پیتی گوله‌کەت نیشان دەم...
ماره‌که فهراي ورچی هله‌لگرت و له‌سهر زه‌وییه‌که خشى... هه‌تا گه‌یاندیه
بیابانیکی گهوره... ئینجا پیتی و ت: لیزه‌وه بپ، هه‌تا ده‌گه‌یته ناوه‌پاستی
بیابانه‌که... ئینجا ده‌گه‌یه چەند کیوتیک... گوله‌که له‌سهر کیوه‌کانه.

فهراي ورج سویاسی ماره‌که‌ی کرد و ملی پیتی گرت... بیابانه‌که زور چول
و فراوان بwoo... له خوّل و ته‌پ و توّز زیاتر هیچی تر دیار نه‌بوو، فهراي
ورچ له بیابانه‌که ون بwoo... هه‌تا گه‌یشته شوینیک، زه‌وییه‌که‌ی قلیشا و
وشک بwoo... هه‌مووی درزی دریث و بچووک بwoo... پیتده‌چوو پاشماوه‌ی
دهربایه‌کی زور گهوره بوبی... ئەم جاره‌یان کەسیتیکی دی هاته‌وه یاد و
هواری کرد: سورمه تۆ له کوئی؟ فهراي گهوره‌ت بانگت ده‌کات!...
ئه‌و وخته، مارمیلکه‌یه‌کی بچووک... له‌ناو یه‌کیک له درزه‌کانی زه‌وی،
هاته درده‌وه و به‌زدده‌خنه‌نه‌وه و تى: سلاوت لئی بى، گهوره‌ی بھریزم... خیره
ریت که‌وتتنه ئەم بیابانه چوّله؟.

فهراي ورج و تى: ئازیزه‌که‌م پیم ون کردووه... ده‌مه‌وئ گوله‌بیانی
بدوزمه‌وه... که ده‌که‌ویتیه کیوه‌کانی بیابان.
سورمه‌ی مارمیلکه و دنگ ناسک و تى: گهوره‌م فهراستان به‌جییه...
بته‌نیا به‌دووم که‌وه.

دەبۈستىپ بىرلە... لەپەشتىپكى بهتوندى بەسەرى كەوت... ئىنجا كەوتە سەر زەۋى و لە ھۆش خۇى چوو... پاش ماودىيەك چاودەكاني كەرددە... ويسىتى بجۇولىنى، بەلام دەست و قاچەكاني توند بەسترابۇون... بىنى لەسەر كىيۆيىكى بلنى دانراوە... كە روانىيە دەوروبەرى خۇى، بىنى چەند جانەوەرىيەكى سەير دەورەيان لىن داوه... جانەوەركان، لەشىان وەك مەرۆف بۇو... بەلام پىستىيان رەش بۇو... دەمارەكانى لەشىان بۇ دەرەوە دەرىيەرپىسوو... لە ناوازىسى سەريان، شاخىيەكى بچۇوك هېبۇو... گوئىيەكانىييان درېش و تىز بۇون... نىنۇكەكانىييان لە خەنچەر دەچۇون... دەت وەت لە بىرى نىنۇك خەنچەر رۇواوە... دووبالىي كەورە و ئەستورىيان لە پشتەوە هەبۇو... هەمۇو پىاودەكان جۆرە پىستىيەكىيان پوشىبۇو... كە لەسەر ناوكىيان تا سەر ئەزىزىيان بۇو... ئافەرەتكانىيش لە نزىكەوە تەماشىيان دەكىد... يەكتىك لە جانەوەركان... هاتە پىش فەراكە تاجىتىكى زىپى لەسەر بۇو وەتى: ئىمەنى جەنۇكەي بەيانى، خاودنى ئەم گولەين... هەمۇومان سوپىندى پاراستىنى، ئەم گولەمان خواردۇوە، چونكە لە باب و باپىرائەنەوە بۇمان ماوەتەوە... ئەم گولە هي مەرقىيەك بۇوە... بەلام باپىرە كەورەيەكمان، لەگەلىي بەشەر ھاتۇوە و لەناوى بىردووە... ئەم بىبابانە دەشتىيەكى ئەم باپىرە كەورەيەمان، بەسەرىيدا زالبۇو... وەكۇ نىشانەيەكى سەرکەوتىن... ئەم دەشىتە بەپىتەي كردد بىبابانىيەكى چۆل... گولە كەشى لەم كېيە چەقاند، كە مايەي شانازى و سەربەرزى ئىمەنەي... وە ئەوهى دەست بۇ ئەم گولە درېڭىتەن بەمەبەستى دزىنى... ئىمە لەناوى دەبەين... ئەمن وەكۇ پاشاي جەنۇكەكانى بەيانى... فەرمانى لەناوبرىنىت دەردەكەم، بەمەبەستى دزىنى ئەم گولە... ئەو وەختە هەمۇو جەنۇكەكانى تر، رەمەكانىييان بلنى دەرد و ھاوارىيان دەكىد: بىزى پاشا، بىزى پاشا، بىكۈژن، لە ناوى بەن... ئافەرەتكانىيش ھەلھەلەيان لى دەدا و مەندەكانىييان بلنى دەكىد!... پاشاي جەنۇكەكان ھاوارى كىد: لەم بەرزايىيە بەجىتى دىلىن... هەتا بىتىتە خواردنى بالىنە و ئازەلە دېنەكان.

سۈرمەمى مارمەيلكە، فەرای گەياندە كىيۆيىكى بلنى دەورە... فەرای ورج سوپاسى كەردى و وەسەر كىيۆكە كەوت... رېيىكەي ھەمۇمى تاشە بەردى گەورە بۇو... فەرە زۆر بەسەختى بەم رېيىەدا دەرۇيىشت... لەپە! تاشە بەردىكى گەورە، لە سەرەوە كەوتە خوارەوە و رېتى لە فەرە گرت... ئەويش خۇى پىن نەگىرا و خزىھ خوارەوە... خەرىك بۇو بکەويىتە ناو دۆلىتىكى گەورە و كۇورە... بەلام خۇى بەچەلە دارىتىكى گەورەپەرخ كىيۆكە كەرت... ورجى زەبەلاخ زۆرى ھەلۇ دا خۇى دەرىازكا، بەلام كەللىكى نەبۇو!... چونكە دەستى نەدەگەيىشتە سەرەوە... چەلە دارەكەش نەيتوانى خۇى زىاتر بىگى... چونكە لەشى ورجەكە زۆر قورس بۇو... بۆيە ھېيدى... ھېيدى لە جىتى خۇى دەجۇولۇ و قىرچەي دەھات... فەرای ورج زۆرى نەمابۇو بکەويىتە خوارەوە... بەلام لە ناكاوا، بالىنەكەي كەورە ھاتە لاي ورجەكە و بەدەنگىتىكى گېرى پىياوانە وەتى: رۆلە گىان... بۆ كەوتىتە ئەم جىتى تەرسنَاكە؟!... خېرا خۆت بەقاچەكانى بىگە... ئەو وەختە ورجەكە، خۇى بەقاچەكانى بالىنەكە كەرت و وەتى: گەورەم... لە وەختىكى باش گەيىشتىتە لام... سوپاست دەكەم... بالىنەكە وەتى: كورى شىرىئىنم... نىيازىت كامە لايە؟ فەرای ورج وەتى: دەمەوى بچەم سەر كىيۆكەكان... هەتا گولە بەيانى بەزۆزمەوە... چونكە پېشىكەشى شازادە ئامىتى دەكەم... بالىنەكە فەرای ورجى لەسەر يەكىيەك، لە تروپكەكانى كىيۆكە دانى... ترۆپكى كىيۆكە، مىترىگ و گولۇزارييەكى زۆر خۇشى لى بۇو... ئەودەلىتى بىرۇنىبا، ھەرگىز باوەرى نەدەكىد، كە ئەم كىيۆكە لە ناوازىسى بىبابانە... فەرای ورج ماوەيەك بەدۇوى گولە كە گەرا... هەتا لە دۈورىدا گولۇتىكى سوورى بىنى... بۇنى گولە كە وامەستى كەردى، زۆر بەخىرایى بۆ لاي خۇى راکىتىشا... گولە كە زۆر جوان و سوور بۇو، تەننیا دوو گەللاي سەۋىزى هەبۇو، بۇن و بەرامى گولە كە... دل و مىشىكى بىنیادەمیان كاس دەكىد... فەرای ورج زانى كە ئەمە گولە كە يە... بۆيە زۆر بەخىرایى قىرتاندى... ئەو وەختەي

ئینجا ورچیان به تاقی ته‌نیا بجهیه‌یشت و رؤیشتن... ئەو وخته له‌نیو جانه‌ورده‌کان، کچیکی رەنگ بۆر... که ئەویش تاجیکی بچووکی زیپی له‌سەر بۇو... قرئیکی رەش و دریثی هەبۇو... ناو گلینه‌ی چاوا مۇزبۇو... رەنگی لیپی مۇزبۇو... رەنگی نینوکە کانی مۇزبۇو... هەروه‌ها جلیکی مۇزی له‌بەربۇو، که له خواردە تا سەر ئەزىزى بۇو... له سەرەتەنگی دیار بۇو... ئەم کچە زۆری پوانییه فەرای ورج... دەبیوست شتیکی پېن بلنى، بەلام نەیدەتوانى بۆیە بەناچارى لەگەل ئەوانى تر رؤیشتن... فەرای ورج، شەوی بەسەر رەھات، زۆری هەول دا، بەلام نەيتوانى كەله‌پچە ئاسنە کان له دەستى خۆي کاتمەوە... له ناكاوشى لە چىيە يەك بۇو!... بىنی هەمان ئەو کچە يە كە بەيانى تەماشاي دەكرد... کچە كە هاتە لای فەرای ورج و تى: ئەمن گولەكەت بۆ دىنەم و بەرەلات دەكەم.

فەرا و تى: دەتوانى ئەم کارەم بۆ بکەيت؟!...

کچە كە و تى: بىڭومان دەتوانم... بەلام مەرجىيەم ھەيد.

فەرا بەسەرسپمانەوە و تى: مەرجى چىت ھەيد؟!...

کچە كە و تى: هەر يەكىك لە ئىيەمە ئەگەر يارمەتى مەرۆڤ بدا... دەستبەجى گەر دەگرى و هەتا هەتايە دەسووتى.

فەرای ورج و تى: ئەي باشه مەرجەكەت چىيە... پاشان چۈن يارمەتى من دەدەي... تو سويندى پاراستنى گولەكەت خواردووه؟...

کچە كە و تى: ئەمن لەپىناو تو... له ھەموو سويندىك پاشەگەز دەمەوە.

فەرای ورج و تى: بەلام لەپاي چى؟ بۇ ورچىتكى زل و زەبەلاح؟!...

کچە كە و تى: ئەمن لە شىيەدە ورج ناتبىينم... بەلكو بەشىوه راستەقىنه كە خۆت دەتبىنم.

فەرای ورج و تى: چى؟ شىيەدە راستەقىنه خۆم؟ بەلام ئەمن ورچم!...

کچە كە و تى: نەخىر... تو مەرۆڤى و جادووت لى كراوه.

فەرای ورج و تى: تو بەچىرەكى من دەزانى؟!...
كچە كە و تى: بەلنى... بەلام ئىستا ئەو گۈنگ نىيە... دەبى مەرچەكەم بۇ
جىيەجى بىكەي... پېيش ئەوەي، گولەكەت بۆ بىنەم و يارمەتىت بەدەم... دەبى
بىكەيە كۆپلەي خۆت... چۈنگە ئەگەر كۆپلەي تو نەبەم و يارمەتىت بەدەم...
وەك و تەن گەر دەگرم و هەتا هەتايە دەسووتىم.

فەرای ورج و تى: مەبەستت چىيە؟!
كچە كە و تى: ئەگەر هەر يەكىك لە ئىيەمە يارمەتى مەرۆڤ بەدات، ئەوە
دەسووتى... بەلام ئەگەر كۆپلەي ئەم مەرۆڤە بۇو... ئەوە هيچى بەسەر
نایەت...
فەرای ورج و تى: ئەمن، ناتوانم بىتكەمە كۆپلەي خۆم.

كچە كە و تى: تکات لى دەكەم... تازە ناتوانم بەبىت تو گۈزدەن بکەم.
فەرای ورج و تى: ئەمن، دەسەلەتى ئەوەم نىيە، كە بىتكەمە كۆپلەي
خۆم... خۆ تۆش وەكۇ من شازادە.

كچەكە بەپارانەوە و تى: ئەمن خۆم داۋى ئەوەت لى دەكەم... تکايە لەم
ژيانە رىزگارم كە، تا هەتايە قەرزارت دەبم... پاشان جىگە لەوەي كە
يارمەتى من دەدەي... گولەكەشت دەست دەكەۋى و، پېيشكەشى شازادە
ئامىيە دەكەي!...
فەرای ورج تاۋىتكى بىتدەنگ بۇو، پاشان و تى: بۆچى دەست لە شازادەبى

ھەلەدەگرىت و، دەبىيە كۆپلەي من؟ خۆ تو لە باشتىرىن زيان دەزى «بىڭومان
پەنامىيەكت ھەيد؟!...»

كچە كە و تى: ئەمن كچى پاشاي جنۆكە کانى بەيانىم... ناوم مىنەيە...
ئىيەمە ھەموو شتىيەكمان، بەخراپە دەست پېن دەكَا و بەخراپەش كۆتايى
دى!... راستە ئەوانى تر بەم زيانە رازىن، بىگە شانازارى پېن دەكەن... بەلام
ئەمن رېق لە خراپەكارىيە... هەست دەكەم جىيە من لەنيوئەمانە نىيە...
فەرای ورج و تى: قىسىە وا مەلنى... ئەمانە دۆست و مىلەتى خۆتن.

شازاده مینه و تی: تو بقهه من، نایانناسیت... ئەم گوله چییه له پیناوی مرؤژیک لهناو بیهند... ئەمانه درنده و خراپن... حمزیان له خراپه و تیکدانه... ئەگەر ئەم بیابانه یان ساز ندادا... بیتگومان، خەلکانیکی زۆر، کەلکیان لهم دەشتە به پیته و هردەگرت... تکات لى دەکەم هیچ شتیکی گرانت ناخەمه ئەستو، تەنیا بىکەیه كۆپلەی خوت.

فەرای ورج و تی: ئەی ئەگەر بەشوئىتەوه هاتن؟!

شازاده مینه و تی: باوکى پاشام، رەمیتکی ئەفسۇونى ھەيە... كەس ناتوانى بەرامبەرى بوهستى... چونكە هيپیتکی گەورەت تىدایە... ئىستاش باوکم نۇوستۇوە... دەتوانم بەسانايى بچىمە ژۇورەكەی... ھەتا رەمە ئەفسۇونىيەكەی بىهەم...

فەرای ورج و تی: بەلام ئەمە دزى كەرنە له باوکت...

مینه شازاده و تی: نەخیر... ھەرگىز دزى كەرن نېيە... بەلکو خۆم دەرباز دەکەم لە نیوانىاندا... تکايە چىتىر پرسىارام لى مەكە... تەنیا بلتى، رازىم كە شازاده مینه، كچى پاشای جنۇكەكانى بەيانى... بىتتە كۆپلەی من!

فەرای ورج، سەرەتا نەيپىست ئەم كاره بکات... بەلام پاشان بەزەپى بەشازاده مینه هاتمەدە... جىڭە لەمەش، گولەكەی بەھەر جۈرىك دەۋىست، ھەتا پېشکەشى شازاده ئامىتى بکات... بۆيە بەناچارى و تی: ئەمن رازىم. كە شازاده مینه، كچى پاشای جنۇكەكانى بەيانى، بىتتە كۆپلەی من!

ئىنجا شازاده مینه... سەرى بۆ فەرای ورج، دانواند و و تی: زۆر سوپىاست دەکەم گەورەم... ئىستاش ئەمن بەندە و كۆپلەی تۆم... ھەرچىت ويسىت بىخوازە... فەرمانىتان بەجىتىه!...

فەرای ورج و تی: تکايە گولە بەيانىم، بەخېرائى بۆ بىتتە...

شازاده مینه و تی: پېتىسىتى بەتكاكردن ناكا، چونكە فەرمانىتان بەجىتىه پېش ئەوهى شازاده مینه بپوات... دەست و قاچى فەرای ورجى كەردەوە و و تی: چاودەپىم كە بەخېرائى دەگەرېتىمەوە لات.

شازاده مینه ون بۇو... كە گەرایەوە، گولە بەيانى و رەمیتکی گەورەت بەددەستەوە بۇو، بەفەرای ورجى و تی: گەورەم... گولە كە ھەلگەرە و خېرالەم كىيە دابەزە... چونكە ئەمان بەئىمەيان زانى... وا سوپا يەكى گەورەيان ئاماھە كەردووە.

فەرای ورج و تی: ئەمن ناتوانم بەتەنیا جىتت بىلەم... بەلکو يارمەتىت دەدەم.

شازاده مینه و تی: چۈن دېلىم تۈوشى مەترىسى بىتتى!... پاشان ئەمن دەتوانم، بەم رەمە ئەفسۇونىيە پارىزگارى لە خۆم كەم... ئەي بۆ بە چى بەرەنگاريان دەبىتەوە؟! ئەمانه درنەدە و بىن رەحەن، ئەگەر بەكەويى بىن دەستيان... پارچە پارچەت دەكەن... خېرالەپەر، ئەگەر توانىم خۆم پەزگاركەم، ئەمە دەگەرېتىمەوە لات... ھەرەختىكى پېتىسىتى بەمن بۇو بەزۇوتىن كات ئاماھە دەدەم... ئەوەش بىزانە، لە تو زىاتر كەسى تر ناتوانى بىنەتتى... بەلام ئەگەر نەمتوانى بگەرېتىمەوە لات... تکايە لە يادم نەكەي... ئىستاش بېرخىرا خۆت پەزگاركە.

فەرای ورج بەناچارى رەقىشت... بۆيە ھەتا دەچووە خوارەوە... ئاۋىرى لە شازاده مینه دەدایەوە... نەيدەوېست بەتەنیا بەجىتى بىتلى؛ لەلەۋەش هيپىتکى گەورە ئاماھە كرا... بۆلەنابىردنى فەرای ورج و شازاده مینه... پاشاي باوکى مینه... دەستبەجى فەرمانى لەنابىردنى كچەكەي دەركەد... شازاده مينەش، بەرەنگارى سوپا يەكى بەيانى بۇو، ھەردوو بەرامبەر يەكتەر وەستان... سەرکەدەي سوپا يەكە هاوارى كرد: شازادە... تکايە زۆر بەھەتىمى خۆت بەدەدەستەوە... چونكە ناتوانى بەرەنگارى ئەم ھېزە گەورەيە بىتتەوە... دانىشتىگاي جنۇكەكانى بەيانى... بېيارى دا كە ئەگەر گولە كە بگەرېتىتەوە و، مەرۇقەكەش بەدەستى خۆت لەنابەي... سزايەكى زۆر سووكت دەدەن... رەمە ئەفسۇونىيەكەش بگەرېتىمەوە لاي پاشا... خۆت دەزانى ئەم رەمە لە پاشەرۇچەر بۆ تۆتىه... وە دلىنيابە كە دووبارە وەك شازادەيەك، پېتىت لى دەگىرى.

شازاده مینه، تاجه زیپه‌که‌ی له سه‌رکردده و فریتی دایه به‌رده‌میان... ئینجا وتی: ئیستا ئەمن شازاده نیم... گوله‌که‌شم به‌کەسیک بەخشی کە گەورەمە... ناشتوانم رمه ئەفسوونییە کە بگەرینمەوه... چونکه تازه‌هی منه... چاکیش دەزانم... هیچ یاسایەکی جنۆکەکانی بەیانی... له مردن کەمتر فەرمان نادات بو سەرپیچى کردن... ئەمنیش پەشیمان نیم لهم کارەی خۆم!... سەرکردەی سوپایەکه وتی: دە کەواتا، ئامادەی مردن به.

مینه توانی بەھۆی رمه ئەفسوونییە کە... ژمارەیەکی زۆر له سوپایەکه لەناوبات!... ئینجا توانی سەرۆک سوپایەکه بکۈزۈت... بەھەر جۆرتىک بىن توانی خۆی دەرباز بکات... ئینجا بەدۇوی فەرای ورج پۇشىت.

لەلاوەش فەرای ورج، نەيدەتونى لە كىتىو بلىنده‌کە دابەزى... بىرى لەو دەکرددە و چۈن بگاتنەوە كۆشكى شازاده ئامىت... بۆيە سەرى بۆئاسمان بەرزكىرددە و ھاوارى كرد: ئەی سوپا بەھېز و دىلسۆزەکە... خىرا دەركەون!... پاش ماوەبىك... بەھەزارەها شەمشە كويىرە دەركەوتىن... پۆل پۆل لەلای فەرای ورج دابەزىن... فەرای ورج وتی: دەممەوى بىگەرینمەوه كۆشكى شازاده ئامى...

شەمشەمە كويىرەكان فەرای ورجيان هەلگرت و گەياندىيانەوە كۆشكى شازاده ئامى... كە شازاده ئامى گوله‌کە بىنى... باودپى نەكىد كە ئەمە گوله‌بەيانىيە... بەلام كىتىپېتىكى هەبوو... باسى گوله‌کە بىتىدا بۇو... راستى گوله‌کە بۆ رپون بۇو... لەناو گولدانىتىكى زىپ چاندى و ئاوى دا...

فەرای ورج، بەشازاده ئامىتى وت: خانم، ئەمن بەلېنى خۆم بەجى هىتى، توش دەپى بەلېنەکەی خۆت بەجى بىنى.

شازاده ئامى وتی: بەلېنى چى؟...

فەرای ورج وتی: ئەو بەلېنە کە شۇوم پى بکەي...

شازاده ئامى وتی: ئەمن، ھەرگىز شۇو بەورچىكى بىن ئىقلى و دەك توڭ ناكەم... ئەمن شازادەم!... ھەچ رۇزىتىك... گۈپىتىرى ئەو بۇو، كە

شازادەيەک شۇوی بەورچىكى كردىن؟... بۆ خۆت له باخچەئى ئازەلەكاني كۆشك... ورچىك دەستنېشان كە و بىكە بەهاوسەرى خۆت... بەلېنىش بىن، هەتا هەتايە له خۆشتىن زىيان بىزبۇ بکەي.

فەرای ورج بەبىن ئەوەي گۈپىتىرى قىسەكانى شازادە ئامىن بىن وتى: خانم، ئەگەر له بەلېنەکە خۆت... پاشەگەز بىتەوه... ئەوەي خراپە بەسەرت دى!...

شازادە ئامىن بەتۇورەيىيە وتى: (ھەرەشم لىن دەكەي... ھەي ورچى بىن ئەقل)!... بۆيە رپوو لە پاسەوانەكان كرد و ھاوارى كرد: پاسەوانەكان خىراکەن بىگرن...

فەرای ورج وتى: شازادە تکات لىن دەكەم... ئەم كارە مەكە.
بەلام شازادە ئامىن ھاوارى كرد: ئەم ئازەلە دېنەدەيە، لەناوبىن.
شازادە ئامى، ئەم قىسانە ئەواوەكىد و نەكىد، شىيەتى گۆرا و بۇو بەقاز...

قازىتىكى ئەوەندە جوان بۇو، چاوه‌کانى لە جوانيا دەبرىسىكانەوه... پەنگى سېپى وەكى بەفر بۇو... پەپى بالەكانى وەكى ئاوريشىم نەرم بۇون... شازادە ويسىتى قسان بکات، بەلام نەيتوانى لە واقە واق زىاتر، ھېچى تر بلەي... پاشاي باوکى، ئاگىر لە دلى بەرپۇو... بۆيە ھاوارى بەسەر فەرای ورج كرد: چىت بەسەر كچە تاقانە كەم هىتىنا؟... ھەر ئىستا دەتكۈش ئەگەر چاکى نەكەيتەوه... پاسەوانەكان خىراکەن بىگرن.

بەلام فەرای ورج وتى: گەورەم تکات لىن دەكەم... ئەمن مەبەستى ئەوەم نەبۇو... كە شازادە واي بەسەر بىت... ئەگەر پېيم پى دەدەيت شازادە، لەگەل خۆم دەبەم... هەتا بەدووی چاکبۇونەوه بىگەرپېيم... چۈنكە تەننیا ئەمن دەتوانم چاکى بىگەمەوه.

پاشا ھاوارى كرد: دەتەۋىت دىسان چى بەكچە كەم بکەيت؟...
فەرای ورج وتى: گەورەم تکايىه... با لەگەل خۆم بىبەم... چۈن بەلېنى

ئەم پىتى دا، كە گولەكەمى بۇ بىنەم... بەلېنى ئەوەش دەدەم كە چاكى بىكەمەود.

پاشا و تى: نەفرەت لەم گولە... ئىنجا لەمەولا شازادە چاك دەبىتەوه؟... فەرای ورج و تى: بىڭۈمان گەورەم... ھەموو شىتىك چاكبۇنەوەي ھەيە. پاشا دەستى لە ملى كچەكەى كرد و زۆر گىراي... فەرای ورجىش بەم دىيەنە خەمناکە، زۆر شلەزى... پاشا ويسىتى تاجە زېرىكەمى شازادە ئامى داگرىي... بەلام فەرای ورج و تى: گەورەم، تكايە دەست لەم تاجەي سەرى مەدە، با لە جىتى خۆى بى...

بەم جۆرە... فەرای ورج، شازادە قازى ھەلگرت و كۆشكىان بەجىھىيەشت... لە وەختى رۆيىشتىدا ھەموو بەسەرەتلىخى خۆى بۇ گىتىرىيە و و تى: ئەمن شازادەي ولاتى رۆزىھەلات بۇوم... بۆيە ئەم ناوەي ھەبوو... چونكە ھەموو ژيانغان لە شادى و رووناکى بۇو... باوكى پاشام، مامۆستاي ھەموو جادووگەرەكان بۇو... ئە جادووگەرانەي كە تەنبا بۆكارى باشه ھەولىيان دەدا... يەكىك لە قوتابىيە كانى باوكم... ئافرەتىكى زۆر خرالپ و درپىوو... بەھۆى چەند كرددەيدە كى خرالپ... بەفەرمانى باوكم، لە ولاتى رۆزىھەلات دەركرا... هەتاھەتايەش بەكارھيتىنى جادوولى لى سەنزاوە... بەلام ئەم ئافرەتە، بەھۆى بروسكەوە، توانى هيىزىتكى گەورە بەدەست بىتى... وەتوانى بەفرۇقىل و تەلەكە بازى، ناكۆكى بخاتە نېتى جادووگەرەكان، زۆرىيەيانى لە خىشىتەرەد و، بەشىتكى زۆر لە جادووگەرە بەتوانىكان، چۈونە پال ئەم ئافرەتە و لە دىزى باوكم وەستان... بەم جۆرە كۆشكى باوكم سىخورى زۆرىبوو... ئەوانىش يارمەتىييان دا، بۆيە توانى ھەموو شارەكان كاول بىكەت... ئىنجا كە بەتمواوى دەستى بەسەر كۆشك داگرت... بەلېنى بەجادووگەرانى دۆستى دابۇو... كە پاشا باوكم ئازار نەدات... بەلام باوكمى كرده بالىندەيە كى گەورە و بەرەلائى ئاسمانى كردى... شازانى دايىكمى كرده مارىتكى زەبلاح و، فېرىتى دايە ناو دارستانىكى

وشك و ناخوش... ئەمنىش ئەو وەختە منالىتكى بچووك بۇوم... تەممەنم شەش سالان بۇو... كردىمەيە ورجىك و بەرەلائى دارستانىكى دوورى كردى... هاوريتى منالىيم ناوى كۆدق بۇو... ئەويشى كرده نەھەنگىتكى و ئىستا لەناو دەريايەكى گەورە دەزى... دايەنەكەشمى، كرده شەمىلىكە يەكى بچووك و فېرىتى دايە بىبابانىتكى چۈل... چونكە وەختى خۆى ويسىتى پزگارم بكا، سوپاى ولاتى رۆزىھەلاتى، كرده شەمشەمە كۆتىرە و ئىستا، لەناو ئەشكەوتە تارىك و دوورەكان دەزىن... ھەموو خەلکى ولاتى رۆزىھەلاتى، كرده گۈيدىرىت و ھەتا ئىستاش بەم جۆرە دەزىن... لە ولاتەكەمان، دوو راپتىرىكارى باوكم ھەبۇون، ھەر دووكىيان خوشك بۇون... يەكىان ناوى زەرۇون بۇو، كە دەستى راستى پاشا بۇو... ئەوي تر ناوى شەوارە بۇو، كە دەستى چەپى پاشا بۇو... ئەوانىش گۆران و بۇون بەدوو ئەزدىھاي گەورە، ئىستاش لە دوورگەي ونبۇون دەزىن... ئىنجا ئافرەتە كە ناوى خۆى گۆرى بۆشازنى برسك... پاش ئەوهى توانى بەتمواوى دەست بەسەر ولاتى رۆزىھەلات بگىت... خەلکەكەش بۇونە ملکەچى ئەو... لە وەختە وە لاتى رۆزىھەلات، گۆريا بۇو لاتى گۈيدىرىتىن!... پاش ئەمە جادووگەرەكان، بەبى ئاگادارى شازانى برسك... سىحرەكەى منيان گۆرى، كە ئەگەر بىت و شازادەيەكى كچ پازى بى كە بىتتە ھاوسەرم... بىن ئەوهى بزانى كە ئەمن مەرۇشم و جادووم لى كراوە... ئەو وەختە ئەمن چاك دەبۈممەوە و ھەموو خەلکى ولاتەكەشم رېزگاريان دەبۇو... جىگە لەمەش شازانى برسك لەناو دەچوو... بەلام كە شازانى برسك بەمەي زانى... ھەموويانى لەناوبرىد چونكە دەيزانى پىلان ساز دەكەن بۇ لەناوبرىدى... شازانى برسك... شۇينى منى ون كرد، چونكە جادووگەرەكان منيان بىرە دارستانىكى تى... بەم جۆرە شازانى برسك، نېتوانى جادووەكە ھەلۇھەشىتىتە وە... تەنبا توانى ئەوه بىكا... كە ئەگەر ھەر شازادەيەك بەلېنى دا بىتتە ھاوسەرم... پاشان لە بەلېنىكەي خۆى پەشىمان بىتتە و... ئەوه يەكسەر دەبىتە ئاژدە.

فەرای ورج، ھەناسەيەكى كۈورى كېشا و دىسان و تى: داواي ليپوردنى

لئی دکه‌م... شازاده‌ی ئازیز... خەتاى من بۇو، ئەم کارهساتە ھەمووی بەھۆزى مندوھ بۇو... دەبوايھ بىزام كە هېچ كچىك حەز ناکات، بىيىتە ھاوسەرى ورچىتكى زل و زىبەلاھى وەکو من... بەلام پەيانات پىن دەددەم، كە بەخىرايى چاكت كەمەوھ و دووبارە، بگەرتىيەوھ كۆشكى پاشاي باوكت!.

شازاده ئامى، كە گۈپى لەم قىسانە بۇو... ھەموو جەستەي دەله رزى، لە ناخىيەوھ پەشىمان بۇو... بەلام كەللىكى نەبۇو... تازە گولەبەيانىش كەللىكى نىيې... چونكە گولەكە هي خۆبەتى و دەبىن بەزارى خۆى، داوايەك بخوازى... بەلام ئىستا ناتوانى قىسە بىكەت!...

شازاده و فەرای ورج، گەيشتنە كانييەكى گەورە... ھەردووكىيان لە ئاواھكەيان خواردەوھ و ماندووبۇنىان تىيدا ھەساندەوھ... فەرای ورج وتى: خانم تۆلىرە بەحەسىيە... ئەمنىش بەدۇوي خواردندا دەگەپىم... چونكە دەزانم وەکو من برسىتە.

بەم جۆرە، فەرای ورج، شازادەي بەتاقى تەنیا بەجىھەتىت، بۇئەوھى خواردن بۆ ھەردووكىيان پەيداگات... شازادەش بەدىلتەنگىيەوھ خەوى لى كەھوت، چونكە لەم جۆرە ماندووبۇنە، رانەھاتبۇو... پاش ماوەيدك، بلۇيىرەنىك بەلائى شازادە تىپەپى... كە بلۇيىرەنەك چاۋى بەشازادە ئامى كەھوت، لە دلى خۆبىدا وتى: ئەم قازە... دەستكەوتىيىكى باشە، لەگەل خۆمى دەبەم، بىيگومان ئىستا گۆشتىيىكى بەتامى هييە... ئاخۇ دەبىن ئەم تاجەمى سەرى زېپىن!.. ئەگەر زېپى بۇو سامانىيىكى زۆرى پىن كۆدەكەمەوھ... ئاي لەم بەختە باشە... وا دىيارە دەرگاى بەختم بۇ والا بۇوه.

بەم جۆرە... بلۇيىرەنەك چاۋى تەماھى دايىگەت... لە قازەكە نزىك بۇوه و گىرتى... قازەكە زۆرى قىپاند بەلام كەللىكى نەبۇو... ويسىتى تاجە زېپەكەي سەرى بگەرتىتە خواردە... بەلام ھەرچەند دەستى بۆ درېش دەكرد... قازەكە دەننۈوكى بەھىزى لى دەدا... ناچاربۇو واز لە تاجەكە بىتىنى... بۆيە وتى: ھەر چونتى بىن، تازە قازەكە و تاجەكە هي منه.

بەم جۆرە... بلۇيىرەنەكە، قازەكەي ھەلگەرت و رۆيىشتەن... رۆيىشتەن ھەتا گەيشتنە شارىك!... بىنیان خەلکى شارەكە ھەمووی گۇبىدرېتىن!... خەلکەكە ھەرييەكە و دووگۆپىيى درېشبان ھەبۇو!... لە دواوەش كەلکىيان ھەبۇو بلۇيىرەنەكە پېتىكەنېنى بەم خەلکە دەھات... كە مرۆشقەن بەلام كلک و گۇنیان ھەيە... ئىنجا بۇئەوھى پارە كۆكاتەوھ... دەستى بەبلۇيىرەنەن كرد... بەلام كەمسى بەلايەوھ نەدەھات... بىگە كەس گۇپىشى لى نەدەگەرت... پاشان قازەكەي ھەلگەرت ويسىتى دىسان، تاجە زېپەكەي لەسەر داگەرتىت... بەلام قازەكە نەيدەھېيىشت... بۆيە دايىنا سەرئەرز و ھاوارى كرد: ئەم تاجە زېپە بۆ فرۇشتەنە... ئەمە دەيىكپى با پارەيەكى زۆرى پىن بىھەخشىت... ئەم تاجە زېپە و قازە بەيەكەمە دەفرۇشم... بەلام لە ناكاوا، لە دواوە لەقەيەكى توندى تىپەلەدرە... كە ئاوارى دايەوھ بىنى چەند سەربازىك كە لە شېپەھى خەلکەكە بۇون... بەلام جلوپەرگى سەربازىيىان لەبەر بۇو... بلۇيىرەنەكەيان گەرت و خستىيانە زىندان... قازەكەشىيان لى دوور خستەوھ... بلۇيىرەنەكە، لەناو زىندان ھاوارى دەكەردى: ئەمن بىن تاوانىم... ھېچم نەكەر دووھ... لېرىم دەركەن... ھەي بىن مېشىكىنە!.

پاش ماوەيدك بلۇيىرەنەكەيان لە زىندان دەرھەتىنا... دوو سەرباز دەستىيان گەرت و بىردىان... ئەمۇيىش بەگەلەيىيەوھ دەي وەت: ئەم پىتم نەوتىن ئەمن ھېچم نەكەر دووھ... ھەر ئىستا لەلائى گەورە سەربازەكان شەكتاتسان لى دەكەم... ئەم كەوا قازەكەم... خېرآكەن بۇمى بىتىنەوھ... دەست لە تاجەكەي سەرى نەدەن... چونكە ئەم تاجە زېپەنە... تەنیا بۇ جوانى لەسەرم كەر دووھ...!

ئىنجا بەگىلىيەوھ وەتى: ئېيوھ بۇوا بەتوندى دەستى منتان گەرتۈوه؟!... سەربازەكانىش، بىن ئەوھى وەلامى بەدەنەوھ... بىردىانە بەر دەم شاشىن، كە ئەمۇيىش شاشىنى بروسکە... لەقەيەكى تۈيان تىپەلەدا، بۇئەوھى كېنۇوش بۇ شاشىن بىات... پاش ئەوھى، سەرى بەر زىكەدەوھ و چاۋى بەشاشىن كەھوت... دەستى بەپېتىكەنېن كرد... چونكە كەپۇوى شاشىن زۆر درېش و رەق بۇو... شاشىنىش زۆر بە تۈورەيى لەسەر تەختەكەي ھەلساوه و ھاوارى كرد: دىسان

پیکه‌نیت نه فرهت لی کراو، ئهی نازانی لیره پیکه‌نین قه‌ده‌غه‌یه؟!...
بلویزه‌نه که پیکه‌نینی راگرت و هیچ قسمی نه کرد!...

شازنی بروسک و تی: نازانی لم و لاته سی شتی قه‌ده‌غه هه‌یه... ئه‌وهی
سەرپیچی بکات له سیداره ددرئی...
بلویزه‌نه که بسەرسپمانه‌وه و تی: خامی به‌پیز... ئەمن خەلکی ئەم و لاته
نیم... بۆیه هیچ له یاسای نازانم...
شازن هاواري کرد: تو درق ئەکەیت... دەته‌وی ئازاوه بنیت‌هه‌وه!.. يەکیک

له تەنیشت تەخته‌کەی شازن وەستابوو... که راوبىشکاری شازن بwoo... ئه‌وهیش
دۇوگوتى درېش و كلکى ھبwoo... كەوا و كراسىتكى درېشى لەبەربwoo... رېشى
سپى هەتا سەرسنگى بwoo... كاغەزىتكى گەورەی بەدەسته‌وه بwoo... شازنى
بروسک فەرمانى پى دا کە قسە بکات...

بۆیه بەدەنگىتكى بەرز و تی: له و لاتى گوئىدرېزان سی شتی قه‌ده‌غه
ھه‌یه... ئه‌وهی سەرپیچی لى بکات، بەخراپتىرىن شېۋە سزا دەرىت...
يەكمەم، قه‌ده‌غەبۇونى ھەمۇ ئاواز و گۆرانىيەك... چونكە حەكىمى
گوئىدرېزان، تەنیا دەنگى كەريان پەسىند كردووه... واتا ئه‌وهی ويسىتى
گۆرانىيەك بچى، يان ئاوازىك بژەنلى، دەبى كەر بزەرى... كەچى تو
لە ناوه‌راستى شار بلويزت ژەنیووه... بەمەبەستى سەرپیچى كردن له
ياساكانى شازنى بروسک...
بلویزه‌نه کە چاوه‌كانى زدق كرددوه و و تی: ئەمن؟!

پاوبىشکاره‌کە و تی: بەللى تۆ... دووه مىيان پیکه‌نین قه‌ده‌غه‌یه... چونكە
پیکه‌نین نيشانه‌ی ئازادى و سەرپەستىيە، لم و لاتەش كەس ئازاد نىيە،
چونكە هەر ھەمۇمان، كۆپلەي شازنى گەورەمانىن... پیکه‌نین تەنیا بۆ
شازن رەوايە، چونكە هەر خۆي ئازاد و سەرپەستە...

شازنى بروسک، كە گۇتى لم قىسانە بwoo... زۇرى ھەوەس بەخۆي
دەھات... سەرپى بەرز و راست راگرتىبوو، چاوه‌پى قسە و پىداھەلدىنى تر

بۇو... شازن چەند قەله‌پەشىيکى، له دەرورىبەرى خۆي كۆكىردىبۇوه... ئه‌وهى
لەسەر شانى نىشتىبوو... ئه‌وهى لەسەر كورسىيەكەي... ئه‌وهى لەئىر دەستى
بۇو كە ناودناوه ماچىتكى لى دەكىد!...
رَاوبىشکاره‌کە بەرددوام بۇو و تی: بۆئەي بلویزه‌ن... بەمەبەستى ئازاوه و

دژايەتى كردن له ياسا و شازن... بەئەنۋەست بەدەنگىتكى بەرز، له قاقاي
پیکه‌نین بەناو خەلک ھاتوجۇت كردووه!...
بلویزه‌نه کە دىسان بەسەرسپمانه‌وه و تی: ئەمن؟!

رَاوبىشکاره‌کە و تی: بەللى تۆ... سېيىھەميان، خشل و زىپ قه‌ده‌غه‌یه!...
چونكە نيشانه‌ى دەولەمەندىيە... لم و لاتەش له شازن دەولەمەنتر نىيە...
وە ئه‌وهى پارچە زىپىتكى ھەبى، لىتى دەسەنرى و دەخريتە نىتو خەزىنە
شازن...
بلویزه‌نه کە بەگالىتەوه و تی: ئه‌وهى ئەنگوستىيلەيەكى بچووكىشى ھەبى
لە زىپ لىپى دەسەنرى؟!

شازن هاواري بەسەردا كرد: چەنەبازى لەبەرددم من... دەنا دەتكەم
بەخواردىنى قەله‌كان!...
بلویزه‌نه کە دىسان بەگالىتەوه و تی: خانم، تۆش دەمخۇيت!...

شازن زۇر تۈرە بwoo، بۆئەھەمۇو قەله‌كانى تى بەردا... قەله‌كانىش
ھەھوو سەرەوگىلاڭى كە بلویزه‌نه كەيان، كون، كون كرد بەھۆي دەنۈوكە كانىيان...
ئىنجا شازن بەرآوبىشکاره‌کە و ت: ئەى راوبىشکار بەرددوام بە... راوبىشکاره‌کە
و تی: ئەى بلویزه‌ن، تو دىسان بەمەبەستى ئازاوه و بەئەنۋەست تاجىتكى
زىپت لەسەرى قازىتكى كردووه!...

بلویزه‌نه کە... بەسەرەوگىلاڭى پەخوتىنەوه... بۆ خۆي لەسەرى بwoo...
و تی: ئەمن لەسەرىم نەكىدووه... بۆ خۆي لەسەرى بwoo...
شازن لەسەر تەختەكەي ھەلسايەوه و هاواري كرد: گالىتە ئەکەي؟ ھەي
بى مىشك... ئه‌وهى سەرپیچى لەم بېيارانه بکات، چارەنۇوسى

سیداره‌یه!...

بلویژنه که به پارانه و تی: خانم، ئەمن لەم شاره بىگانەم... ئەگەر خەلکى ئېرە بۇما يە... چۆن سەربىيچىم دەكىد!... شازن و تی: ئەم قسانە كەلکيان نىيە... خىراكەن بۇ سیدارە بىهەن... ئەم بى ئەقلە لەبەر چاوم لابەن... پېش ئەوهى، بلویژنه کە بىهەن... شتىكى بەخەيال داھات و بەمە كەرەدەتلىقىم، ئەم چىپرەكتىكى سەير، دەرىارە ئەم قازە دەزانم.

شازن و تی: چىرۇكى چى؟!...

بلویژنه کە و تی: دەلىن ئەم قازە... كچە پاشايەكى زۆر شۆخ و جوان بۇوه... جوانىيەكە لە هەموو جىيەك سەدای هەبووه... دەلىن ئەم شازادە يە حەزى لە كورە قازەوانىكى كردۇوه، كە قازەوانى كۆشكىيان بۇوه... پاشايەكى جادووگەر دىتە خوازىيىنى ئەم شازادە يە... بەلام شازادە پىتى راپىز نابى... جادووگەرەكە سامان و زىپر و زىبى هەموو دىنیاپىشىكەشى دەكا، شازادە هەر راپىز نابى... كە جادووگەرەكە دەزانى شازادە، حەز لە كورە قازەوانى كۆشكىيان دەكەت... بەشازادە دەلىت... ئەم قازە دەش لە داراي دۆنيا هيچى نىيە... وەرە لاي من لەۋەپى خوشىدا دەشى... شازادەش لە دەلامدا دەلىت: قازەوان لەم دۆنيا يە ئەمنى هەيە... ئەويش بۇ من هەموو كەسمە... پېم باشتە بىمە قازىكى بچۈوك لە رەۋە قازەكانى دەرىگىستە كەم... نەك بىمە هاوسەرى كەسىتكى كريتى وەك تو... جادووگەرەكە زۆر تۇورە دەبىن بەم قسانە... بۆيە لە كۆشكى باوکى دەيدىزى و شازادە، دەكا بەقاپىتكى سپى و بەرەلاي دەشت و دەرى دەكا... ئەمنىش بلویژنهنىكى گەپۈك... رۆزبەكىان لە دارستان دۆزىيە وە هەر لەو وەختە وە لەگەل خۆم دەيگىرم... هەتا چاڭكى كەمەدە...

شازن نوارىيە بلویژنه کە و تی: گالىتەم بەم ئەقلە پۈوچە تۆدى... چونكە چىرۇكە كەت زۆر دوورە لە راستى... تو كەسىتكى وا بەويىدان

ديارنى... هەتا بەدووى چاڭكى خەلکى بىگەپىي... لەگەل ئەوهش لەم باسە دەكۈزىمە وە... چونكە ئەمن ھەموو جادووگەرەكەن دەناسىم... هەر ھەموو يان دۆستى مان... باوەر ناكەم ئەم شتە بەبى ئاڭادارى من رۇوى دابى... بەلام بۆكۈنى، ئەو جادووگەرە ئەم كارە بەبى ئاڭادارى من بەئەنجام گەياندېبى... ئەبى بىكەم بەپەندى زەمان... ئەى بلویژن... ئەگەر قىسەكانت راست دەرچۈون، لېت خىوش دەبىم و ھەرچىت وېست لە زىپر و زىب، پېشىكەشت بىتى... بەلام ئەگەر ئەم باسەت، بەدەر ساز كەرىپى!... بەزىندى چاوان دەتخەمە نىيۇ ئاڭكى!

بلویژنه کە لەسەرى خۆى دا و تى: چىت بەسەر خۆت ھىتىا، ھەى بىن مىشك؟!...

لەم لاوەش، كە فەرائى ورج گەپايە وە... بىنى شازادە لە جىيى خۆى نەماواه... بۆيە زۆر بەدووى گەمرا... بەلام كەلکى نەبۇو، لە ھىچ لايەك دىيارنەبۇو... فەرا زۆر ماندۇوبۇو، لە كەرمان بەدووى شازادە... بۆيە كەپايە وە لاي كانىيەكە... بەلکە شازادە بىگەپىتە وە... بىرى لەوە دەكرەدە، ئاخۇ شازادە ئامى تووشى چ چارەنۇوسىتكى تەراتېتى... لە دلى خۆيدا و تى: دەبىن ئاڭەلەتكى درېنە نەخواردېنى... نا ئەگەر وابى تووکە سپىيەكەي بەملاو ئەملا پەرسۈپلاو دەبىن، يان بەتمەنیا بۇوه و ترساوه... بۆيە بەدووى من گەپاوه و ون بۇوه... ئەگەر شازادە شتىكى بەسەر بىت ئەمن خۆم دەكۈزم... ھەرگىز لە خۆم نابورىم!... چونكە بەلېتىم بەباوکى دا كە ئاڭادارى بىم... ئەى مىنە لە كۆپىيە؟! ئاخۇ دەبىن پىزگارى بۇوبىن... ئەگەر ئىيىستا لېرە بوايە يارمەتى دەدام بۆ دۆزىنەوە شازادە...

بەلام لە ناكاو مىنە جنۇكە لى پەيدابۇو و تى: ئەم كاتەت باش گەورەم.

فەرائى ورج... لە جىيى خۆى پاچەنى و تى: دلىم ھەر لەلات بۇو... دەترسام شتىكىت بەسەر ھاتېنى!...

مینه‌ی جنونکه و تی: ئەزانم بیرت لى دەکردمەوە... بەلام لە مینه
مەترسە... هەتا رپى ئەفسۇنى لەلابى...
فەرای ورج بەخەمبارىيەوە و تی: مینه‌ی ئازىز... شازاده ئامى بەمن را زى
نەبۇو... بۆيە بۇو بەقاز و ئىستاش لېيم ون بۇوە!...
مینه‌ی جنونکه، بەدلگانىيەوە و تی: هەر لە خەيالى ئەم مەکربازە؟!..
لە برى توّ بىم هەرگىز بىرى لى ناكەممەوە.

فەرای ورج بەخەمبارىيەوە و تی: خەتاي شازاده نىيە... چونكە كەس
رازى نابى، بىيىتە هاوسەرى ورچىك!...
مینه‌ی جنونکه و تی: بەلام ئەمن، بەم جۆرەش پېت را زىم.

فەرای ورج بەسەرسەمانەوە و تی: بەلام تو جنونکە!...
مینه به تۈورەيىيەوە و تی: بەلام ئەمن، هيچم لەم كچانە كەمتر نىيە كە
مەرقۇن... بەھەر حال داواى ليپىوردن دەكەم... نەدەبۇو ئەم قىسانە بىكەم...
چونكە ئەمن شايىنى تو نىيم... ئەۋوش بىزانە كە شازاده ئامى، ئىستا لە
شارى گۈتىرىۋانە... بلوغىزدىكى لەگەل خۆى بىدى!...
فەرای ورج و تی: چۈنت زانى؟!...
مینه‌ی جنونکه و تی: ئەمن ئاڭادار بۇوم... چونكە ليتاناوه نزىك بۇوم!

فەرای ورج بەھەلچۇونەوە و تی: ئەي بۆچى ئاڭادارى نەبۇوى... بۆ
ھېشتت و باسانايى بىيىن؟!...
مینه‌ی جنونکه و تی: ئەمن تەنبا پارىزىگارى لە تو دەكەم... چونكە تەنبا
بەندە و كۆپلە تۆم... ھيوا دارم ئەۋەت لەياد نەكىدىنى...

مینه ئەم قىسانە كەمتر نىيە كەم... بەتۈرۈپ بىرىن بۇوە!
فەرای ورج لە دلى خۆيدا و تی: ئاي لەم كارەساتە گەورەيە... ئەگەر
شازانى بروسك، شازاده ئامى بنا سىتەوە... پەندىكى خاراپى پىتىدە كا... دەبىن
كارىتكى بەپەلە بىكەم... بەھەر جۆرىكى بى شازادە، لە چىنگى شازانى

بروسك پزگاركەم...
ئىنجا ملى بىنى گرت بۇ شۇينىك... هەر خۆى دەيىزانى لە كوتىيە!... لە
پىدا تۇوشى بە فەرۇبارانى بەھېيىزبۇو... دارستانى چەپپەر بىرى... بەسەر
بائىدىرىن ترۆپك و كىيۇ، گەيشتە بىابان و دەرياي گەورە بىرى... بەلام
مینه‌ی جنونکه، لە ھەموو ھەنگاوه كانى، يارمەتى دەدا و نەيدەھېشت
تۇوشى مەترسى بى... هەتا گەيشتە دوورگەي ون بۇون!... كە ھەر دوو
خوشكى جادووگەرە زەرۇون و شەوارە لى دەشىبا!... دوورگەي ون بۇون...
دوورگەيە كى تارىك و ترساناك بۇو... توّز و خۆل بەھەر دەوابى دەبارى و
بەرى خۆزى گەرتىبوو... ھېچ دارىتكى سەورى لى نەبۇو... دېكەدال بەھەمو
جىتىيەك، بلاۋىبۇونەوە... ماوە... ماوە توّز و گەردەلۈول خىتاريان دەكەد، كە
ھەر دوو چاۋىيان كۆپر دەكەدن... ئاوى سازگار و پاكى نەبۇو... ھەموو قۇر
و سىيان بۇو...
فەرای ورج ھاوارى كەد: زەرۇون، شەوارە... ئېتەر لە كوتىن؟! ئەمن فەرای
شازادەم...
لەناو تەپوتۇزەكەدا... دوو ئەڙىيەتى گەورە و سەر زل بە دىياركەوتن...
ئەڙىيەتى كان دووملى درېش و گەورەيان نەبۇو... بەھەر دوو كىيان بەك
لەشيان نەبۇو... لەسەر چوار قاچ دەرۋىيەتن... كلىكتى كى درېش بە دوويان
دەخشا... ھەرىكە و دەستىتكىيان نەبۇو!... چاۋىيان زەق و كەپوپيان گەورە
بۇو... جادووگەرە دەستەرەست كە ناوى زەرۇون بۇو بەرۇوخۇشىيەوە و تی:
بەخېر بىيىت شازادە ئازىزمان... بەھاتىت خۆشحال و گەورەت كەدىن...
بەلام شەوارە بىن باكانە و تی: ئىيەم بۆ خۆمان گەورە و بەھېزىن... كەس
ناتوانى گەورە و بچووكمان بىكات...
فەرای ورج و تی: بەلام شازانى بروسك، بەئارەزۇوی خۆى يارىمان
پىتىدە كا... بەداخە و شەوارە ئازىز... كەلکت لەم بەسەر رەتە خۆت
و دەرنە گەرت... ھەر دەكە خۆت ماوى...

زدروون و تی: فهرا گیان... ئیمە لمیزه چاودپوانی تو ددکەین... ئەگەر بھاتایه و بگەربابوایه و، باری جارانت، ئیمەش رزگارمان دەبۈو... و بھسانایی جادووگەری بروسکمان لەناودەبرد... بەلام وا دیارە هیچ شازاده‌یک، بەم جۆرە پیت پازى نەبۈوه... شەوارە زۆر بەرقوکینەوە و تی: شاشنى كەران... دەبىي پەندىتكى واي بىن بكمەم، هەتاھەتايە ناوى خۆى لەبىرباتەوە... تۆلەئەمەم سو توالى و ناخوشىيە، دوورگەئ ونبۇنى لىنى بسىنەوە!... فهرا و تی: دەبىي رېيەك ھەبىي... كە بتوانىن شاشنى بروسک لەناوبەيىن؟!...

زدروون و تی: بەداخەوە فهرا گیان... لەناوبردى شاشن لەم وەختە... زۆر ئاستەم و گرانە!... شەوارە و تی: نەخىر... بەلکو رېيەك ھەيە... تەنيا فهراي شازادە دەتوانى يارمەتىمان بادات، بۆ لەناوبردى شاشنى كەران!...

زدروون بەھەلچۇونەوە و تی: هەرگىز پىت پى نادەم، بەم جۆرە بىرگەيىتەوە... نايەلم شازادە بخەيتە مەترىسييەوە... فهراي ورج و تی: مەترىسى چى؟!

زدروون و تی: فهرا گیان... ئەم باسە لەبىركە... شەوارە بەھەلچۇو!... بەلام شەوارە، بەتۈرپەيىيەوە و تی: نەخىر ھەلە نىيم... چاكىش دەزانم چى دەلىم... تەنيا فهرا دەتوانى يارمەتىمان بادات.

فهراي ورج زۆر بەپەرۋىشەوە و تی: ھەر شتىك، بەھۆى منهەو بىرى... بۆ رىزگارىنى ولاتى رۆزھەلات... ئەمن ئامادەم...

شەوارە و تی: ئەو وەختەي كە شاشنى بروسک... دەستى بەسەر ولاتى رۆزھەلات داگرت... پىش ئەوهى بانكاتە ئاژەل... پاشاي باوكت، ھەمۇو ھېزەكەئ خىستە ناو لەشى تو... بۆئەوهى نەكەويىتە دەست شاشنى بروسک... ئەويىش نەيزانى ھېزەكە لەناولەشى توپە... بۆئە بھسانایي

بەرەلائى كردى... مەرجى بەكارھىناني ئەم ھېزەش... دەبىي پارچە گۆشتىيەك لە لەشى خۆت كەيىتەوە... هەتا لەئىر ئەرز بىشارىنەوە، لە جىيەكەئ دوو لقىدارى لىنى سەوز دەبىي... كە ھېزەكەئ تىدا كۆز دەبىتەوە.
زدروون و تی: بەلام فهرا گیان... شتىك ھەيە دەبىي بىزانى... ئەو وەختەي كە پارچە گۆشتەكەت لە لەشى خۆت كەرددە... ھەرگىز ناگەرېتىتەوە سەر بارى جارانت... ئەگەر شاشنى برووكىش لەناوچىن و جادووەكەي ھەلۋەشىتەوە... تەنيا تو ناگەرېتىتەوە بارى جارانت...
فهراي ورج، زۆر دلتەنگ بۇو بەم قسانە... بۆئە نەيتوانى ھىچ بېبارىتىكى دەمودەست بادات!...
زدروون و تی: داواي ليبوردنى لىنى دەكەم... لەم رېيە زياتر، ھىچ چاردييەكى تىرشك نابەين... بەلام تو سەرەپەستى لە بېياردان!... كەس ناتوانى ئەم كارەت بەزۆر بىن بکات...
شەوارە و تی: ئەوهەش بىنانە... بەم كارە خەلکانىيەكى زۆر پىزگار دەكەيت، لە چىنگى جادووگەری بروسک...
فهراي ورج بەدلتەنگىيەوە و تی: گرنگ نېيە ئەمن چىم بەسەر دى... دەبىي بەھەر نرخىيەكى بىن ولاتەكەم پىزگاركەم... خەلکى بىن تاوان لەم ژيانە دەركەم... ئەگەر نا شاييانى ئەوه نىيم بەشازادە بانگم كەن!...
زدروون و تی: ئەمن... دلىيام... كە پاشاي باوكت... شانا زى بەوه دەكات... كە كورپىكى ئازا و بەجهىرگى وەك توپى ھەيە... لەگەل ئەوهەش دلتەنگ و خەمبار دەبىي لەم بېيارەت.
فهراي ورج و تی: ئەم بېبارى خۆمە... پاشان باوکم بۆئى پۈون دەبىتەوە، كە بۆچى ئەم بېبارەم دا... ئەمن دلىيام زۆر پىز لەم بېيارەم دەگىرى.
فهراي ورج، لە خوشكەكان دووركەوتەوە و لەسەر زەوپىيەكە راڭشا... بىرى لمۇ دەكرەدەوە كە دەبىي گىانى خۆى بەخت كا... بۆرپىزگاركەنلى ولاتى رۆزھەلات... ئەو وەختە مىنەي جنۇكە پەيدابۇو... بەبىي ئەوهە خوشكەكان

بیبین... به فهرا و رچی و تی: ئەمن پیت پی نادەم... ئەم بپیاره جیبەجى کەی... چۆن پارچەیدەک لە لەشى خوت دەكەپەتەوە بۆ رېزگارىرىنى خەلکى... پاش ئەمەش چاک نابىتەوە.

فهرا و رچ و تی: ئەمە کارى تو نىيە... چونكە تو تەنیا دەبى پارېزگارى لە من بکەی!...

مینە جنۆکە و تی: ئىنجا لمبەر ئەمە... دەبى ئەم بپیارە خوت پارېزگارىتلى بکەم... نايەلم ئىشى وا ئەنچام دەيت!...

فهرا تۈورە بۇ و تی: لە كەيدە بەندەكان فەرمان دەدەن... ئەگەر بىزام بەكەلکم نايەی... هەر ئىستا لە كۆل خۆمت دەكەمەوە.

مینە بەلتەنگىيەوە و تی: لەلام باشتەرە بىمە بەردىكى دۆزدەخ و هەتا هەتايە بسووتىم... نەوەكۆ كوتا يىيە كەت بەم جۆرە بىيىم.

فهرا و رچ و تی: بپیارە و جىبەجىيى دەكەم... ئىستا دووركەوە لېم... خۆ ئەمن بانگم نەكەدووی!...

مینە جنۆکە، بەخەمبارىيەوە لەپىش چاوى فەرا بىزريوو... مینە حەزى نەدەكەد، كە فەرا بگەپەتەوە بارى جارانى... دەيوبىست هەروەكۆ خۆى بى... چونكە كەس بەم جۆرە پىتى را زى نەدەبۇو... بەلام نەيدەويىست تۈوشى خەم و ئازارىش بى... بۆيە لە دلى خۆيدا و تی: فەرا گىيان... ئەمن نامەۋى تۈوشى ئازار بىت... حەزىش دەكەم هەر بۆ خۆم بى... تاوانم چىيە كە شازادەيەكم لە جنۆکەكان؟... ئەمن لە پىتىناو تو دەستم لە شازادىي... هەلگرت و هەموو كەسوکارى خۆم بەجييەيشت... ئەمن هيچم لە شازادە ئامىن كەمتر نىيە... ئەسزانم فەرا دلى بەشازادە ئامىن نۇوساوه... بەلام هەرگىز پىتى نادەم، كە لە فەرا نىزىك بىتەوە، ئەگەر كار بگاتە ئەوەي، كە ئەم مەكريازە لەناو بىبەم... ئەبىن بەتەنیا بۆ من بى!... ئەگەر فەرا ئەم ئىشە بىكت... بۆ من باشتەرە، چونكە هەرگىز ناگەپەتەوە سەر بارى جارانى.

فەرا و رچ، پەنچەيەكى لە دەستى خۆى كرددوو و دايە دەست هەردوو خوشكە كان... ئەوانىش پەنچەكەيان لەبىن ئەرز ناشت... پاش چەند رېزتىكى دارىتكى گەورە لە جىيى رو... دوو لقى جىاي دەركەد... لقىكىان سپى بۇو... لقەكەتى تىيان سووربۇو... زەررۇن لە لقە سپىيەكە، گۆچانىتكى بۆ خۆى سازكەد... شەوارەش لە لقە سوورەكە، گۆچانىتكى بۆ خۆى سازكەد... ئىنجا هەردووكىيان گۆچانەكانىيان، بەرە ئاسمان بلىند كرد و ھاواريائى كرد: ئەمە ھېزى بىتگەرد... دوور لە جادووى شاشتى بروسوک... ھەردوو خوشكى جادولىيەكراو، شەوارە و زەررۇن، بگەپەتەوە سەر بارى جارانىان!...

تىشكىيەكى سپى لە گۆچانەكە زەررۇن دەرچوو... تىشكىيەكى سووربۇش لە گۆچانەكە شەوارە دەرچوو... ھەردوو تىشكىكە لە ئاسمان، تىكەل يەكىتربۇن و بەر خوشكە كان كەوت... ئىنجا گەرانەوە بۆ دوو پىرسەنلى پىست چەرچى لاواز... قىشان سپى وەك لۆكە لە زەۋى دەخشى... كە دەيانپۇانىيە دەست و پەنچە خۆيان... باودەريان بەخۆيان نەبۇو!...

پاش ئەوەي ھەردوو خوشكە كە چاک بۇونەوە... لەگەل فەرا و رچ، خۆيان ئاماد كرد، بۆ ئەوەي بچەنە ولاٽى گۇيدىرىتىان!... بۆ لەناوپىرىنى شاشتى بروسوک!...

شاشتى بروسوک... ھەموو سالى ئەزىزى جادووەكە خۆى، لە بروسوک بەدەست دەھىتىا!... دەبوايە لە برى ئەمەش شازادەيەكى كچى پى بېھەخشى... بۆيە ھەموو سالى، شازادەيەكى لە كۆشكى باوکى، دەرفاند بۆ ئەوەي بەبرۇسكى بېھەخشى... كەسىش نەيدەزانى، ئەم شازادانە چىيان بەسەر دى!... پاش ئەوەي شاشتى بروسوک، زانى شازادە ئامىن كىيە... شازادە گەپاندەوە سەر بارودۇخى جارانى... چونكە جادووەكە هى خۆى بۇو... ئىنجا بەشازادە ئامىيە و تى... بەپاستى خزمەتىكى باشت كردم... چونكە بەفەرا و رچ را زى نەبۇو... ئەگەر بەھاتايە و بەشازادە فەرا را زى بواي... ئەو وەختە ئەمن لەناو دەچۈوم... توش دەبۇوى بەناودا تىرين شاشتى ئەم سەر زەمبىنە... بەلام ھېشتا خزمەتىكى تى ماواه، كە پىشكەشمى كەيت... بۆ

ئمه‌ی هیزم دهست که‌وی... دهبن بهبروکت ببـه خشم... چونکه دهبن بهخیرایی خوم ئاماده‌که... لـهـهـر ئـمـهـی نـازـانـم فـهـرـای وـرـجـ و دـوـوـ خـوـشـکـهـ فـیـلـلـبـاـزـهـ کـانـ، چـیـیـانـ ئـامـادـهـ کـرـدـوـهـ... ئـینـجاـ پـیـشـ ئـهـوـ دـهـسـتـ بوـشـیـنـیـ...

دهبن ئـهـمـنـ لـهـنـاوـیـ بـبـهـمـ... شازاده ئامـنـ، لـهـ تـرـسانـ هـیـچـیـ پـیـ نـهـدـهـ تـرـاـ... شـازـنـیـ بـرـوـسـکـیـشـ، بـانـگـیـ خـزـمـهـ تـکـارـهـ کـانـیـ کـرـدـ وـ وـتـیـ: شـازـادـهـ ئـامـنـ بـبـهـنـ... جـوـانـتـرـینـ جـلـوـیـهـ رـگـیـ لـهـبـهـرـکـهـنـ وـ، گـرـانـتـرـینـ خـشـلـیـ پـیـوـهـکـهـنـ... تـیـرـ خـوـارـدـنـیـ کـهـنـ، چـونـکـهـ نـامـهـوـیـ بـهـبـرـسـیـیـهـ تـیـ بـپـوـاتـ. ئـهـبـیـ خـوتـانـ ئـامـادـهـکـهـنـ... چـونـکـهـ وـادـهـیـ هـاتـنـیـ بـرـوـسـکـ هـاـنـوـهـ.

درـهـنـگـانـیـکـیـ شـهـوـ، هـهـرـدوـوـ خـوـشـکـهـ جـادـوـوـگـهـرـکـهـ وـ، فـهـرـایـ وـرـجـ گـهـیـشـتـنـهـ وـلـاتـیـ گـوـتـدـرـیـشـانـ... زـهـرـوـونـ وـشـهـوارـهـ، گـوـچـانـهـ کـانـیـانـ بـهـرـزـیـ ئـاسـمـانـ کـرـدـ وـ هـاـوـارـیـانـ کـرـدـ: (ئـهـیـ هـیـزـیـ بـبـهـنـهـدـ... دـوـورـ لـهـ جـادـوـوـیـ شـازـنـیـ بـرـوـسـکـ، خـهـلـکـیـ وـلـاتـیـ رـوـزـهـلـاتـ بـگـهـرـیـنـهـوـ، سـهـرـ بـارـوـدـخـیـ جـارـانـیـ) ... تـیـشـکـیـ سـوـورـ وـ سـپـیـ، تـیـکـهـلـیـ یـهـکـتـرـبـوـونـ، دـوـنـیـاـیـ تـارـیـکـ، رـوـونـاـکـ بـوـوـهـ وـ، تـیـشـکـیـ سـوـورـ وـ سـپـیـ بـهـهـمـوـ شـتـیـ وـ بـهـهـمـوـ کـهـسـ کـهـوـتـ... هـهـمـوـ خـهـلـکـیـ شـارـهـکـهـ وـ دـهـوـرـوـبـهـرـیـ گـهـرـیـاـهـوـ سـهـرـ بـارـیـ جـارـانـیـانـ!... پـاشـایـ باـوـکـیـ فـهـرـاـ... بـهـبـالـهـفـرـهـ دـابـهـزـیـ وـ گـهـرـایـهـوـ بـارـیـ جـارـانـ... شـازـنـیـ دـایـکـیـ فـهـرـاـ... بـهـشـیـوـهـ رـاـسـتـهـقـینـهـ کـهـیـ گـهـرـاـوـهـ... کـوـذـوـیـ هـاـوـرـیـیـ فـهـرـاـ گـهـرـایـهـوـهـ... سـوـرـمـهـیـ دـایـهـنـیـشـ، سـهـرـیـ لـهـ درـزـیـکـیـ زـهـوـیـ دـهـرـیـنـاـ وـ چـاـکـ بـوـوـهـ وـ... سـوـپـایـ وـلـاتـیـشـ پـوـلـ پـوـلـ دـادـهـبـهـزـینـ وـ چـاـکـ دـهـبـوـنـهـوـهـ... تـهـنـیـاـ فـهـرـایـ وـرـجـ وـهـکـوـ خـزـیـ مـایـهـوـهـ!... هـهـرـ ئـهـوـ شـهـوـهـ شـازـادـهـ ئـامـیـیـانـ ئـامـادـهـکـرـدـ، بـوـئـهـوـهـ بـهـبـرـوـسـکـیـ بـبـهـخـشـنـ... لـهـمـ لـاـوـهـشـ فـهـرـایـ وـرـجـ، هـیـزـیـکـیـ گـهـرـهـیـ کـوـکـرـدـهـوـهـ، بـقـ لـهـنـاـوـبـرـدـنـیـ شـازـنـیـ بـرـوـسـکـ... وـهـخـتـنـ کـهـ شـازـنـیـ بـرـوـسـکـ، ئـهـمـهـیـ بـیـنـیـ... شـوـورـهـیـ قـهـلـایـهـکـهـیـ بـهـهـیـزـکـرـدـ، پـاسـهـوـانـیـکـیـ زـقـرـیـ لـهـ سـهـرـ تـاـوـهـرـهـ کـانـیـ کـوـشـکـ دـانـاـ... هـهـمـوـ سـهـرـبـاـزـهـ کـانـیـشـ بـهـرـهـوـ رـوـوـیـ، هـیـزـهـکـهـیـ فـهـرـایـ وـرـجـ کـرـدـهـوـهـ... ئـینـجاـ

پـهـیـوـندـیـ بـهـبـرـوـسـکـهـوـهـ کـرـدـ دـیـارـیـیـهـ کـهـیـ ئـامـادـهـیـهـ... هـهـتـاـ هـیـزـیـ تـازـهـیـ بـیـنـ بـیـهـخـشـنـیـ... چـونـکـهـ هـیـزـهـکـهـیـ خـوـیـ زـرـ لـاـوـاـزـ وـ کـزـ بـیـوـوـ... شـهـرـیـکـیـ گـهـورـهـ لـهـ نـیـوـانـ، سـوـپـایـ فـهـرـایـ وـرـجـ وـ سـهـرـبـاـزـهـ زـوـرـهـکـانـیـ، شـازـنـیـ بـرـوـسـکـ رـوـوـیـ دـاـ... ئـهـوـ وـهـخـتـهـ پـهـلـهـهـهـوـرـیـکـیـ رـهـشـ، گـهـیـشـتـهـ سـهـرـبـانـیـ کـوـشـکـ... کـهـ تـهـنـیـاـ بـرـوـسـکـیـ لـقـ دـیـارـبـوـوـ... زـهـرـوـونـ وـ شـهـوارـهـ، زـانـیـانـ کـهـ دـیـارـیـ بـهـبـرـوـسـکـ دـدـبـهـخـشـرـیـ... هـهـتـاـ شـازـنـیـ هـیـزـیـ تـازـهـ بـهـدـهـسـتـ بـیـنـنـیـ!... بـوـیـهـ تـیـشـکـیـ گـوـچـانـهـ کـانـیـانـ ئـارـاسـتـهـیـ پـهـلـهـهـوـرـدـکـهـ کـرـدـ وـ لـاـیـنـبـرـدـهـ... شـازـنـیـ بـرـوـسـکـ، لـهـگـمـلـ پـاسـهـوـانـهـ تـایـبـهـتـیـیـهـ کـانـیـ خـوـیـ، گـهـیـشـتـهـ سـهـرـبـانـیـ کـوـشـکـ... شـازـادـهـ ئـامـیـیـانـ لـهـ نـاـوـهـپـاـسـتـیـ سـهـرـبـانـهـ کـهـ رـاـگـرـتـ... دـهـسـتـ وـ قـاـچـیـانـ بـهـتـونـدـیـ بـهـسـتـ، بـوـئـهـوـهـیـ رـانـهـکـاتـ... پـاشـانـ لـیـیـ دـوـورـکـهـوـتـنـهـوـهـ، هـهـتـاـ بـرـوـسـکـهـ کـهـ بـیـبـاتـ... هـهـوـرـدـکـهـ دـیـسانـ گـهـرـاـوـهـ، خـوـشـکـهـکـانـ لـایـنـبـرـدـهـوـهـ... فـهـرـایـ وـرـجـ زـانـیـ، کـهـ شـازـادـهـ ئـامـنـیـ لـهـ مـهـتـرـسـیدـاـیـهـ... بـوـیـهـ هـیـرـشـیـکـیـ گـهـوـرـهـیـ کـرـدـ سـهـرـ قـهـلـایـهـکـهـ وـ تـوـانـیـانـ بـچـنـهـ ژـوـرـوـیـ... فـهـرـایـ وـرـجـ لـهـپـیـشـ هـهـمـوـبـیـانـوـهـ دـدـرـقـبـیـ... بـهـنـیـنـوـکـهـ تـیـزـهـکـانـیـ پـارـیـزـگـارـیـ لـهـ خـوـیـ دـهـکـرـدـ... کـوـذـوـیـ هـاـوـرـیـیـ، شـانـ بـهـشـانـیـ دـهـجـهـنـگـاـ... مـیـنـهـیـ جـنـوـکـهـشـ یـارـمـهـتـیـ فـهـرـایـ دـهـدـاـ وـ، نـهـیـدـهـهـیـشـتـ هـیـجـ ئـازـارـیـکـیـ پـیـنـ بـگـاتـ... هـهـوـرـدـکـهـ بـهـرـدـوـامـ دـهـگـهـرـایـهـوـدـ... خـوـشـکـهـکـانـ بـهـگـوـچـانـهـ کـانـیـانـ لـایـنـبـرـدـهـ... لـهـبـهـرـئـهـوـهـیـ وـهـخـتـیـ دـیـارـیـیـکـهـ هـاـتـبـیـوـوـهـ... هـهـوـرـدـکـهـ بـهـخـیـرـایـیـ دـهـگـهـرـاـوـهـ... زـهـرـوـونـ وـ شـهـوارـهـ، دـاـوـایـانـ لـهـ فـهـرـاـ کـرـدـ، کـهـ بـچـنـهـ سـهـرـبـانـیـ قـهـلـایـهـکـهـ... بـوـئـهـوـهـیـ رـیـ لـهـ شـازـنـ بـگـرـنـ... بـهـمـ جـوـرـهـ فـهـرـاـ وـ هـهـرـدـوـوـ خـوـشـکـهـکـهـ، تـوـانـیـانـ بـگـهـنـهـ سـهـرـبـانـیـ قـهـلـایـهـکـهـ... لـهـوـیـ بـیـنـیـ، بـهـگـالـتـهـوـهـ وـتـیـ: وـادـیـارـهـ بـهـتـهـوـاـیـ چـاـکـ بـوـونـهـوـهـ... بـوـچـیـ هـاـتـوـونـهـ ئـیـرـ؟... ئـهـوـجـارـهـ حـمـزـدـهـکـهـنـ بـتـانـکـمـ بـهـ چـیـ؟... مـهـیـوـونـ یـانـ وـشـتـ!... زـهـرـوـونـ وـتـیـ: زـوـرـمـانـ لـهـ نـاـخـوـشـیـ وـ دـهـرـیـدـهـرـیـ چـهـشتـ... بـوـیـهـ ئـامـادـهـیـ هـیـچـیـ تـرـ نـیـنـ!... شـهـوارـهـ زـوـرـ بـهـرـقـهـوـهـ وـتـیـ: پـیـرـهـنـیـ تـهـلـهـکـهـبـازـ... ئـهـمـجـارـهـیـانـ نـوـرـهـیـ تـوـیـهـ،

بۆئوهی بتکه‌ین بەجانه‌وەریکی زۆرجوان!.

شازنی بروسک و تی: لە بیز نەکمن، کە هەرسیکمان پیپرەن و تەلەکە بازین... ئەوهش بزانن کە ئیستا، ھیزم دەست دەکەوی، بۆئوهی هەر ھەموتان لەناوبەم... .

فەرای ورج، کە چاوی بەشازاده ئامى کەوت ھاوارى کرد: شازاده ئامى شازاده ئامى... ھەر ئیستا رزگارت دەکەم.

مینه‌ی جنۆکە، بەبى ئەوهی کەس بىبىنی و تی: دیسان گەراوە لای ئەم مەکبازە... ئەمن دەزانم پەندىك بەفەرا دەکا... .

ھەركە شازاده ئامى، گوتى لە دەنگى فەرا بۇو... کەمیک لە ترسەکەی رەوبىيە و بۆيە ھاوارى کرد: تکات لى دەکەم فربام كەوە... ئەم پیپرەن شىتە... نازانم چىم لى دەکا!.

شازنی بروسک، ملوانکەيەكى لە مل بۇو... بەھىزى ئەم ملوانکەيە لە گەل خوشكە كان بە شهرەت... ئەوان بەتىشكى گۆچانە کانيان... ئەويش بەھۆي تىشكى ملوانکەكەي... ئەو وختە شازن و خوشكە كان بەرە پروي يەكتىر بۇون، فەرای ورج توانى شازاده ئامى رزگاركەت... كە شازنى بروسک ئەمەي بىنى... تىشكى ملوانکەكەي ئاراستەي فەرای ورج كرد... بەلام خوشبەختانە پتى نەكەوت... چونكە مینه‌ی جنۆکە، بەھۆي پەمە ئەفسۇن اوبييەكەي، تىشكەكەي شازنى گەراندەوە... فەرای ورج شازادەي لە شوينىكى بىنى مەترسى دانا... ئىنجا گەرايە و بۇ خوشكە كە، بۇ بروسک ھاوارى کرد: بىبورە گەورەم، ھەر ئیستا ديارىيەكە ئامادە دەکەم و دەبىھە خشم!....

بەلام ھەورەكە بىز بۇو... ئەم جارە نەگەراوە!...

بۆيە شەوارە بەپېكەنینە و و تی: ئیستا كەوتىيە بن دەستم، ئەي شازنى كەران... ھېج شازنیكە هەيە لە دونيا... سەرپەرشتى گۆيدەریزان كات؟!

بەلام ئەم ئىشە ھەر لە خۆت دەوهشى... ئیستا پارچە پارچەت دەكەم!... بەلام زەرۇون و تى: شەوارە گیان، بىسيەتى با لىتى گەرىپىن!... بەلام شەوارە بەتۈرپەيىھە و تى: چۆن لىتى گەرىپىن... ئەي ئەم ھەموۋ ئازار و ناخۆشىيە، دوورگەمى و نبۇونت وا بەسانايى لەپىر كرد؟! ئەمن ھەرگىز لە مانى خۆم خۆش نابم، دەبى بىكەم بەخواردى سەگە ھارەكان!...

بەلام زەرۇون سوور بۇو لەسەر ئەوهى كە دەستى لى نەدەن!... بۆيە شەوارە پۇوى لە شازن كرد و و تى: لەپەر دلى زەرۇونى خوشكم نەبوايە... ئیستا خۆت لە دۆز دەدۆزىيە و .

زەرۇون بەشازنی و ت: ئىيمە سزات نادەين ... چونكە خەلکى ئەم ولاته... مانى بېياردانىيان ھەيە، لە چۆنیيەتى سزادانت.

ئىنجا فەرای ورج و ھەردو خوشكە كە ويستيان بېقۇن... بەم جۆرە شازنى بروسکىيان، بەتاقي تەنبا بەجيھىشت!... لەپەر ھەورەكە گەرايە و ...

ئەو وختە شازن، بانگى فەرای ورج و ھەردو خوشكە كانى كرد: ئەمن بەھىزم... كەس ناتوانى بەرە پۇوى شازنی بروسک بودىستى... ھەر ئیستا بەرپادتان دەكەم!...

ئىنجا تىشكى ملوانکەكەي ئاراستەي فەرای ورج كرد... خەرەك بۇو بەرئى كەمەي... بەلام مینه‌ی جنۆکە، بەخىرايى خۆي دايە بەر تىشكە كە و كەوتە سەر زەوى، بروسکە كە تىشكىيەكى بەھىزمى كرد... شازنى بەقىزە و ھاوارە و، بۆ خۆي راکىشى و بىزبۇون... بۆ كۆئى؟ ھەتا ئىستاش كەس نەيزانى شازن چى بەسەرەت؟!... بەلام لە وختە كە شازن ون بۇو... كەسى تەر نەيىنە وە!... ئەو وختە كە مینه‌ی جنۆكە كەوتە سەر زەوى... فەرای ورج بەپەلە راي كرده لاي... بىنى خويىنىكى رەش لە بىرىنیيە كانىيە و دەپوا!...

فەرا بەمینه‌ی جنۆكەي و ت: دان بەخۆت بگە ئازىزە كەم... ھەر ئیستا بىرىنە كانت ساپتىز دەكەي... .

ئینجا فهرای ورج بانگی دوو خوشکه کانی کرد، بۆئه‌وهی یارمه‌تى دەن... بەلام خوشکه کان کەسیان لى دیار نه بیوو... بەلام مینه‌ی جنۆکه، دەیزانى کار له کار ترازاوه... بۆیه به‌توندی دەسته‌کانی فهرای گرت و تى: توئارامى به‌دەرۇن دەبەخشى... هەست دەکەم به‌هیمنى گیان دەبەخشم... تەنیا لیم نزیک به و به‌تەنیا جیم مەھیلە...

خوبینه رەشەکەی مینه... ئەم ناوه‌ی پر کرد و تەنانه‌ت، دەسته‌کانی فهرای ورچیش، لە خوبینی رەش تەلخابون.

فهرای ورج خۆی پى نەگیرا و فرمیسکى چاوی به‌دەرکەوتن!...

مینه‌ی جنۆکه، دەسته به‌خوبینه‌کەی به‌رزکرده‌و و، بەنەرمى بەسەرە فهراي ورچى داهىتىن و تى: گیانم سەرتاپاى ھى توپىه... ئەو دندەم بەسە كە بۆ من دەگریه‌ی... خۆزگە جاریتکى تر بتسانم بېشىه‌و... بۆئه‌وهی دووبارە گیانم بۆ توپ بېخشمە‌و...

فهرای ورج هاوارى بەسەردا کرد و تى: بىددەنگ بە... توئانمرى بەلکو نابى، هەرگىز نابى بىرى... ئەمن فەرمانات پى دەدەم كە نابى بىرى... دەبىن فەرمانە كەشم جىيەجى كەيت...

مینه‌ی جنۆکه، چاودکانى پېپوون لە گریان و بەزەر دەخەنە‌و و تى: بېبورە گەورەم... دەترسم بەلین دەم و، نەتوانم جىيەجى كەم!...

فهرای ورج بەهیمنى و تى: دەتوانى ئازىزەکەم... تەنیا دان به‌خوت بگە... بەلام مینه زۆر بەهیمنى چاودکانى نووقاند و مەرد... فهراي ورچیش زۆر بەديارىيە‌و گریا، بەھىچ جۈرىتکى نېدەويىست لەلاشەکەی دووركەم وىتە‌و... بەلام ئەو وەختە تەرمەکەی مینه، لە پېش چاوى فەرا بىزربۇو... تەنیا تەمەتىكى سپى، لەلاشەکەيە‌و بىنى... تەرمەکەی بەرەو ئاسمان بىلند دەبۇو... لە دووررا گوتى لە دەنگى مینه‌ی جنۆکه بۇو دەی و ت: مالڭاوا گەورەم... مالڭاوا فهراي ئازىز...

بەم جۆرە ولاتى رۆژھەلات... گەرایيە‌و دۆخى جارانى... هەمۇو خەلکى

چاک بۇونە‌و... تەنیا فەرای ورج نەبى هەروەکو خۆى مايە‌و... شازاده ئامى، بەشەرمەزارىيە‌و هاتە لاي فەرای ورج و تى: داواي لېبوردنەتلى دەكەم... ئەمن بەھۆى لە خۆبایييە‌و... زۆر ئازارم داي... بەلام بۆئه‌وهى لە دلەوە لييم بىبورى... هەر ئىستا لەگولە سوورەکە دەخوازم، كە چاک بىتە‌و... بەلام فەرای ورج و تى: ئەم گولە ھى توپىه... دەتوانى ئاواتى تر بۆ خوت بخوازى... بۆ من مەيەھەوتىنە!...

بەلام شازاده ئامى و تى: تاكە ئاواتام، چاکبۇونە‌و خۆشى توپىه!... بەم جۆرە شازاده ئامى... داواي چاکبۇونە‌و فەرای ورچى، لە گولە سوورەکە خواتىت، گولەكەش ئاواتەكەى بۆ بەدى ھىتىن!... ئىدى فەرا گەرایيە‌و سەر بارى جارانى و بۇو بەپادشاھىكى بەھىز و بەدەسەلات... فەرای پاشا، راۋچىيەكەى لە ياد نەكىدبوو، كە بەمنالى بەخىيى كىدبوو... بۆيە ھىتىيە لاي خۆى... كۆشك و تەلارىتىكى گەورە لەناو دارستان بۆ سازكىردى... ئىدى وەکو جاران بەيەكەوە، دەچۈونە راۋكىردى... فەرای پاشا، شازاده ئامىتى كىردى ھاوسەرى خۆى... ژيانىتىكى پر لە ئارامىيان بىردى سەر... هەتاھەتايەش مینه‌ی جنۆکە لە ياد نەكىد.

